

HELSINGIN YLIOPISTO

VALTIOTIETEILIJÄ – TYÖELÄMÄN ASIANTUNTIJA
VUOSINA 1998 JA 2001 VALMISTUNEIDEN VALTIOTIETEIDEN MAISTEREIDEN
SJOITTUMISSELVITYS

Valtiotieteellinen tiedekunta
Opintotoimiston julkaisuja
Susanna Ruhanen
Helsinki, 2004

SISÄLLYS

TIIVISTELMÄ	2
1 JOHDANTO	4
2 TAUSTATIEDOT	5
3 OPISKELUAIKA	8
3.1 Opiskelu ja työnteko lukukausien aikana	8
3.2 Lukukausien aikana työskentely	8
3.3 Opiskelu ja työ kesäisin	9
3.4 Työn liittyminen opintoihin	9
3.5 Arvio opiskelun kestosta	10
3.6 Opiskelun kestoon vaikuttaneet syyt	11
3.7 Työharjoittelu	11
3.8 Ulkomailla työskentely ja opiskelu	11
3.9 Työkokemuksen kannalta merkityksellisten työsuhteiden lukumäärä opiskeluaikana	12
4 OPISKELUAIKAINEN MERKITTÄVÄ TYÖSUHDE JA VASTAUSHETKEN TYÖSUHDE	13
4.1 Tehtävänimikkeet	13
4.2 Työsuhteen laatu	15
4.3 Työnantajan ryhmä	15
4.4 Palkka	17
4.5 Keskeisimmät työtehtävät	19
4.6 Työtehtävien ja koulutuksen vastaavuus	21
5 VALMISTUMISEN JÄLKEINEN TYÖTILANNE	25
5.1 Työtilanne valmistumisen jälkeisenä vuonna	25
5.2 Ensimmäisen koulutusta vastaavan työsuhteen aloittaminen	25
5.3 Työsuhteiden lukumäärä valmistumisen jälkeen	26
6 TYÖELÄMÄÄN SIIRTYMINEN – TUTKINNON HYÖDYT	27
6.1 Työpaikan saamiseen liittyvät tekijät	27
6.2 Tutkinnon hyödyt	28
6.3 Yliopisto-opiskelun kehittämät tekijät	29
7 KOMMENTTEJA TUTKINNON JA TYÖELÄMÄN VÄLISESTÄ SUHTEESTA	31
Kansantaloustiede	31
Käytännöllinen filosofia	36
Poliittinen historia	37
Sosiaalipolitiikka	40
Sosiaalipsykologia	42
Sosiologia	45
Sosiaalityö	49
Talous- ja sosiaalihistoria	51
Tilastotiede	52
Valtio-oppi	53
Viestintä	58
8 JOHTOPÄÄTÖKSET	63
LÄHTEET	64
LIITTEET	65

TIIVISTELMÄ

Sijoittumisselvityksen kohderyhmänä olivat vuosina 1998 ja 2001 valtiotieteiden maisteriksi valmistuneet. Heitä oli kaikkiaan 565 henkilöä. Tavoitetuista henkilöistä kyselyyn vastasi 57 prosenttia. Selvitys toteutettiin postikyselynä tammi- ja helmikuun 2004 aikana. Vastaajia oli edustavasti kaikista pääaineista. Kysymykset koskivat sekä opiskeluaikaista työkokemusta että vastaushetken työsuhdetta. Myös opiskeluun ja valmistumisen jälkeiseen tilanteeseen liittyviä kysymyksiä esitettiin.

Vuonna 1998 valmistuneet vastaajat opiskelivat vuonna 2001 valmistuneita päätoimisemmin. Kysyttäessä keskimääräistä tilannetta opiskeluaikana, vuonna 1998 valmistuneista opiskeli päätoimisesti 29 prosenttia vastaajista, kun vuonna 2001 valmistuneilla vastaava luku on 21 prosenttia. Vuonna 2001 valmistuneista siis lähes neljä viidesosaa työskenteli lukukausien aikana. Vuonna 2001 valmistuneet myös tekivät lukukausien aikana enemmän töitä verrattuna vuonna 1998 valmistuneisiin. 43 prosenttia vuonna 2001 valmistuneista työskenteli viikoittain lukukausien aikana 11 -20 tuntia kun vastaava luku vuonna 1998 valmistuneilla oli 34 prosenttia. Vuonna 2001 valmistuneilla lukukausien aikainen työ on myös liittynyt opintoihin suhteessa 11 prosenttia useammin kuin vuonna 1998 valmistuneilla. Kesäisin vuonna 1998 valmistuneista vastaajista 56 prosenttia työskenteli päätoimisesti, vuonna 2001 valmistuneista 67 prosenttia. Lukukausien aikaisissa ja kesätöissä ei ollut merkittäviä eroja työn liittymisessä opintoihin. Tosin vuonna 2001 valmistuneilla työt olivat useammin opintoja vastaavia verrattuna aiemmin valmistuneeseen vastaajaryhmään.

Kysyttäessä mahdollisen opintojen pitkittymisen syitä, työnteko oli selvästi tärkein syy siihen, että opinnot kestivät yli viisi vuotta, vuonna 2001 valmistuneilla aiemmin valmistunutta vastaajaryhmää vielä selvästi tärkeämpi syy. Pro gradu –tutkielmaan liittyvät ongelmat olivat myös pidentäneet opiskeluaikaa monen kohdalla, kuten myös ulkomailla opiskelu tai asuminen. Opintojen vastapainona työnteko tuo lisää tärkeää työkokemusta. Vuonna 1998 valmistuneiden kohdalla ne, joilla oli jo opiskeluaikanaan opintoja vastaavaa työtä, olivat jo valmistuessaan tai saivat muita todennäköisemmin pian valmistuttuaan koulutusta vastaavaa työtä. Vuonna 2001 valmistuneilla merkittäviä eroja opiskeluaikaisella opintoja vastaavalla työkokemuksella ei ollut vaikutusta koulutusta vastaavan työn saamiseen.

Opiskeluaikaisessa (tai sitä edeltävässä) merkittävässä työsuhteessa vuonna 2001 valmistuneista 40 prosenttia työskenteli asiantuntijatehtävissä. Tämä sisältää valtiotieteilijälle tyypilliset tehtävänimikkeet sosiaalityöntekijä ja toimittaja. Vuonna 1998 valmistuneista asiantuntijatehtävissä toimi noin neljäsosa vastaajista. Vastaushetken työsuhteessa vuonna 1998 valmistuneista 22 prosenttia toimi johtotehtävissä ja 63 prosenttia asiantuntijatehtävissä. Vuonna 2001 valmistuneista 13 prosenttia toimi johtotehtävissä ja 67 prosenttia asiantuntijatehtävissä. Naisten ja miesten välillä on myös havaittavissa eroja eli naiset toimivat miehiä vähemmän johtotehtävissä. Toimiasemaluokittelussa on havaittavissa opiskeluaikaisessa työsuhteessa, että vuonna 2001 valmistuneet ovat opiskeluaikanaan tehneet opintoja vastaavampaa työtä verrattuna vuonna 1998 valmistuneisiin. Vastaushetkellä taas toimiasemajakauma noudattaa luonnollista urakehityslinjaa, kokemusta. Huolimatta opiskeluaikaisista töistä, vuonna 1998 valmistuneet toimivat suhteellisesti enemmän johtotehtävissä. Myös muiden tehtävien toimiasemaluokka, joka sisältää valtiotieteiden maisterin koulutusta vastaamattomat työtehtävät, ovat vuonna 1998 valmistuneilla viisi prosenttia pienempi verrattuna vuonna 2001 valmistuneisiin.

Työsuhteen laatu korreloi myös urakehityksen kanssa: Opiskeluaikana vuonna 1998 valmistuneista 41 prosentilla ja vuonna 2001 valmistuneista 53 prosentilla oli määräaikainen työsuhde,

kun vastaushetkellä vuonna 1998 valmistuneilla vain viidesosalla oli määräaikainen työsuhde ja vuonna 2001 valmistuneista 38 prosentilla.

Valtiotieteilijän suurimpia työllistäjiä ovat yksityiset yritykset sekä valtion virastot, laitokset ja liikelaitokset. Vuonna 1998 valmistuneiden vastaajien suurin työnantajaryhmä on julkinen sektori 41 prosentilla, yksityinen sektori työllistää 33 prosenttia. Vuonna 2001 valmistuneiden suurin työnantajaryhmä on samoin julkinen sektori 50 prosentilla ja yksityinen sektorin osuus on 36 prosenttia. Vastaajajoukon rakenne voi vaikuttaa tulokseen, mutta näyttää siltä, että julkinen sektori työllistää aiempaa enemmän valtiotieteiden maistereita. Vuonna 1998 valmistuneilla on edelliseen selvitykseen verrattuna lisääntynyt järjestöt ja säätiöt sekä kansainväliset organisaatiot työnantajana.

Vastaushetkellä bruttotulotaso noudattaa suhteessa työnantajasektoriin yleistä linjaa, luonnollista urakehitystä. Julkisella sektorilla bruttotulotaso on selkeästi matalampi verrattuna yksityiseen sektoriin ja muuhun työnantajaryhmään. Vuonna 1998 valmistuneet ansaitsevat keskimääräisesti vuonna 2001 valmistuneita enemmän.

Valtiotieteiden maisterit näyttävät toimivan tyypillisimmin tehtävissä, joissa heidän keskeisimmät työtehtävänsä liittyvät suunnitteluun ja valmisteluun, tutkimukseen sekä tiedotukseen ja viestintään. Johtotehtävät olivat noin viisi prosenttia suhteellisesti yleisemmin keskeisempi työtehtävä vuonna 1998 valmistuneilla verrattuna myöhemmin valmistuneisiin.

Tutkinnon suorittamisen jälkeisenä vuonna 1998 valmistuneista vastaajista 69 prosenttia oli koulutustaan vastaavassa työssä, vuonna 2001 valmistuneista 73 prosenttia. Koulutusta vastaavuus perustuu omaan arvioon. Koulutusta vastaamatonta työtä teki valmistumisen jälkeisenä vuonna 1998 valmistuneista 17 prosenttia ja 2001 valmistuneista 12 prosenttia.

Työpaikan saamiseen liittyvinä tärkeimpinä tekijöinä molemmat vastaajaryhmät pitivät oman alan työkokemusta, henkilökohtaisia ominaisuuksia ja persoonaa sekä oman aktiivisen työnhaun. Edellisestä selvityksestä vuorovaikutustaitojen edelle on mennyt oma aktiivinen työnhaku kolmen tärkeimmän tekijän kärjessä. Vähiten vaikutusta katsottiin olevan pro gradu –tutkielman aiheella ja arvosanalla sekä harrastuksilla.

Tutkinnon hyödyistä työelämän kannalta molemmat vastaajaryhmät mainitsevat selkeästi tärkeimmäksi seikaksi valmiudet hankkia tarvittavia lisätietoja ja taitoja. Molemmat vastaajaryhmät olivat myös yhtä mieltä siitä, että tutkintoon johtava opiskelu ei anna selkeää kuvaa oman alan työmarkkinoista eikä työllistymismahdollisuuksista.

Valtiotieteiden maisterit katsoivat yliopisto-opiskelun kehittäneen erityisesti analyyttisiä, systemaattisen ajattelun taitoja, vastaavasti yritystoiminnan perusteita yliopisto-opiskelu ei ole kehittänyt suurimman osan mukaan lainkaan. Vastaajaryhmät olivat varsin yksimielisiä ensimmäisen ja viimeisen sijan suhteen.

Vastaajilla oli myös mahdollisuus antaa avoimesti palautetta tutkinnosta sekä ehdottaa kehittämisehdotuksia erityisesti tutkinnon ja työelämän välisestä suhteesta. Useimmat arvostivat tutkintoa erityisesti sivuainemahdollisuuksien, analyyttisyyden, tiedonhaun ja kriittisyyden vuoksi. Monet näkivät tutkinnon kuitenkin koulutuksen liian teoreettisena ja kaukana käytännön työelämästä. Kehittämisehdotukset koskivat lähinnä opintojen ja työelämän lähentämistä toisiinsa. On kuitenkin huomattava, että palautetta antoivat vuosina 1998 ja 2001 valmistuneet. Heidän opiskeluajoistaan lienee moni asia jo varmasti muuttunut.

1 JOHDANTO

Valtiotieteellisen tiedekunnan koulutuksessa korostuu yleinen yhteiskuntatieteellinen asiantuntijuus. Useimmiten se näyttäytyy vahvuutena, mutta opiskelijalle laaja-alainen kelpoisuus saattaa aiheuttaa epätietoisuutta työelämään sijoittumisen mahdollisuuksista. Tämän selvityksen tarkoituksena onkin kartoittaa niitä mahdollisuuksia, joita valtiotieteellinen koulutus avaa. On myös haluttu kiinnittää huomiota siihen, kuinka hyvin valtiotieteellisen tiedekunnan tarjoama koulutus vastaa työelämän tarpeisiin.

Selvityksen kohderyhmänä olivat vuosina 1998 ja 2001 valtiotieteiden maisteriksi valmistuneet. Selvitys toteutettiin postikyselynä tammi- ja helmikuussa 2004. Vastaajilla oli mahdollisuus täyttää lomake myös www-lomakkeella internetissä. Kysymykset koskivat sekä opiskeluaikaista työkokemusta että vastaushetken työsuhdetta. Myös opiskeluun ja valmistumisen jälkeiseen tilanteeseen liittyviä kysymyksiä esitettiin. Vastaukset analysoitiin SPSS 11.01-tilasto-ohjelmalla sekä Excel-taulukkolaskentaohjelmaa apuna käyttäen. Selvitys on jatkoa valtiotieteellisen tiedekunnan opintotoimiston aiemmille selvityksille. Edellinen selvitys tehtiin vuonna 1998 valmistuneista (Puoskari, 2001). Tässä selvityksessä vuonna 1998 valmistuneet ovat siis jo toistamiseen.

Tämän selvityksen tarkoituksena on verrata vuosina 1998 ja 2001 valmistuneiden valtiotieteiden maisterien työelämään sijoittumista toisiinsa;

- Miltä opiskeluaikainen tilanne näyttää ryhmien välillä?
- Onko kolme ja kuusi vuotta sitten valmistuneiden työtehtävissä ja työelämään sijoittumisessa eroja?

Lisäksi kartoitetaan vastaajien näkemyksiä ja kehittämissuhteita tutkinnon ja työelämän välisestä suhteesta vapaamuotoisilla kysymyksillä pääainekohtaisesti.

Selvityksessä keskitytään vertaamaan näiden kahden valmistumisvuoden vastaajia toisiinsa. Pienien pääainekohtaisten frekvenssien vuoksi tämä selvitys ei vertaa eri aineita toisiinsa vaan keskittyy koko vastaajajoukkoon lukuun ottamatta selvityksen lopussa olevia pääainekohtaisia palautteita tutkinnosta sekä opiskeluaikaisia ja vastaushetken työsuhteiden tehtävänimikelistoja.

Tiedekunnan selvitysten lisäksi laitokset ovat tehneet selvityksiä omista opiskelijoistaan. Koko yliopiston tasolla sijoittumistutkimus on tehty edellisen kerran syksyllä 2000 vuonna 1997 valmistuneista (Pulkinen, 2001).

Vastaavanlaisia selvityksiä tekevät myös ammattiliitot omasta jäsenkunnastaan. Suomen Valtiotieteilijöiden Liitto SVAL ry on tehnyt työmarkkinatutkimuksen vuodesta 1994 lähtien joka toinen vuosi. Tuorein SVAL:n työmarkkinatutkimus on vuotta 2002 koskeva (Porvali & Pursiainen 2003). SVAL:n tutkimuksesta ilmenee selkeämmin myös, miten valtiotieteilijöiden asema työmarkkinoilla kehittyi iän ja kokemuksen myötä.

2 TAUSTATIEDOT

Vastausaktiivisuus

Kysely lähetettiin 275:lle vuonna 1998 ja 283:lle vuonna 2001 valtiotieteiden maisteriksi valmistuneille. Kaiken kaikkiaan valmistuneita oli 279 vuodelta 1998 ja 286 vuodelta 2001, mutta kyselyä ei voitu lähettää seitsemälle henkilölle salaisen tai puuttuvan osoitteen vuoksi. Vastauksia tuli yhteensä 316 kappaletta. WWW-lomakkeella vastauksensa palautti 33 henkilöä, yhteensä kuusi prosenttia. Kyselyyn vastasi 57 prosenttia kyselyn saaneista. Kaikista vuosina 1998 ja 2001 valmistuneista laskettuna vastausprosentiksi saadaan 56 prosenttia.

Helsingin yliopistossa opiskeluaan jatkavat

Opiskelijarekisteristä saatujen tietojen mukaan vuonna 1998 valmistuneista 55 henkilöä (20 prosenttia) jatkaa opiskelua edelleen ja vuonna 2001 valmistuneista 76 henkilöä (27 prosenttia). Heistä 95 tavoittelee tohtorin tutkintoa, yksi liseniaatin tutkintoa, 34 toista korkeakoulututkintoa ja yksi alemmaa korkeakoulututkintoa.

Sukupuoli

Kaikista vuonna 1998 valtiotieteiden maisteriksi valmistuneista naisia oli 62 prosenttia, kyselyyn vastaajista naisia oli 66 prosenttia. Kaikista vuonna 2001 valtiotieteiden maisteriksi valmistuneista naisia oli 66 prosenttia, kyselyyn vastaajista naisia oli 68 prosenttia. Naiset ovat vastaajajoukossa hieman yliedustettuina. Ruotsinkielisiä vastaajajoukossa oli neljä prosenttia, kun kaikista valmistuneista heitä oli seitsemän prosenttia. Ruotsinkieliset ovat vastaajajoukossa hieman aliedustettuina. Vastaajista 92 prosenttia oli suomenkielisiä, kahden vastaajan äidinkieli oli saksa, yhden espanja.

Siviilisäätty

Vuonna 1998 valmistuneista vastaajista 55 prosenttia oli naimisissa, 17 prosenttia avoliitossa ja 24 prosenttia naimattomia. Neljä prosenttia oli joko eronnut tai asumuserossa. Vuonna 2001 valmistuneista vastaajista 45 prosenttia oli naimisissa, 28 prosenttia avoliitossa ja 25 prosenttia naimattomia. Kaksi prosenttia oli eronnut tai asumuserossa. Vuonna 1998 valmistuneista kymmenen prosenttia vuonna 2001 valmistuneita enemmän on vastaushetkellä avioliitossa.

Asuinpaikka

Vuonna 1998 valmistuneista vastaajista 78 prosenttia asui pääkaupunkiseudulla, ulkomailla kymmenen prosenttia, kuusi prosenttia sekä pääkaupunkiseudun ulkopuolisella Uudellamaalla että muualla Suomessa. Vuonna 2001 valmistuneista vastaajista 79 prosenttia asui pääkaupunkiseudulla, kahdeksan prosenttia ulkomailla, pääkaupunkiseudun ulkopuolisella Uudellamaalla viisi prosenttia sekä muualla Suomessa asui seitsemän prosenttia. Ulkomailla asuvat ovat vastaajajoukossa hieman yliedustettuina, sillä Väestörekisterin osoitetietojen mukaan vuonna 1998 valmistuneista yhdeksän prosenttia asui ulkomailla ja vuonna 2001 valmistuneista vain neljä prosenttia.

Ikä

Vuonna 1998 valmistuneista vastaajista alle 30-vuotiaita oli yksi prosentti, 31- 34-vuotiaita 57 prosenttia, 35- 40-vuotiaita 30 prosenttia ja yli 41-vuotiaita 12 prosenttia.

Vuonna 2001 valmistuneista alle 30-vuotiaita oli 35 prosenttia, 31- 34-vuotiaita 44 prosenttia, 35- 40-vuotiaita 11 prosenttia sekä yli 41-vuotiaita 10 prosenttia.

Tyypillisimmin vuonna 1998 valmistuneet vastaajat olivat 33-vuotiaita ja vuonna 2001 valmistuneet 30-vuotiaita. Puolet kaikista vastaajista oli iältään 31- 40-vuotiaita.

Koulutus ennen valtiotieteiden maisterin tutkintoa

Vuonna 1998 valmistuneista ylioppilaita oli 72 prosenttia, ammatti- tai opistotutkinnon suorittaneita 12 prosenttia, korkeakoulusta tai yliopistosta valmistuneita 16 prosenttia. Vuonna 2001 valmistuneista ylioppilaita oli 74 prosenttia, ammatti- tai opistotutkinnon suorittaneita 16 prosenttia, korkeakoulusta tai yliopistosta valmistuneita yhdeksän prosenttia, ammattikorkeakoulusta valmistuneita yksi prosentti.

Aloitusvuosi

Vuonna 1998 valmistuneista 79 prosenttia oli aloittanut opinnot valtiotieteellisessä tiedekunnassa vuosina 1990- 1994. Tyypillisin aloitusvuosi oli 1992, mutta vaihtelua oli vuodesta 1961 vuoteen 1997. Opiskeluajan kestosta ei tässä selvityksessä oltu kiinnostuneita. Opiskelijarekisterin mukaan mediaani-opiskelu-aika vuonna 1998 valmistuneilla oli koko tiedekunnassa 6,3 vuotta. Lyhimmillään tutkinto suoritettiin alle vuodessa ja pisimmillään yli 30 vuodessa.

Vuonna 2001 valmistuneista tyypillisin aloitusvuosi oli 1996, vaihtelua oli vuodesta 1977 vuoteen 1999. Vuonna 2001 valmistuneista 75 prosenttia oli aloittanut opinnot valtiotieteellisessä tiedekunnassa vuosina 1993- 1997. Lyhimmillään tutkinto suoritettiin alle vuodessa ja pisimmillään yli 20 vuodessa.

Pääaine

Taulukosta 2.1. pääaineen mukaan tarkasteltuna vastaajajoukko oli edustava lukuun ottamatta lievää aliedustusta vuoden 1998 vastaajissa kansantaloustieteessä, poliittisessa historiassa sekä yleisessä valtio-opissa. Vuonna 2001 valmistuneista, vastaajissa hieman aliedustettuina olivat kansantaloustiede, käytännöllinen filosofia, sosiaalipsykologia, talous- ja sosiaalhistoria sekä yleinen valtio-oppi.

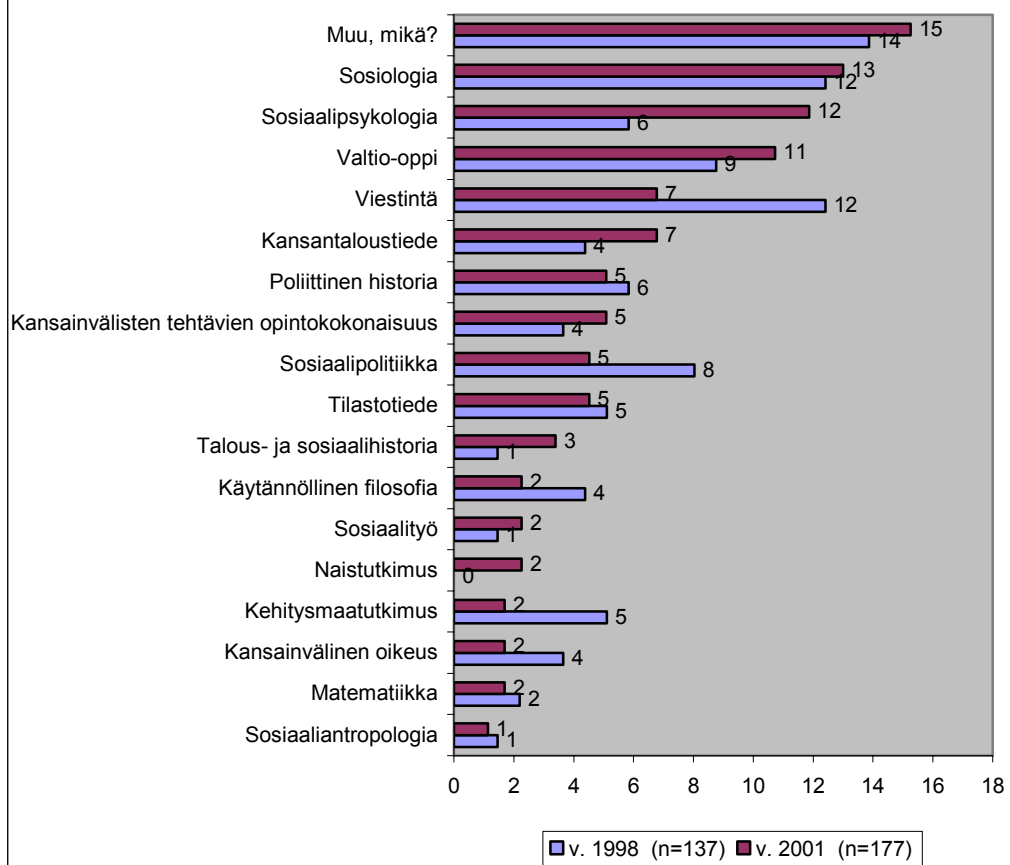
Taulukko 2.1 Vuosina 1998 ja 2001 valmistuneet pääaineen mukaan.

Pääaine	kaikki -98	vastaajat -98	kaikki -01	vastaajat -01
	%	%	%	%
Kansantaloustiede	19	17	12	11
Käytännöllinen filosofia	3	5	2	1
Poliittinen historia	8	7	5	6
Sosiaaliantropologia	0	0	1	1
Sosiaalipolitiikka	6	6	6	10
Sosiaalipsykologia	9	10	13	12
Sosiaalityö	4	4	9	9
Sosiologia	11	12	12	12
Talous- ja sosiaalhistoria	2	2	4	3
Tilastotiede	1	1	2	2
Viestintä	12	13	13	16
Yleinen valtio-oppi	25	22	20	18
Tiedekunta yhteensä	100 (n=279)	100 (n=138)	100 (n=286)	100 (n=178)

Laajin sivuaine

Vastaajilta kysyttiin myös, mikä oli heidän laajin sivuaineensa. Kuviosta 2.1. nähdään, että valtiotieteellisessä tiedekunnassa suoritettu pisin sivuaine oli sosiologia sekä vuosina 1998 että 2001 valmistuneilla. Suosituin oli kuitenkin molempien valmistumisvuoden vastaajilla pitkä sivuaine jostakin muusta tiedekunnasta tai korkeakoulusta. Muualla suoritettujen sivuaineiden kirjo oli suuri, mutta eniten mainittuja olivat psykologia, joka mainittiin neljä kertaa sekä tietojenkäsittelytiede kolmella maininnalla. Suosittu sivuaine vuonna 1998 valmistuneilla oli myös viestintä ja vuonna 2001 valmistuneilla sosiaalipsykologia.

Kuvio 2.1 Laajin sivuaine

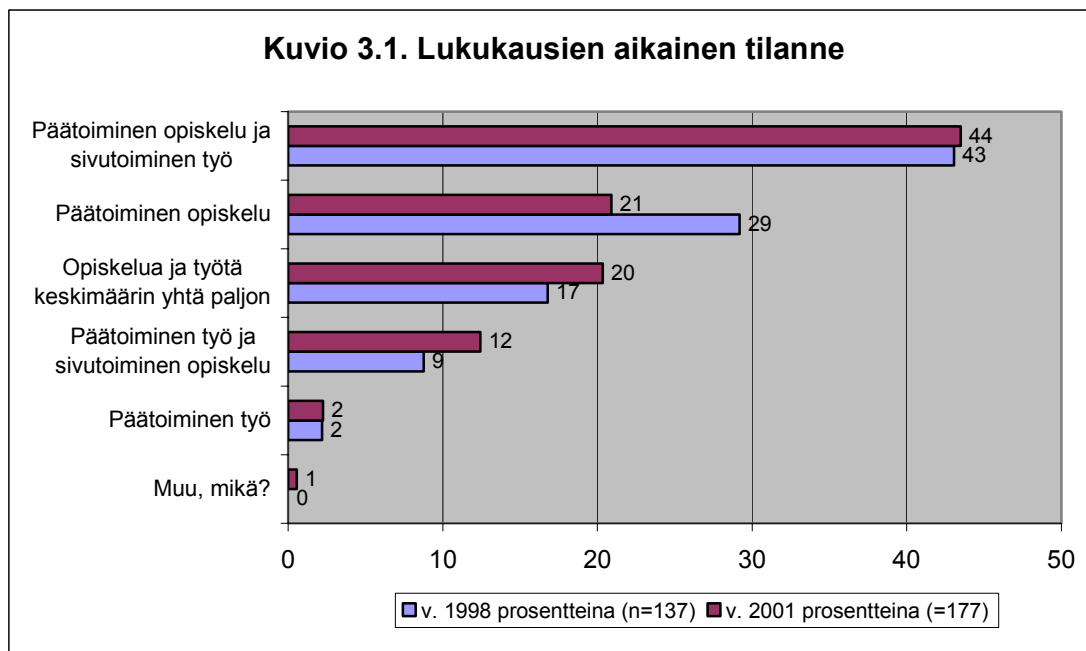
3 OPIKELUAIKA

3.1 Opiskelu ja työnteko lukukausien aikana

43 prosenttia vuonna 1998 valmistuneista on opiskellut päätoimisesti työskennellen ohessa sivutoimisesti, 29 prosenttia on opiskellut päätoimisesti, 17 prosenttia arvioi opiskelleensa ja työskennelleensä keskimäärin yhtä paljon. 11 prosenttia arvioi työskennelleensä päätoimisesti lukukausien sisältäen sivutoimisen opiskelun. Muina syinä mainittiin esimerkiksi kilpaurheilu.

44 prosenttia vuonna 2001 valmistuneista on opiskellut päätoimisesti työskennellen ohessa sivutoimisesti, 21 prosenttia on opiskellut päätoimisesti, 20 prosenttia arvioi opiskelleensa ja työskennelleensä keskimäärin yhtä paljon. 14 prosenttia arvioi työskennelleensä päätoimisesti lukukausien aikana sisältäen sivutoimisen opiskelun.

Suurin osa vastaajista näyttää opiskelleen päätoimisesti opiskeluaikanaan. Kaikkia vastaajia tarkastellen, miehet opiskelivat naisia päätoimisemmin (sisältäen sivutoimisen työnteon). 74 prosenttia miehistä ja 65 prosenttia naisista on opiskellut päätoimisesti lukukausien aikana. Vuosina 1998 ja 2001 valmistuneiden välillä ei näytä olevan merkittäviä eroja opiskelun päätoimisuudessa. Arvio opiskelun päätoimisuudesta on henkilökohtainen ja vastaajia pyydettiin arvioimaan opiskeluajan keskimääräinen tilanne, joten opiskeluaikaisten lukukausien välillä voi olla suuria eroja työskentelyn suhteen. Useat mainitsivat opiskelleensa päätoimisesti pari ensimmäistä vuotta ja työskennelleensä päätoimisesti opintojen loppuvaiheessa. Tämä lienee monelle tyypillinen tilanne.

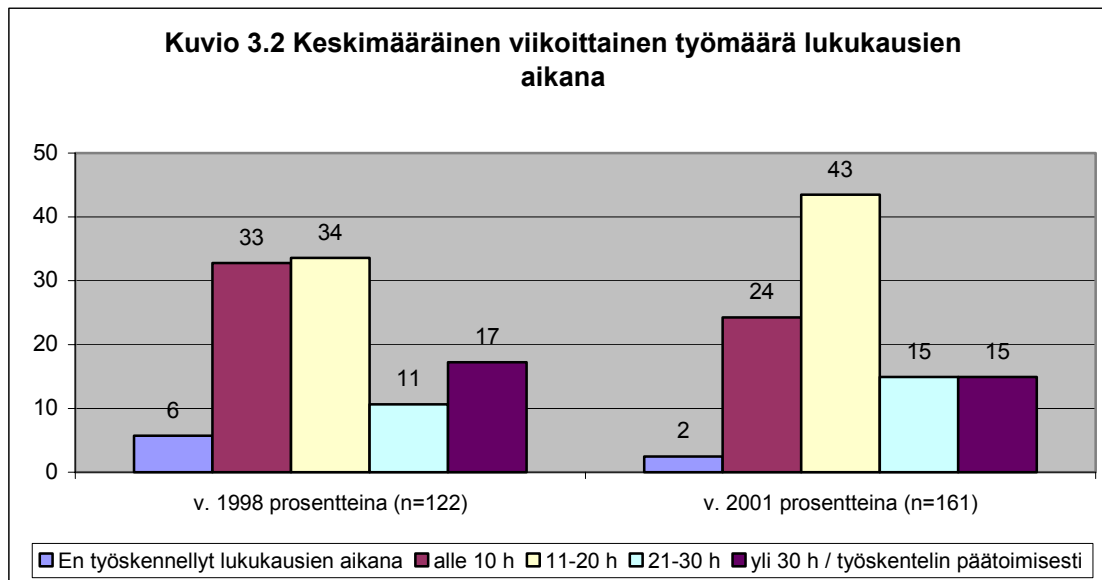

3.2 Lukukausien aikana työskentely

Kuviosta 3.2 nähdään, että vuonna 1998 valmistuneista lukukausien aikana 33 prosenttia työskenteli alle 10 tuntia viikossa, 34 prosenttia 11-20 tuntia viikossa, 11 prosenttia 21-30 tuntia viikossa ja 17 prosenttia yli 30 tuntia tai päätoimisesti.

Vuonna 2001 valmistuneista vastaavasti lukukausien aikana työskenteli 24 prosenttia alle 10 tuntia viikossa, 43 prosenttia 11-20 tuntia viikossa, 15 prosenttia 21-30 tuntia viikossa sekä yli 30 tuntia tai päätoimisesti viikoittain.

Osa kysymykseen vastanneista (kuusi prosenttia vuonna 1998 valmistuneista ja kaksi prosenttia vuonna 2001 valmistuneista) ilmoitti, ettei ollut työskennellyt keskimääräisesti arvioituna lukukausien aikana. Näyttää siltä, että opiskeluaikainen työnteko vaikuttaa lisääntyneen myöhemmin valmistuneella ryhmällä vuonna 1998 valmistuneiden opiskeluaikaiseen työntekoon verrattuna. 43 prosenttia vuonna 2001 valmistuneista työskenteli lukukausien aikana keskimääräisesti 21-30 tuntia viikossa, kun vuonna 1998 valmistuneilla sama viikoittainen työtuntimäärä oli kolmanneksella vastaajista..

3.3 Opiskelu ja työ kesäisin

Vuonna 1998 valmistuneista vastaajista 56 prosenttia työskenteli päätoimisesti kesäisin. Vuonna 2001 valmistuneista vastaajista työskenteli 67 prosenttia päätoimisesti kesäkuukausien aikana. Vuonna 2001 valmistuneista 11 prosenttia useampi on siis työskennellyt päätoimisesti kesäisin kolme vuotta aiemmin valmistuneisiin verrattuna.

Vähintäänkin sivutoimisesti opiskeli vuonna 1998 valmistuneista 43 prosenttia ja vuonna 2001 valmistuneista 30 prosenttia. Osa on myös viettänyt kesäisin lomaa, mitä kyselyssä ei ollut lainkaan huomioitu varsinaiseksi vaihtoehdoksi.

Selvityksessä pyydettiin vastaamaan, mikä kuvaa parhaiten kesäkuukausien aikaista tilannettasi, eli voidaan olettaa, että useampi on opiskellut ainakin jonakin opiskeluaikaisena kesänä. Muuten näyttää siltä, että kesäaikainen opiskelu on vähentynyt myöhemmin valmistuneella vastaajaryhmällä verrattuna 1998 valmistuneisiin.

3.4 Työn liittyminen opintoihin

Lukukausien aikainen työ

Kuviosta 3.3 nähdään, että lukukausien aikainen työ liittyi vuonna 1998 valmistuneiden opintoihin useimmiten tai aina 23 prosentilla, joskus 45 prosentilla ja ei koskaan 33 prosentilla vastaajista.

Vuonna 2001 valmistuneilla lukukausien aikainen työ oli opintoihin liittyvää useimmiten tai aina 33 prosentilla, joskus 46 prosentilla ja ei koskaan 21 prosentilla vastaajista.

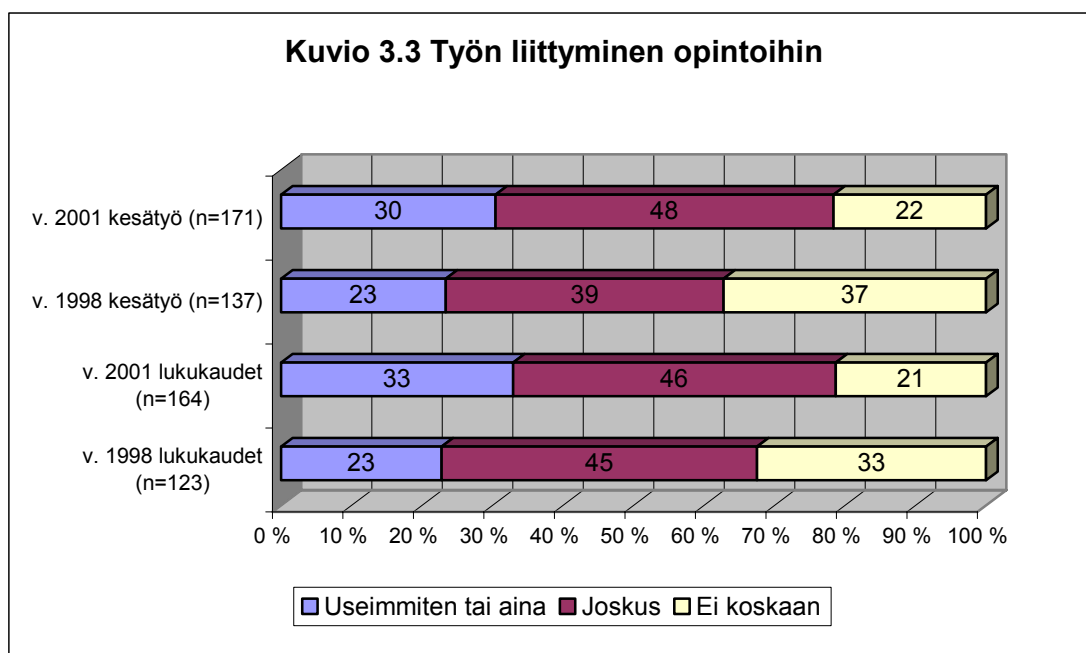
Vuonna 2001 valmistuneilla vastaajilla lukukausien aikainen työnteko on liittynyt opintoihin ainakin joskus 11 prosenttia enemmän verrattuna vuonna 1998 valmistuneiden vastaajien kokemuksiin.

Kesätyö

Kuviosta 3.3 nähdään, että vuonna 1998 valmistuneilla vastaajilla 23 prosentilla kesätyöt vastasivat useimmiten tai aina opintoja, joskus 39 prosentilla ja ei koskaan 37 prosentilla.

Vuonna 2001 valmistuneilla vastaajilla 30 prosentilla kesätyöt vastasivat useimmiten tai aina opintoja, joskus 48 prosentilla ja ei koskaan 22 prosentilla.

Vuonna 2001 valmistuneilla ovat kesätyöt olleet siis 15 prosentilla enemmän opintoja vastaavampia kuin vuonna 1998 valmistuneilla vähintään joskus. Kuviosta 3.3 on kuitenkin havaittavissa edelliseen selvitykseen verrattuna selvä muutos. Näyttää siltä, että vastaajilla lukukausien aikainen työ on osittain jopa opintoja vastaavampi kuin kesätyö, mikä oli edellisessä selvityksessä päinvastoin (Puoskari, 2001). Tulee kuitenkin ottaa huomioon vastaajarakenne eli sama kysymys on esitetty vuonna 1998 valmistuneille myös vuonna 2001 ja nyt tulos on erilainen. Kenties vastaajajoukossa henkilöt ovat tehneet keskimääräisesti opiskeluaikanaan opintoja vastaavampaa työtä tai he ymmärtävät sen nyt opintoja vastaavammaksi kuin aiemmin.

3.5 Arvio opiskelun kestosta

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka monta aktiivista opiskelukuukautta maisterin tutkintoon olisi kulunut, jos he olisivat opiskelleet koko ajan päätoimisesti. Arviot vaihtelivat puolesta vuodesta viiteentoista vuoteen. Vuonna 1998 valmistuneista 138 vastaajasta neljännes arvioi, että tutkinnon suorittamiseen olisi kulunut viisi vuotta. Yleisiä olivat myös neljän ja kuuden vuoden arviot. Vuonna 2001 valmistuneista 178 vastaajasta neljännes puolestaan arvioi, että tutkinnon suorittamiseen olisi kulunut neljä vuotta. Lähes yhtä monta oli sitä mieltä, että tutkinnon suorittaminen olisi kestänyt viisi vuotta. Keskimääräinen arvio kaikilla vastaajilla oli neljä vuotta.

3.6 Opiskelun keston vaikuttaneet syyt

Vastaajia pyydettiin nimeämään tärkeimmät syyt opiskelun keston, jos opiskelu oli kestänyt yli viisi vuotta. Vuonna 1998 valmistuneista 17 prosenttia oli opiskellut alle viidessä vuodessa, vuonna 2001 valmistuneista 19 prosenttia, osa jätti vastaamatta ja osa ei ollut numeroinut syitä tärkeysjärjestykseen. Näyttää siltä, että merkittävin syy opintojen keston on opiskeluaikainen työnteko (ks. taulukkoa 3.1). Seuraavaksi eniten on mainittu muita syitä, joita ovat esimerkiksi ulkomailla asuminen tai opiskelu, lomailu, harrastukset, pro gradu –tutkielmaan liittyvät asiat tai taloudelliset vaikeudet. Erityisesti vuonna 1998 valmistuneet mainitsivat muissa syissä taloudelliset seikat. Opiskeluaikainen työnteko on vahvasti esillä myös toiseksi ja kolmanneksi merkittävänä syinä, mutta laajempien sivuainekokonaisuuksien opiskelu ja opetustoiminnan organisoinnista johtuvat syyt näyttävät olevan myös merkittäviä asioita opintojen pitkittymisessä. Opiskelumotivaation puute on mainittu usein kolmanneksi tärkeimpänä syynä. Opiskelun keston vaikuttaneissa syissä ei ole nähtävissä eroja vuosina 1998 ja 2001 valmistuneiden välillä. Vuonna 2001 valmistuneilla kuitenkin opiskeluaikainen työnteko on mainittu tärkeimmäksi syyksi 57 prosentilla vastaajista, kun vuonna 1998 valmistuneilla vastaava osuus on 46 prosenttia.

Taulukko 3.1. Opiskelun keston syy		Tärkein syy		2. tärkein		3. tärkein	
		lkm	%	lkm	%	lkm	%
1998	Opiskeluaikainen työnteko	46	46	18	20	10	14
	Toisen tutkinnon suorittaminen samanaikaisesti	6	6	6	7	1	1
	Vanhempainloma tai lastenhoito kotona	1	1	5	6	4	5
	Opiskelijajärjestössä tai yliopistohallinnossa toimiminen	8	8	8	9	5	7
	Opetustoiminnan organisoinnista johtuvat syyt	6	6	9	10	14	19
	Laajempien sivuainekokonaisuuksien opiskelu	11	11	15	17	5	7
	Varusmies- tai siviilipalvelun suorittaminen	1	1	4	4	0	0
	Oma tai lähiomaisen sairaus	4	4	4	4	5	7
	Opiskelumotivaation puute	5	5	8	9	17	23
	Muu , mikä?	13	13	12	13	12	16
Yhteensä		101	100	89	100	73	100
2001	Opiskeluaikainen työnteko	70	57	26	24	6	7
	Toisen tutkinnon suorittaminen samanaikaisesti	4	3	6	6	2	2
	Vanhempainloma tai lastenhoito kotona	7	6	7	7	4	5
	Opiskelijajärjestössä tai yliopistohallinnossa toimiminen	2	2	17	16	9	10
	Opetustoiminnan organisoinnista johtuvat syyt	3	2	15	14	11	13
	Laajempien sivuainekokonaisuuksien opiskelu	8	7	18	17	13	15
	Varusmies- tai siviilipalvelun suorittaminen	1	1	1	1	3	3
	Oma tai lähiomaisen sairaus	1	1	4	4	6	7
	Opiskelumotivaation puute	7	6	11	10	21	24
	Muu , mikä?	20	16	2	2	12	14
Yhteensä		123	100	107	100	87	100

3.7 Työharjoittelu

Vuonna 1998 valmistuneista vastaajista 68 prosenttia oli suorittanut työharjoittelun opintojen aikana. Vuonna 2001 valmistuneista vastaajista vastaava luku oli 72 prosenttia. Naisista 75 prosenttia oli suorittanut työharjoittelun. Vuonna 1998 valmistuneilla miehillä vastaava luku oli 54 prosenttia ja vuonna 2001 valmistuneilla miehillä 64 prosenttia.

Vuonna 1998 valmistuneista vastaajista seitsemän prosenttia oli suorittanut harjoittelun ulkomailla ja vuonna 2001 valmistuneista kymmenen prosenttia.

3.8 Ulkomailla työskentely ja opiskelu

Vastaajista 19 prosenttia oli työskennellyt opiskeluaikanaan ulkomailla. Työsuhteiden kestot vaihtelivat kuukaudesta 22 kuukauteen. Tyypillisin työsuhteen kesto oli kolme kuukautta.

Vuonna 1998 valmistuneista 35 prosentilla sisältyi tutkintoon ulkomailla suoritettuja opintoja, kun vuonna 2001 valmistuneilla vastaava luku on 29 prosenttia. Tyypillisimmin opiskelu oli kestänyt 6 kuukautta. Lyhimmillään ulkomailla opiskeltiin 2 kuukautta, pisimmillään 3 vuotta ja 9 kuukautta. Lähes kolme neljäsosaa vastaajista opiskeli ulkomailla 9 kuukautta tai vähemmän.

3.9 Työkokemuksen kannalta merkityksellisten työsuhteiden lukumäärä opiskeluaikana

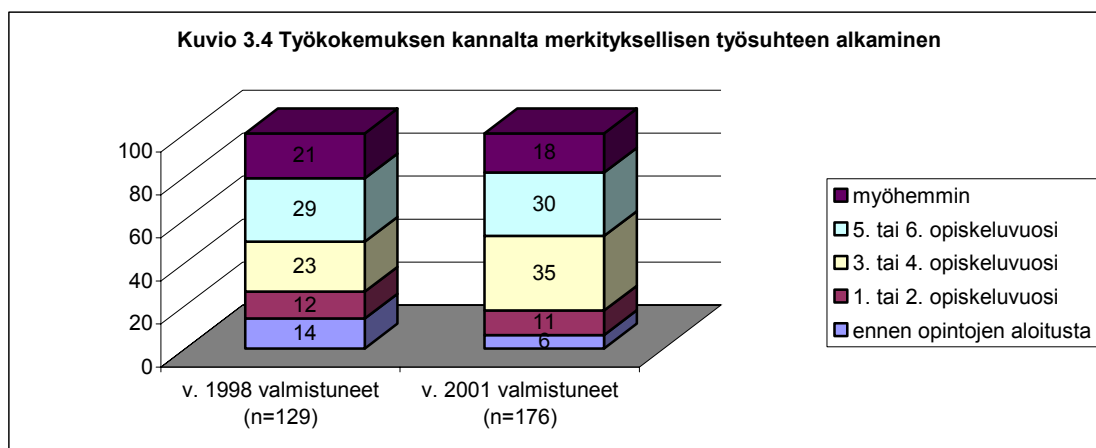
Vuonna 1998 valmistuneista 34 prosentilla vastaajista (n=138) oli ollut opiskeluaikanaan kaksi työkokemuksen kannalta merkityksellistä työsuhdetta. Hieman yli neljänneksellä oli ollut yksi työkokemuksen kannalta merkityksellinen suhde ja 11 prosentilla oli ollut kolme merkityksellistä työsuhdetta. Vastaukset vaihtelivat nolasta viiteentoista työsuhteeseen.

Vuonna 2001 valmistuneista 28 prosentilla vastaajista (n=178) oli ollut opiskeluaikanaan kolme työkokemuksen kannalta merkityksellistä työsuhdetta. Lähes yhtä monella oli ollut opiskeluaikanaan kaksi työkokemuksen kannalta merkityksellistä työsuhdetta. Sekä yhden että neljän merkityksellisen työsuhteen omaavia oli molempia 16 prosentin verran. Vastaukset vaihtelivat nolasta seitsemään työsuhteeseen.

Voidaan siis todeta, että vuonna 2001 valmistuneilla oli opiskeluaikanaan yli 50 prosentilla 2 tai 3 työkokemuksen kannalta merkityksellistä työsuhdetta, kun vuonna 1998 valmistuneilla niitä oli vastaavalla prosenttimäärällä 1 tai 2 merkityksellistä työsuhdetta.

Työsuhteen kestot opiskeluaikaisessa tai sitä edeltävässä työsuhteessa olivat lähes samat sekä vuonna 1998 että vuonna 2001 valmistuneilla. Molemmista ryhmistä yli puolella työsuhde oli kestänyt yli 12 kuukautta, neljäsosalla alle kuusi kuukautta sekä muilla 6-12 kuukautta.

Osa opiskeluaikaisiksi työsuhteiksi nimitetyistä on alkanut jo ennen opintojen aloittamista, kuten kuvio 3.4 havaitaan. Yleisimmin työkokemuksen kannalta merkittävä työsuhde on alkanut vuonna 1998 valmistuneilla 5. tai 6. opiskeluvuonna tai vuonna 2001 valmistuneilla 3. tai 4. opiskeluvuonna. Suuria eroja vuosien välillä ei ole, mutta merkittävät työsuhteet alkavat useimmilla kuitenkin vasta toisen opiskeluvuoden jälkeen. Osa vastaajista ei ole pitänyt mitään opiskeluaikaista työsuhdettaan työkokemuksensa kannalta tärkeänä. Tarkastelu opiskeluvuosina on hieman epätarkka, sillä se on saatu vertaamalla opintojen aloitusvuotta ja vuotta, jolloin merkittävä työsuhde alkoi.

4 OPISKELUAIKAINEN MERKITTÄVÄ TYÖSUHDE JA VASTAUSHETKEN TYÖSUHDE

Vastaajia pyydettiin valitsemaan yksi opiskeluaikainen tai mahdollisesti opintoja edeltävä työsuhde, jota he pitävät työkokemuksensa kannalta merkittävänä. Seuraava tarkastelu perustuu opiskeluajan osalta tähän työsuhteeseen. Raportoinnissa on nähty mielekkääksi tarkastella samanaikaisesti myös vastaushetken työsuhdetta, josta esitettiin vastaavat kysymykset kuin opiskeluaikaisestakin työsuhteesta.

4.1 Tehtävänimikkeet

Valituista opiskeluaikaisesta työsuhteesta sekä vastaushetken työsuhteesta pyydettiin aluksi tehtävänimike. Myöhemmin pyydettiin merkitsemään keskeisimmät työtehtävät luokituksen perusteella ja myös työnantajan ryhmää selvitettiin. Jotta tehtävänimikkeet antaisivat enemmän tietoa siitä, millaisiin tehtäviin valtiotieteilijät sijoittuvat, ne esitetään kokonaisuudessaan liitteenä pääaineen mukaan tarkasteltuna. Opiskeluaikaisen tai opintoja edeltävän merkittävän työsuhteen tehtävänimikkeet on esitelty liitteessä 1 ja liitteessä 2 vastaushetken tehtävänimike.

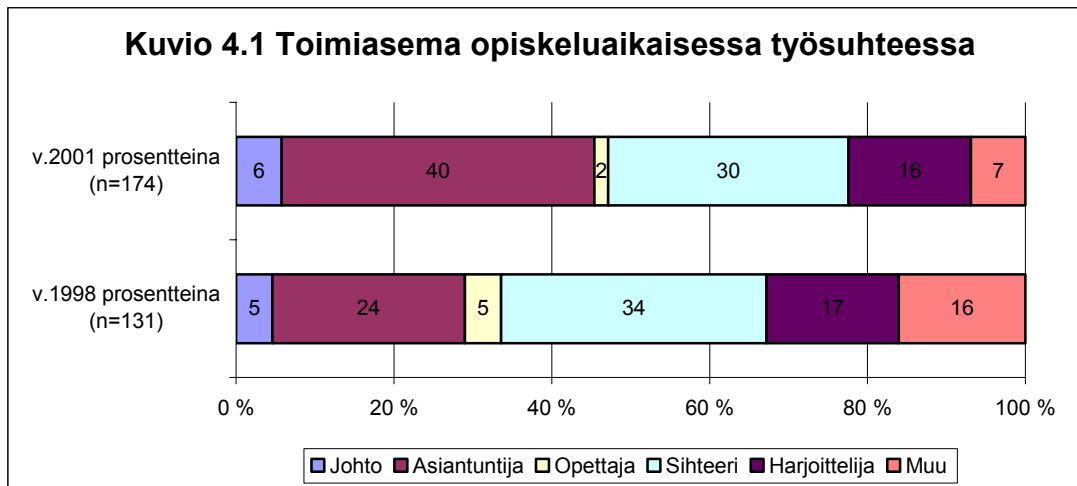
Kuviossa 4.2 vastaushetken tehtävänimikkeet ovat jaettu neljään toimiasemaluokkaan: Johto sisältää kaikki päällikkö- ja johtaja – nimikkeet. Asiantuntija sisältää kaikki muut valtiotieteiden maisterin koulutusta vastaavat nimikkeet, esimerkiksi tutkija, suunnittelija, asiantuntija, analyttikko, sosiaalityöntekijä, toimittaja. Opettaja on haluttu erottaa asiantuntija-luokasta omaksi luokakseen sisältäen myös kouluttajat. Muut -luokka sisältää kaikki valtiotieteiden maisterin koulutusta vastaamattomat työtehtävät, esimerkiksi sihteerit, myyjät jne. Muut -luokka sisältää myös yrittäjät, joita oli mainittu tässä selvityksessä kahdella vastaajalla.

Opiskeluaikaiset tehtävänimikkeet on jaettu toimiasemiin samoin kuin vastaushetken tehtävänimikkeetkin, mutta muut -luokasta on irrotettu omiksi luokikseen ”sihteeri” ja ”harjoittelija” -nimikkeet.

Opiskeluaikaisessa merkittävässä työsuhteessa toimiasemien mukaan luokiteltuna (kuvio 4.1), nähdään että vuonna 2001 valmistuneista vastaajista kuusi prosenttia toimi johtotehtävissä, 40 prosenttia asiantuntijana, kaksi prosenttia opetustehtävissä, 30 prosenttia sihteerinä, 16 prosenttia harjoittelijana sekä seitsemän prosenttia muissa tehtävissä.

Vastaavasti vuonna 1998 valmistuneista vastaajista viisi prosenttia toimi johtotehtävissä, 24 prosenttia asiantuntijana, viisi prosenttia opetustehtävissä, 34 prosenttia sihteerinä, 17 prosenttia harjoittelijana ja 16 prosenttia muissa tehtävissä.

Vuonna 2001 valmistuneet ovat toimineet 16 prosenttia vuonna 1998 valmistuneita enemmän opiskeluaikanaan asiantuntijatehtävissä, jotka siis sisältävät valtiotieteilijälle tyypilliset tehtävänimikkeet: sosiaalityöntekijä, toimittaja ja tutkija.

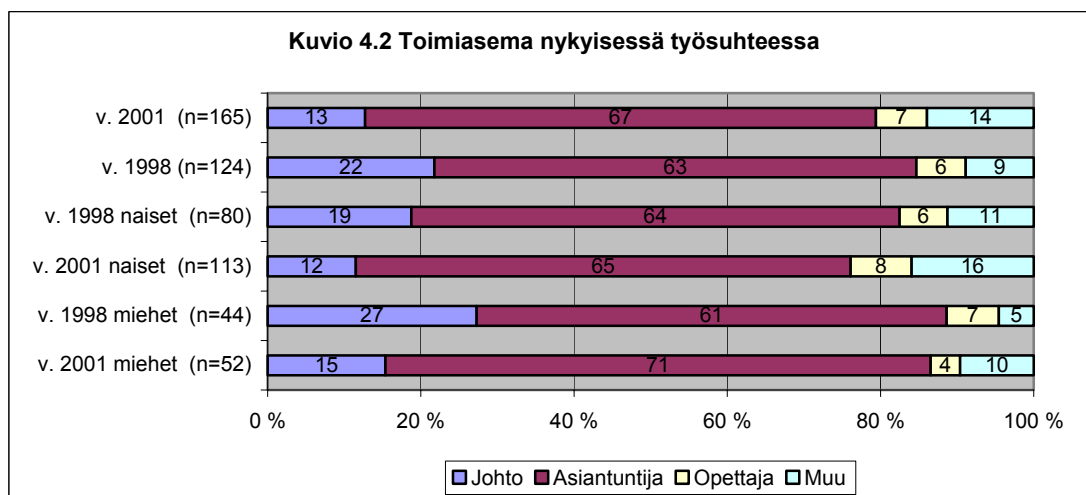
Nykyisessä työsuhteessa toimiaseman mukaan luokiteltuna (kuvio 4.2) vuonna 1998 valmistuneista vastaajista 22 prosenttia toimii johtotehtävissä, 63 prosenttia asiantuntijana, 6 prosenttia opettajana ja 9 prosenttia muissa tehtävissä.

Vuonna 2001 valmistuneista vastaajista taas 13 prosenttia toimii johtotehtävissä, 67 prosenttia asiantuntijana, 7 prosenttia opettajana ja 14 prosenttia muissa tehtävissä.

Vuonna 1998 valmistuneista 9 prosenttia enemmän toimii johtotehtävissä kuin vuonna 2001 valmistuneet. Vuonna 2001 valmistuneista muissa tehtävissä taas toimii 5 prosenttia vuonna 1998 valmistuneita enemmän.

Kuviosta 4.2 nähdään, että vertaillen naisia ja miehiä, johtotehtävissä on 27 prosenttia vuonna 1998 valmistuneista miehistä, kun taas vastaavissa tehtävissä toimii 19 prosenttia vuonna 1998 valmistuneista naisista. Vuonna 2001 valmistuneista naisista 16 prosenttia toimii muissa tehtävissä, kun vuonna 2001 valmistuneilla miehillä vastaava lukema on 10 prosenttia ja vuonna 1998 valmistuneilla miehillä 5 prosenttia.

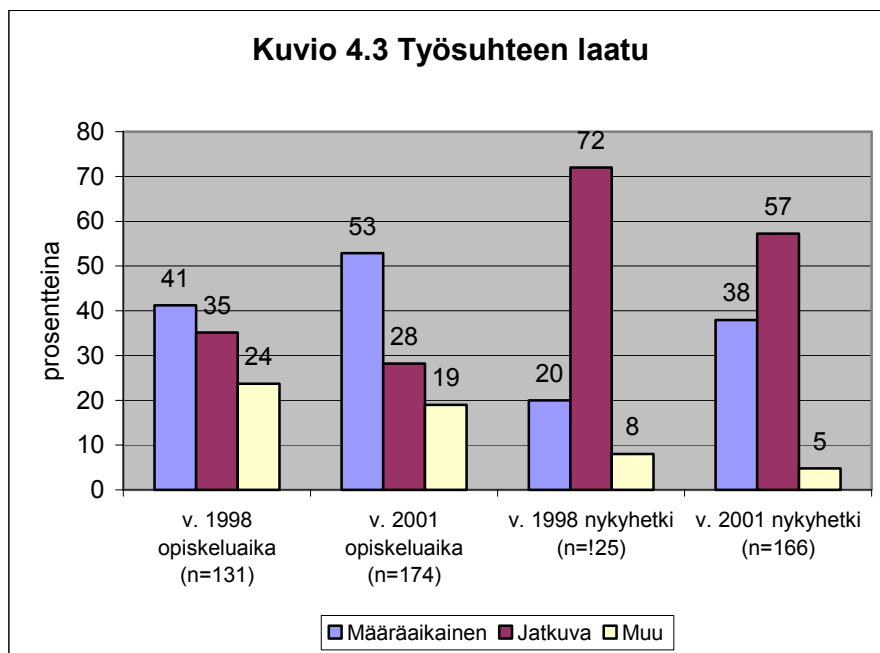
Verrattaessa SVAL:n työmarkkinatutkimukseen (Porvali & Pursiainen, 2003), vaikuttaa siltä, että toimiasemajakauma noudattaa tässäkin selvityksessä luonnollista urakehityslinjaa. Muista tehtävistä siirrytään ajan kuluessa muihin toimiasemaluokkiin, johtotehtävät lisääntyvät, mitä kauemmin valmistumisesta on. Tämänkin selvityksen mukaan naisten ja miesten välillä on edelleen selviä eroja toimiasemaan sijoittuessa.

4.2 Työsuhteen laatu

Kuviosta 4.3 nähdään hyvin, kuinka määräaikaiset työsuhteet vaihtuvat vakinaisiksi valmistumisen jälkeen. Opiskeluaikana vuonna 1998 valmistuneilla vakinainen työ oli 35 prosentilla vastaajista, kun vastaushetkellä vastaava luku on 72 prosenttia. Vuonna 2001 valmistuneilla taas vakinainen työ oli 28 prosentilla vastaajista, vastaushetkellä 57 prosentilla.

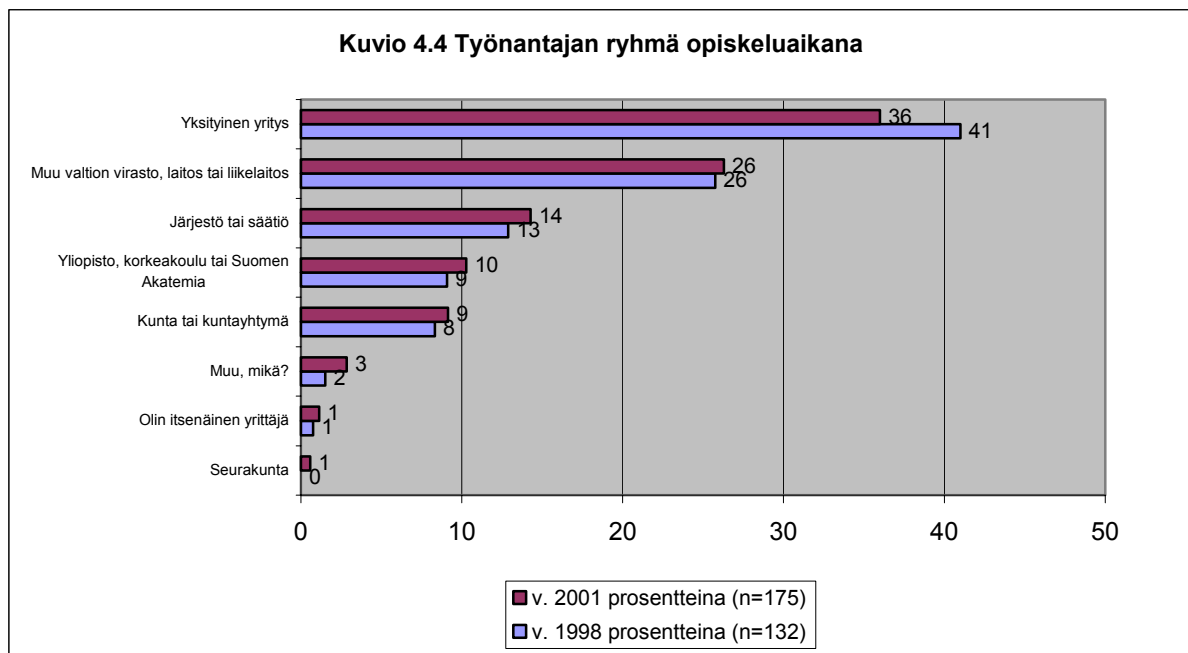
Määräaikainen työ opiskeluaikana oli 41 prosentilla vuonna 1998 valmistuneista ja 53 prosentilla vuonna 2001 valmistuneista vastaajista. Vastaushetkellä määräaikaisuuksia oli vuonna 1998 valmistuneilla ainoastaan viidenneksellä ja vuonna 2001 valmistuneista noin kahdella kolmasosalla. Muut –luokka on opiskeluaikana isompi, sillä siihen kuuluu myös harjoitteluajan työsuhte. Kyseinen luokka sisältää myös osa-aikaisen työn, freelancer/toiminimellä työskentelyn sekä oman yrityksen.

4.3 Työnantajan ryhmä

Suurimpia valtiotieteilijöiden työnantajia näyttävät olevan yksityiset yritykset sekä valtion virastot, laitokset ja liikelaitokset. Seuraavaksi suurimpia työnantajaryhmiä vastaushetkellä näyttää olevan järjestöt ja säätiöt sekä yliopisto, korkeakoulu tai Suomen Akatemia. Järjestöt ja säätiöt työnantajaryhmänä on nousussa verrattuna edelliseen selvitykseen (Puoskari, 2001), jolloin 11 prosenttia työskenteli kyseisessä ryhmässä. Yliopistot, korkeakoulut ja Suomen Akatemia työllistävät 10 prosenttia vuonna 1998 valmistuneista, mutta jopa 15 prosenttia vuonna 2001 valmistuneista. Muita työnantajia ovat olleet kansainväliset organisaatiot.

Yksityisellä sektorilla työskenteli opiskeluaikana vuonna 2001 valmistuneista 36 prosenttia ja vuonna 1998 valmistuneista 41 prosenttia. Vastaushetkellä yksityisellä sektorilla työskenteli vuonna 1998 valmistuneista 33 prosenttia ja vuonna 2001 valmistuneista 32 prosenttia. Yksityisen sektorin osuus on hieman laskenut verrattuna edelliseen selvitykseen, jolloin opiskeluaikana yksityisellä sektorilla työskenteli 39 prosenttia ja vastaushetkellä 42 prosenttia (Puoskari, 2001). Yksityisten yritysten osuus valtiotieteilijöiden työllistäjänä näyttää olevan siis samaa tasoa kuin vuonna 1997, jolloin Helsingin yliopiston rekrytointipalvelujen selvityksessä 30 prosenttia valtiotieteilijöistä työskenteli yksityisellä sektorilla (Pulkkinen, 2001).

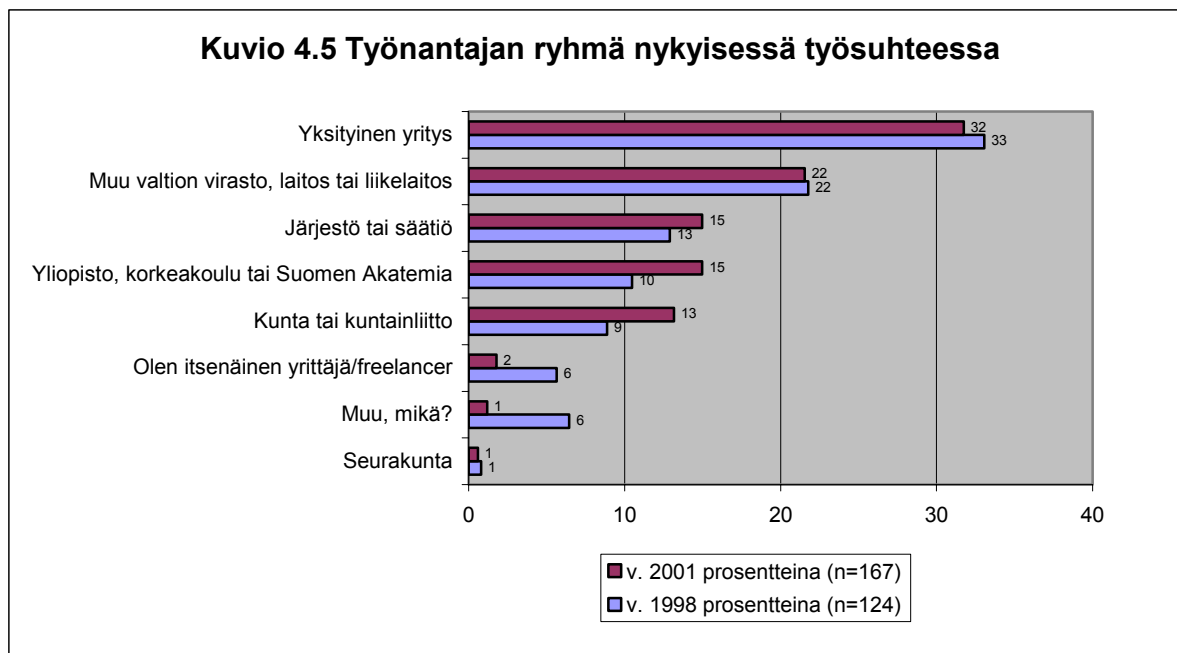

Julkisen sektorin osuus oli opiskeluaikana 39 prosenttia vuonna 2001 valmistuneilla ja 33 prosenttia vuonna 1998 valmistuneilla. Vastaushetkellä julkisen sektorin osuus on vuonna 2001 valmistuneilla jopa 50 prosenttia ja vuonna 1998 valmistuneilla 41 prosenttia. Vastaushetkellä vuonna 2001 valmistuneita vastaajia yksityinen sektori työllistää 36 prosenttia ja julkinen 50 prosenttia. Vuonna 1998 valmistuneilla yksityinen työllistää siis 33 prosenttia ja julkinen sektori 41 prosenttia. Voidaan todeta, että vuonna 2001 valmistuneita työllistää julkinen sektori huomattavasti kolme vuotta aiemmin valmistuneita enemmän. Edelliseen selvitykseen verrattuna vuonna 1998 valmistuneet ovat siirtyneet yksityiseltä sektorilta järjestöihin ja säätiöihin tai kansainvälisiin järjestöihin töihin (Puoskari, 2001).

Aiemmin on jo tarkasteltu keskeisimpiä työtehtäviä. Vastaushetken työsuhteista voidaan esittää seuraavanlainen tarkastelu, jossa on työnantajaryhmittäin merkitty keskeisimmät työtehtävät (keskeisin työtehtävä suurimmasta prosenttiosuudesta alkaen):

- Yliopisto, korkeakoulu tai Suomen Akatemia: Tutkimus, suunnittelu ja valmistelu, opetus ja koulutus
- Muu valtion virasto, laitos tai liikelaitos: Suunnittelu ja valmistelu, johtotehtävät, tutkimus
- Kunta tai kuntayhtymä: Sosiaalityö, suunnittelu, opetus ja koulutus
- Järjestö tai säätiö: Tutkimus, tiedotus ja viestintä, johtotehtävät
- Yksityinen yritys: Suunnittelu ja valmistelu, tiedotus ja viestintä, tutkimus
- Freelancer/toiminimi: Tiedotus ja viestintä, konsultointi
- Muu: Suunnittelu ja valmistelu

Kuvio 4.5 Työnantajan ryhmä nykyisessä työsuhteessa

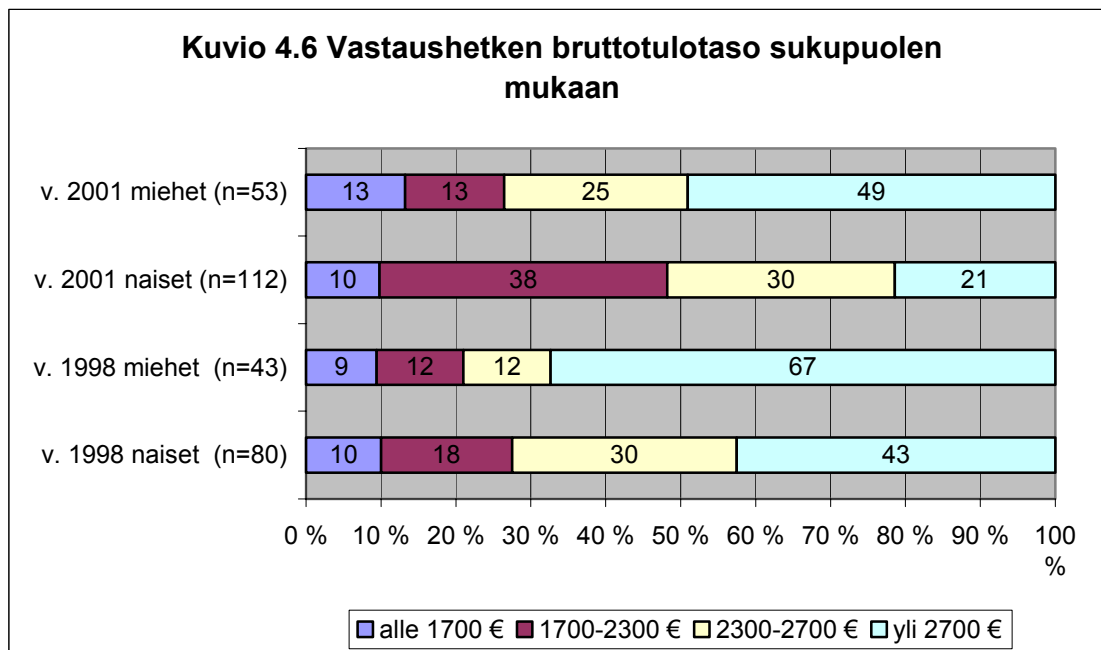
4.4 Palkka

Vastaajilta tiedusteltiin myös keskimääräistä työssäolokuukausien bruttotulotasoa kuukaudessa. Työssäolokuukausien bruttotulotaso opiskeluaikana viittasi yhteen valittuun työsuhteeseen, joten osalla se on voinut olla kesätyö, mistä syystä opiskelijoiden tulotaso voi näyttää suhteellisen korkealta. Kysytty tulotaso kuvastaa kuitenkin vain työssäolokuukausien tulotasoa ja siihen vaikuttaa myös, onko vastaajan valitsema työsuhte ollut osa-aikainen vai kokopäiväinen. Vastauhetken työsuhteista ilmoitettu kuukausittainen bruttotulotaso antaa kuvan siitä, millä tasolla valtiotieteiden maisterien palkkaus on muutamia vuosia valmistumisen jälkeen. Vastauhetken työsuhteiden kohdallakaan kysymystä ei ole rajattu vain kokopäivätyössä oleville. Kyselyssä ylin luokka palkkauksessa on yli 2700 euroa, mikä vastaa valtion palkkataulukossa (1.3.2004) A25 palkkaluokkaa korkeampia tuloja ilman ikälisiä. Julkisella sektorilla korkeimmat palkat voivat luonnollisesti olla huomattavasti 2700 euroa suuremmat, kuten kuviosta 4.7 nähdään.

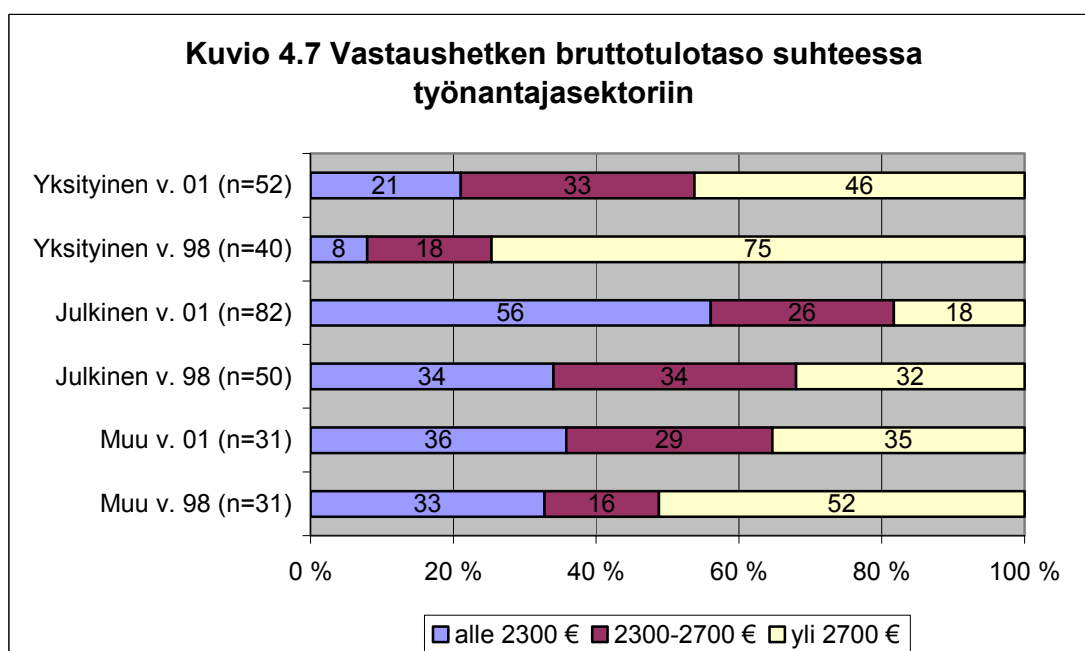
Opiskeluaikana bruttotulotaso oli vuonna 1998 valmistuneilla alle 1300 euroa kuussa 58 prosentilla, alle 1700 euroa kuussa 29 prosentilla ja yli 1700 euroa kuussa 13 prosentilla. Vuonna 2001 valmistuneilla taas bruttotulotaso kuussa oli alle 1300 euroa 36 prosentilla vastaajista, alle 1700 euroa 31 prosentilla vastaajista ja yli 1700 euroa kuussa 33 prosentilla vastaajista. Selvityksessä on jo tullut esille, että vuonna 2001 valmistuneet ovat tehneet keskimääräisesti enemmän opiskeluaikanaan töitä sekä olleet suhteellisesti enemmän opintojaan vastaavassa työssä. Korkeampi bruttotulotaso kertonee siitä sekä kenties myös paremmasta suhdanteesta opiskeluaikaisten töiden suhteen tällä myöhemmin valmistuneella vastaajaryhmällä.

Kuviossa 4.6 on tarkasteltu bruttotulojen jakautumista sukupuolen mukaan vastaushetkellä. Ylemmissä tuloluokissa miehet ovat suhteellisesti paremmin edustettuina. Alle 1700 euroa kuussa ansaitsevia oli tasaisesti kaikista vertailuryhmistä noin 10 prosentin verran. Vuonna 2001 valmistuneet naiset näyttävät ansaitsevan suhteessa huonoiten, sillä vastaajaryhmästä 48 prosenttia ansaitsee kuussa 2300 euroa tai vähemmän. Vastaavassa ryhmässä miehistä 26 prosenttia ansaitsee 2300 euroa tai vähemmän. Vuonna 1998 valmistuneet miehet ansaitsevat suhteessa eniten, eli heistä 67 prosenttia tienaa yli 2700 euroa kuussa, kun vuonna 1998 valmistuneista naisista saman verran tienaa 43 prosenttia vastaajista. Tämäkin selvitys osoittaa siis miesten ja naisten

välillä olevan palkkaeron. Tulee kuitenkin ottaa huomioon myös toimiasema ja työnantajasektori, mitkä myös luonnollisesti ovat palkkaan huomattavasti vaikuttavia osatekijöitä.

Kuviossa 4.7 on tarkasteltu bruttotulojen jakautumista työnantajasektorin mukaan vastaushetkellä. Yli 2700 euroa kuussa ansaitsee yksityisellä sektorilla vuonna 1998 valmistuneista vastaajista 75 prosenttia ja vuonna 2001 valmistuneista 46 prosenttia. Alle 2300 euroa ansaitsee julkisella sektorilla vuonna 2001 valmistuneista 56 prosenttia ja vuonna 1998 valmistuneista 34 prosenttia. Suuret erot verratessa työnantajasektoria ja bruttotulotasoa vertailuvuosiin saattavat osittain selittyä sillä, että suhteellisen suuri osuus vuonna 2001 valmistuneista (50 prosenttia) työskentelee julkisella sektorilla (v. 98 valmistuneista 41 prosenttia) ja että luonnollinen urakehitys, kokemus, nostaa palkkaa.

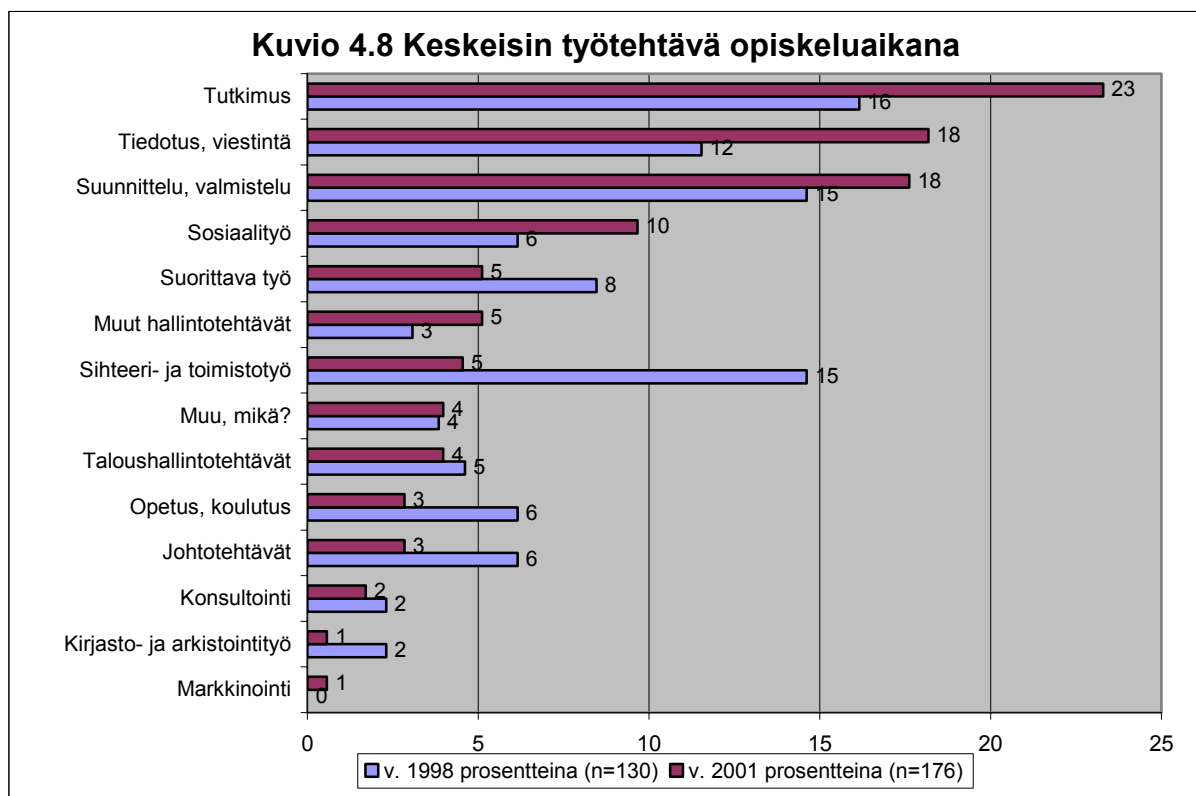

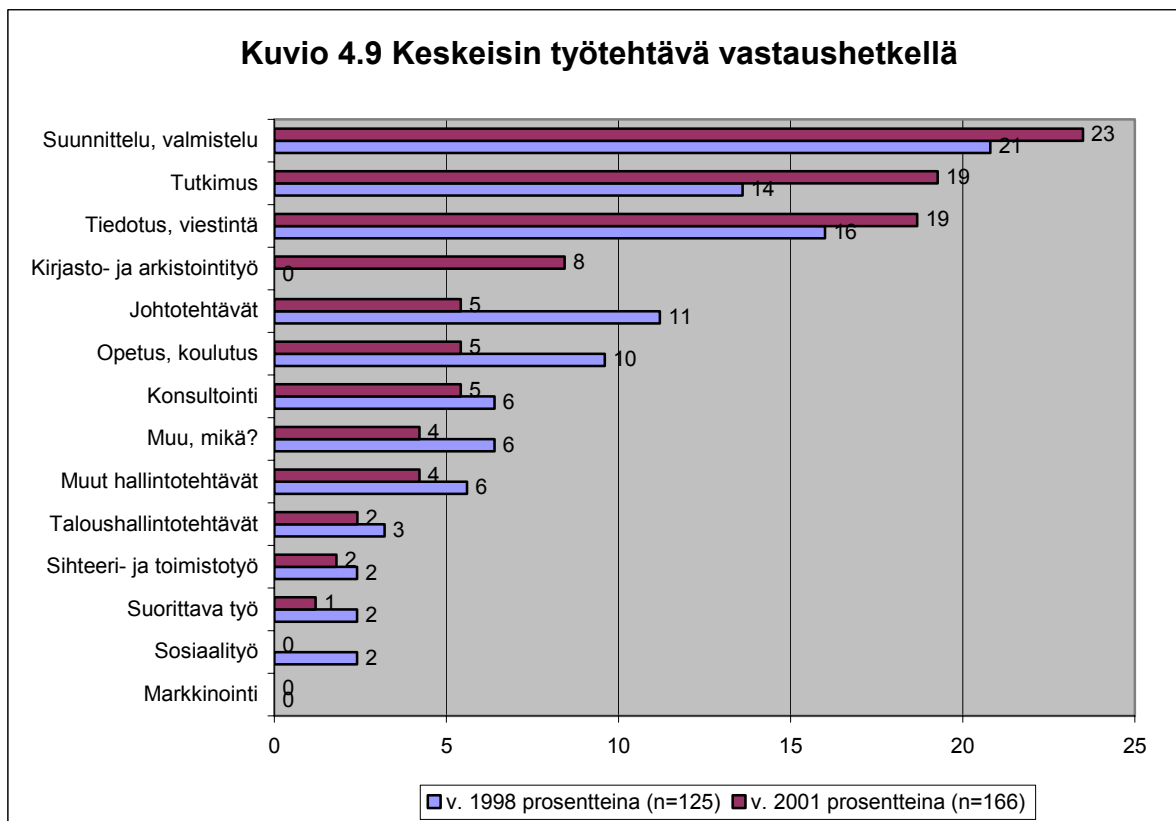
4.5 Keskeisimmät työtehtävät

Vastaajia pyydettiin merkitsemään annetuista vaihtoehdoista kolme keskeisintä työtehtäväänsä opiskeluaikana sekä vastaushetkellä. Kuviossa 4.8 on esitetty keskeisimmän työtehtävän jakauma opiskeluaikana. Vuonna 1998 valmistuneiden vastaajien keskeisimpiä työtehtäviä opiskeluaikana olivat tutkimus, suunnittelu ja valmistelu sekä sihteeri- ja toimistotyö. Vuonna 2001 valmistuneiden vastaajien keskeisimpiä työtehtäviä taas olivat tutkimus, tiedotus ja viestintä sekä suunnittelu ja valmistelu. Toiseksi keskeisimpiä työtehtäviä molemmilla ryhmillä oli suunnittelu ja valmistelu, kolmanneksi tärkeimpiä tehtäviä vuonna 1998 valmistuneilla oli muu hallintotyö ja vuonna 2001 valmistuneilla suorittava työ. Vuonna 1998 valmistuneet näyttävät tehneen selvästi enemmän sihteeri- ja toimistotyötä kuin vuonna 2001 valmistuneet opiskeluaikanaan.

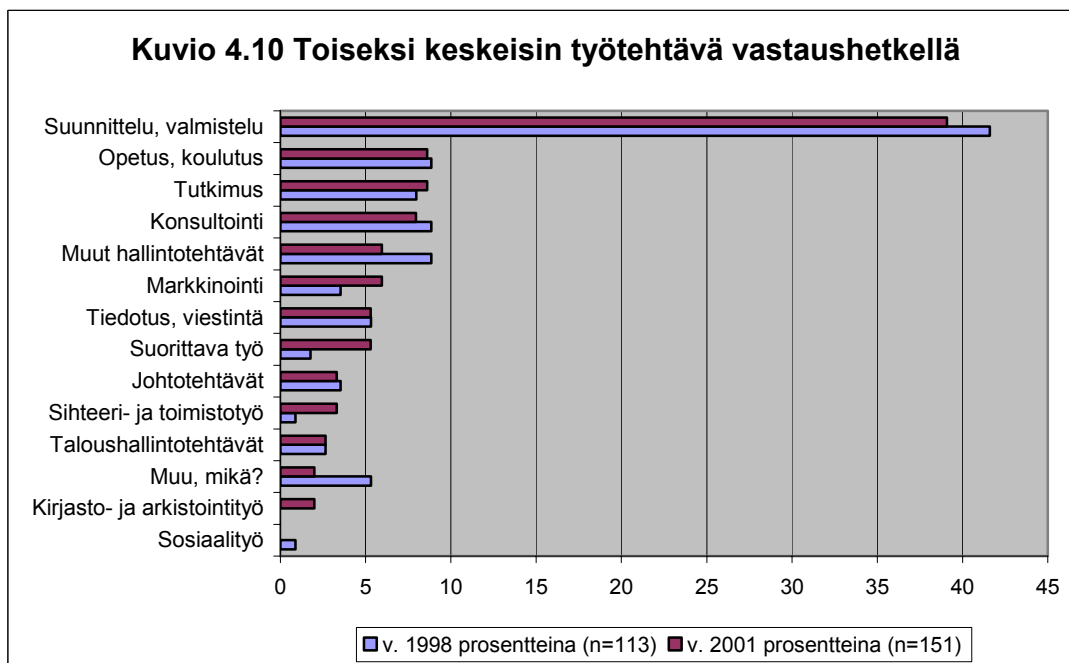
Valtiotieteiden maisterit näyttävät toimivan tyypillisimmin tehtävissä, joissa heidän keskeisimmät työtehtävänsä (kuvio 4.9) liittyvät suunnitteluun ja valmisteluun, tutkimukseen sekä tiedotukseen ja viestintään. Johtotehtävät olivat vuonna 1998 valmistuneista keskeisin työtehtävä 11 prosentilla sekä opetus ja koulutus 10 prosentilla. Vuonna 2001 valmistuneilla nämä työtehtävät olivat keskeisimpiä vain viidellä prosentilla kyseisestä vastaajaryhmästä. Kirjasto- ja arkistointityö oli noussut hieman yllättäen keskeiseksi työtehtäväksi kahdeksalla prosentilla vuonna 2001 valmistuneista, tämä on selvästi enemmän kuin esimerkiksi opiskeluaikaisessa työsuhteessa työskennellessä.

On huomattava, että monet ovat tulkinneet melko laajasti erityisesti suunnittelu- ja valmistelu sekä tutkimustehtäviä erityisesti opiskeluaikaisten työsuhteiden osalta. Osa vastaajista on merkinnyt vain yhden työtehtävän, joka oli ainoa työtä kuvaava, osa on saattanut kokea, että tulee merkitä kolme työtehtävää, vaikka vain yksi olisi todellisuudessa kuvaava.

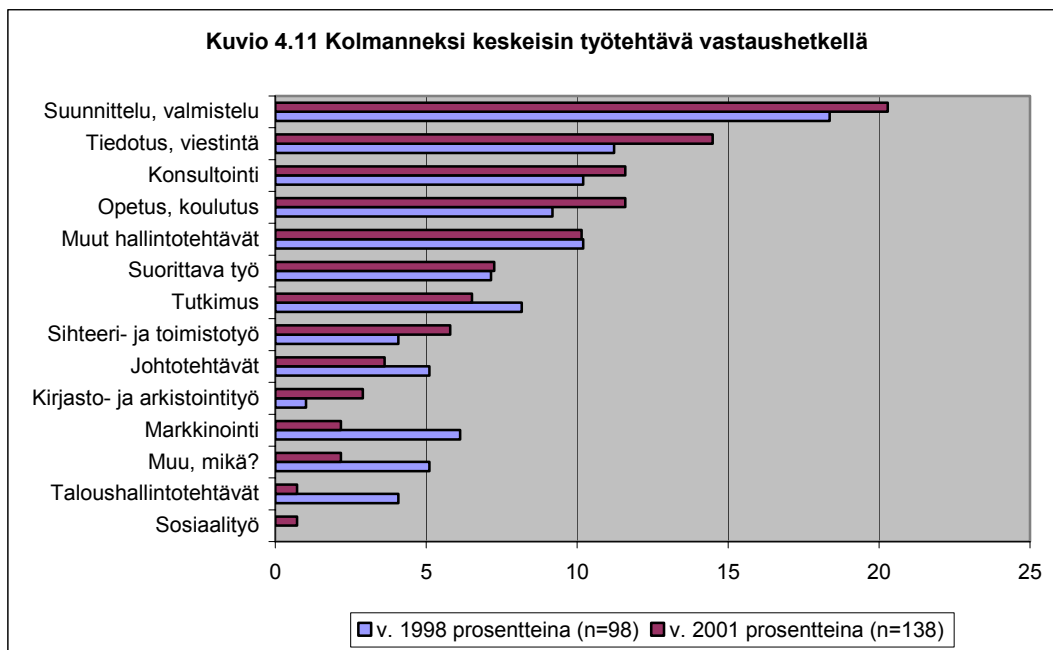

Suunnittelun ja valmistelun osuus toiseksi keskeisimpänä työtehtävänä kasvaa valmistumisen jälkeen (kuvio 4.10)

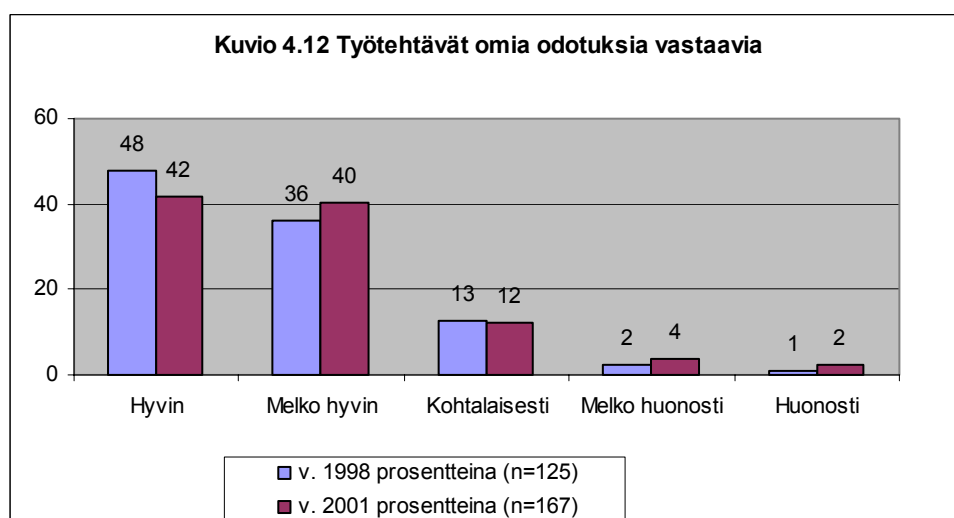
Kolmanneksi keskeisimmän työtehtävän (kuvio 4.11) kohdalla suunnittelu ja valmistelu ovat myös kärjessä, toisena tulevat tiedotus ja viestintä, kolmanneksi tärkeimpänä työtehtävänä nähdään myös konsultointi. Opetus ja koulutus sekä muut hallintotehtävät ovat myös noin 10 prosentin merkitysluokkaa.

Näyttää siltä, että valtiotieteiden maistereilla keskeisimpiä työtehtäviä siis ovat suunnittelu ja valmistelu, tutkimus, tiedotus ja viestintä. Opetus ja koulutus, konsultointi sekä muut hallintotehtävät ovat myös keskeisiä työtehtäviä muutama vuosi valtiotieteiden maisteriksi valmistumisen jälkeen. Merkittäviä eroja vuosina 1998 ja 2001 valmistuneiden välillä ei ole.

4.6 Työtehtävien ja koulutuksen vastaavuus

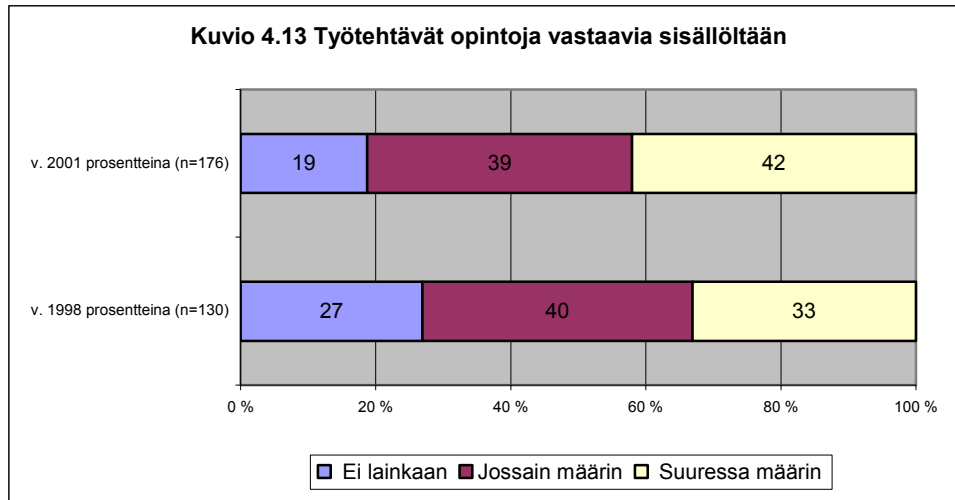
Vastaajilta tiedusteltiin, ovatko nykyiset työtehtävät omia odotuksia vastaavia. Kuvioista 4.12 nähdään, että 97 prosenttia vuonna 1998 valmistuneista kokee työnsä olevan omia odotuksia vastaavia vähintään kohtalaisesti, vastaava luku on vuonna 2001 valmistuneilla 94 prosenttia, eli myöhemmin valmistuneet ovat aavistuksen verran tyytymättömämpiä nykyisiin työtehtäviinsä. Tulee ottaa tosin huomioon, että kysymys voidaan ymmärtää myös siten, että vaikka työ ei olisi omaa koulutusta vastaavaa, se voi silti vastata omia odotuksia kyseisistä työtehtävistä.

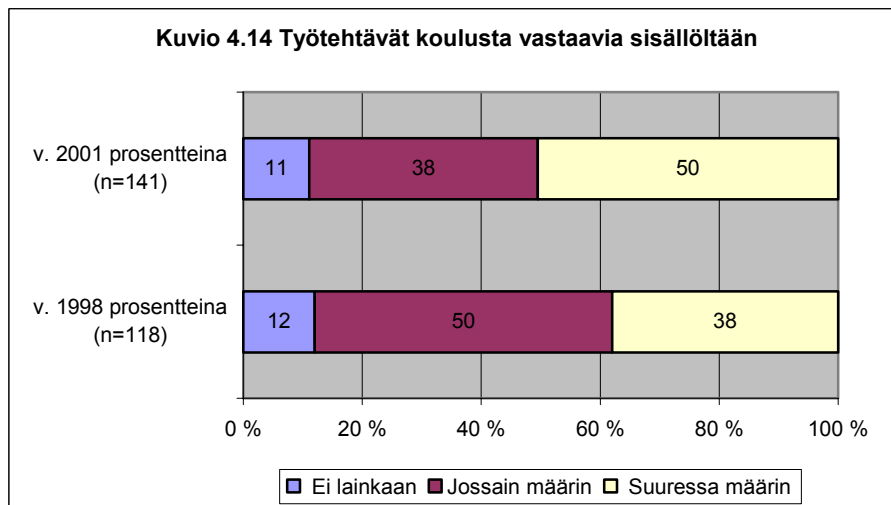
Kuvioista 4.14. ilmenee, kuinka hyvin vastaajat kokivat työtehtäviensä vastaavan koulutustaan sisällön osalta. Koulutuksen vastaavuus perustui jokaisen omaan arvioon. Opiskeluaikaista työsuhdetta koskevassa osiossa kysyttiin opintojen ja työtehtävien vastaavuutta, vastaushetken työ-

suhteen osalta työtehtävien ja koulutuksen vastaavuutta. Opintoja vastaava ei ole ehkä yhtä vahva ilmaus kuin koulutusta vastaava, mikä viittaa tutkintoon.

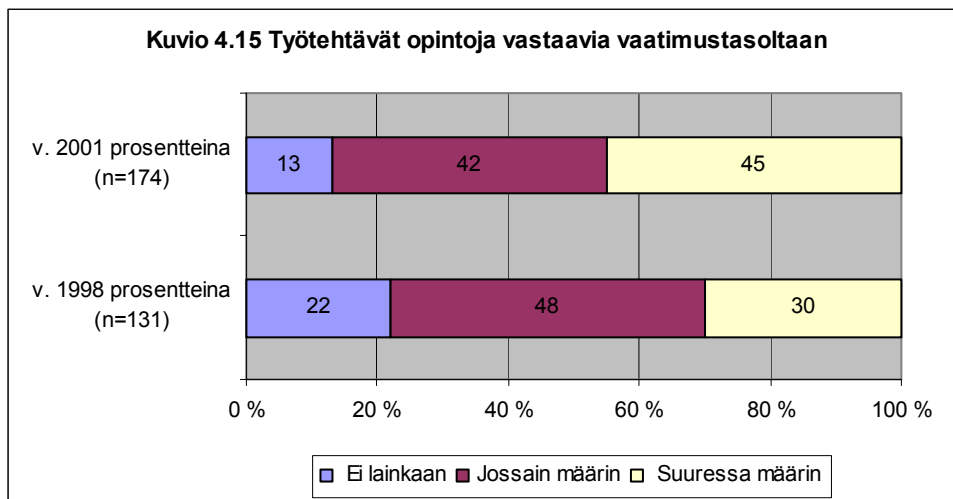
Vuonna 2001 valmistuneista 81 prosenttia koki työtehtäviensä olleen sisällöltään opintoja vastaavia (kuvio 4.13) ainakin jossain määrin kun vuonna 1998 valmistuneilla vastaava luku oli 73 prosenttia.

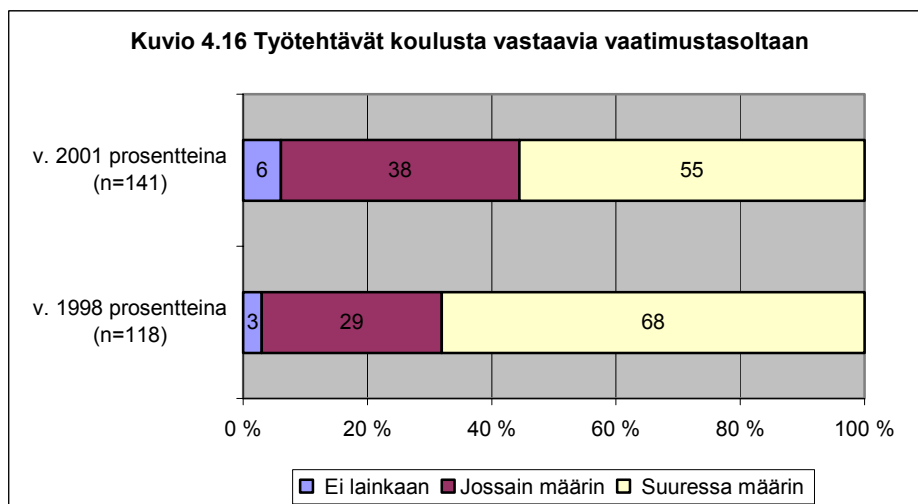
Vuonna 2001 valmistuneista vastaushetkellä työtehtävät olivat koulutusta vastaavia sisällöltään vähintään jossain määrin 89 prosentilla vastaajista, vuonna 1998 valmistuneilla vastaava luku oli 88 prosenttia (kuvio 4.14).

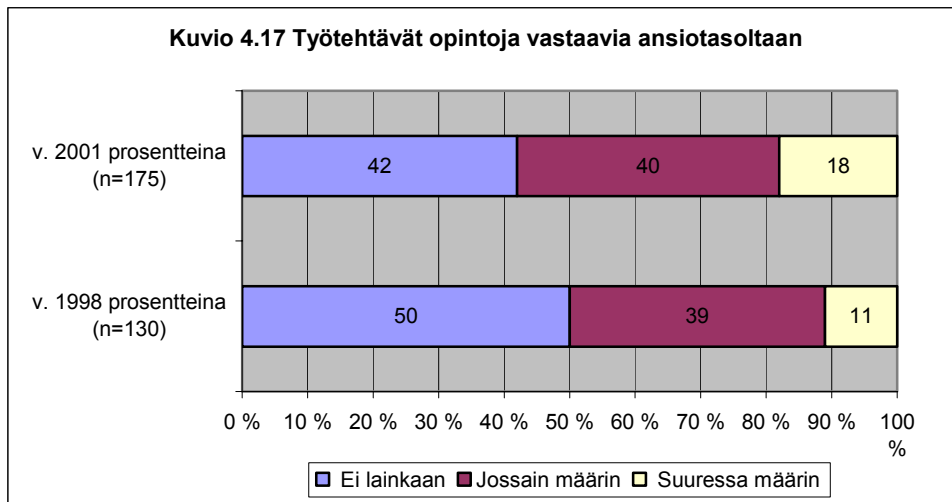
Vuonna 2001 valmistuneista 87 prosenttia koki opiskeluaikaisten työtehtäviensä olleen vaatimustasoltaan vähintään jossain määrin opintoja vastaavia, kun vastaava luku oli vuonna 1998 valmistuneiden ryhmässä 78 prosenttia (kuvio 4.15).

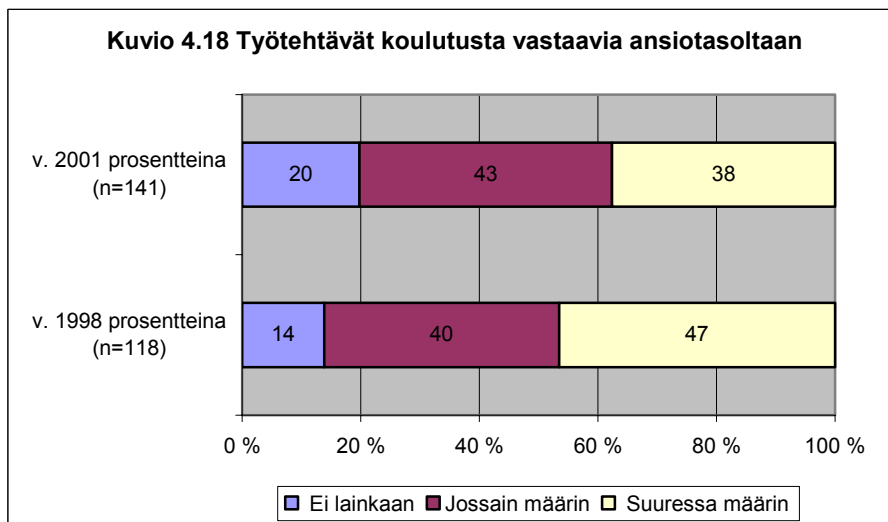
Vuonna 2001 valmistuneilla vastaushetkellä työtehtävät olivat koulutusta vastaavia vaatimustasoltaan vähintään jossain määrin 94 prosentilla vastaajista, kun vuonna 1998 valmistuneilla vastaava lukema oli jopa 97 prosenttia (kuvio 4.16).

Vuonna 2001 valmistuneista 58 prosentin mielestä opiskeluaikaiset työtehtävät olivat ansiotasoltaan vähintään jossain määrin opintoja vastaavia, vuonna 1998 valmistuneilla vastaava lukema on 50 prosenttia (kuvio 4.17). Vuonna 1998 valmistuneet olivat siis hieman tyytyväisempiä opiskeluaikaisiin ansioihinsa. Toisaalta tarkastellessa opiskeluaikaista bruttotulotasoa, vuonna 2001 valmistuneet ansaitsivat vuonna 1998 valmistuneita enemmän opintojen aikana.

Vuonna 2001 valmistuneilla vastaushetkellä työtehtävät olivat koulutusta vastaavia ansiotasoltaan vähintään jossain määrin 80 prosentilla vastaajista, kun vuonna 1998 valmistuneilla vastaava lukema on 86 prosenttia (kuvio 4.18). Vuonna 1998 valmistuneet ovat siis tyytyväisempiä ansiotasoonsa kuin vuonna 2001 valmistuneet. Tämä voidaan tosin nähdä bruttotulojakin vertaamalla, josta nähdään, että aiemmin valmistuneet ansaitsivat vastaushetkellä vuonna 2001 valmistuneita enemmän.

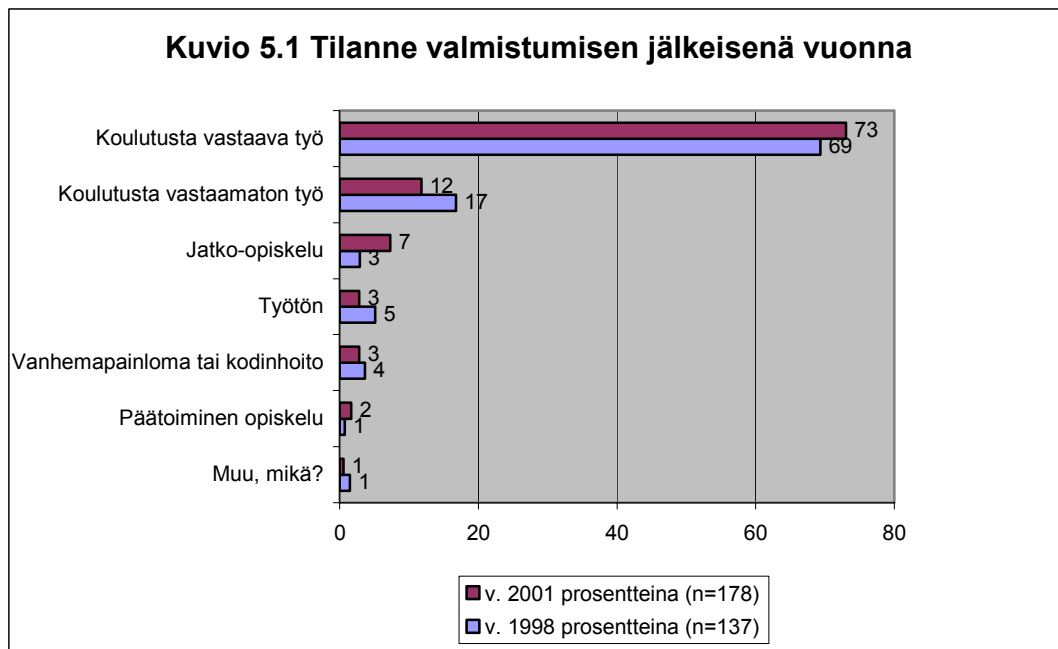

5 VALMISTUMISEN JÄLKEINEN TYÖTILANNE

5.1 Työtilanne valmistumisen jälkeisenä vuonna

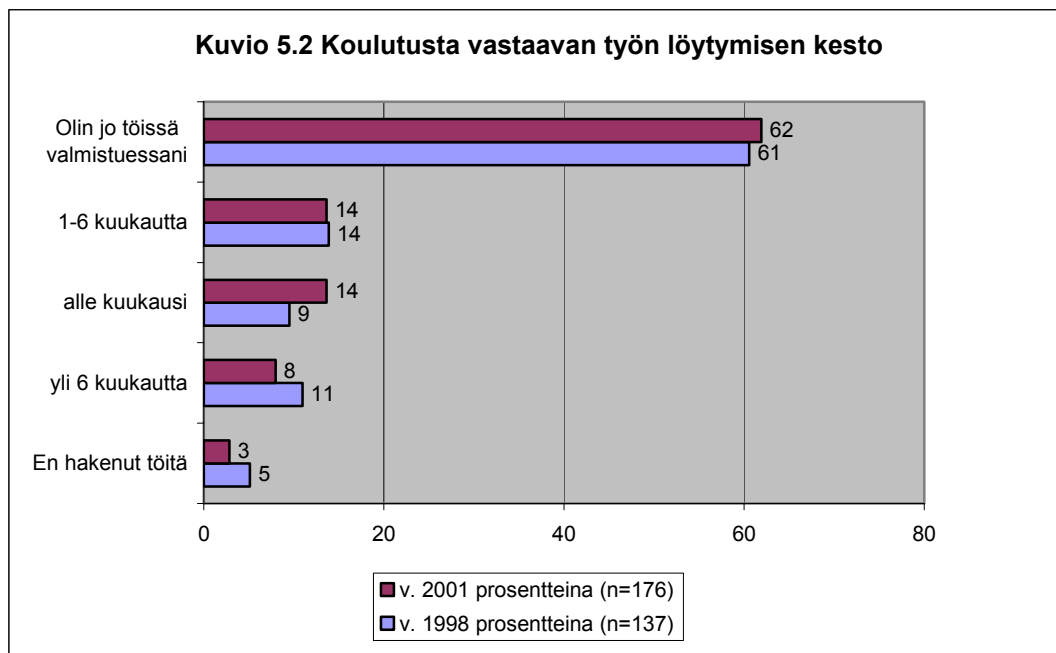
Vastaajilta kysyttiin, mikä kuviossa 5.1 esitetyistä tilanteista vastaa parhaiten valmistumisen jälkeistä vuotta. Vuonna 1998 valmistuneista 69 prosenttia oli valmistumisen jälkeen koulutustaan vastaavassa työssä, vuonna 2001 valmistuneista 73 prosenttia. Koulutusta vastaavuus perustuu omaan arvioon. Osa on voinut painottaa korkeakoulututkinnon vaatimusta, osa taas sisällöllistä vastaavuutta opiskelemaansa alaan. Koulutusta vastaamattomassa työssä ilmoitti olleensa 17 prosenttia vuonna 1998 valmistuneista ja 12 prosenttia vuonna 2001 valmistuneista. Naisten ja miesten välillä ei ollut juuri eroja. Muita tilanteita oli esimerkiksi ulkomailla asuminen tai lomailu.

Jatko-opiskelijoina oli vuonna 1998 valmistuneista 3 prosenttia, työttöminä 5 prosenttia, vanhempainlomalla tai kodinhoitossa 4 prosenttia ja päätoimista opiskelua jatkoi prosentti. Vuonna 2001 valmistuneista jatko-opiskelut aloitti 7 prosenttia, työttöminä tai vanhempainlomalla lomissa 3 prosenttia ja päätoimista opiskelua jatkoi 2 prosenttia.

5.2 Ensimmäisen koulutusta vastaavan työsuhteen aloittaminen

Ensimmäisen koulutusta vastaavan työsuhteen aloittamisen kestoa tarkastellaan niiden osalta, jotka vastasivat olleensa koulutusta vastaavassa työssä valmistumisen jälkeisenä vuonna. Vuonna 1998 valmistuneista 73 prosenttia oli töissä jo valmistuessaan, 25 prosenttia sai työpaikan kuuden kuukauden kuluessa valmistumisesta. Vuonna 2001 valmistuneista 71 prosenttia oli töissä jo valmistuessaan ja 28 prosenttia sai työpaikan kuuden kuukauden kuluessa valmistumisesta. Koulutusta vastaavan työn saaminen vaikuttaa suhteellisen helpolta tämän tarkastelun perusteella. Ei voida kuitenkaan tietää, kuinka moni teki valtiotieteellistä koulutusta vastaavaa työtä

5.3 Työsuhteiden lukumäärä valmistumisen jälkeen

Tyypillisimmin vuonna 1998 valmistuneilla vastaajilla on ollut kaksi työsuhdetta valmistumisen jälkeen. 52 prosentilla kuitenkin on ollut työsuhteita jo kolme tai enemmän. Vuonna 2001 valmistuneilla tyypillisimmin oli ollut yksi työsuhde valmistumisen jälkeen. Tässä on selkeä ero vuonna 2001 tehtyyn tutkimukseen (Puoskari, 2001), jolloin vuonna 1998 valmistuneilla oli tyypillisimmin kaksi työsuhdetta takanaan. Vain 10 prosentilla oli neljä työsuhdetta enemmän. Kaksi vuonna 2001 valmistuneista ilmoitti, ettei ollut yhtään työsuhdetta valmistumisen jälkeen, joista toinen oli ollut vanhempainlomalla valmistumisestaan saakka. Toinen vastaaja taas toimi vapaana yrittäjänä ja katsoi, ettei ollut työsuhteessa kenellekään.

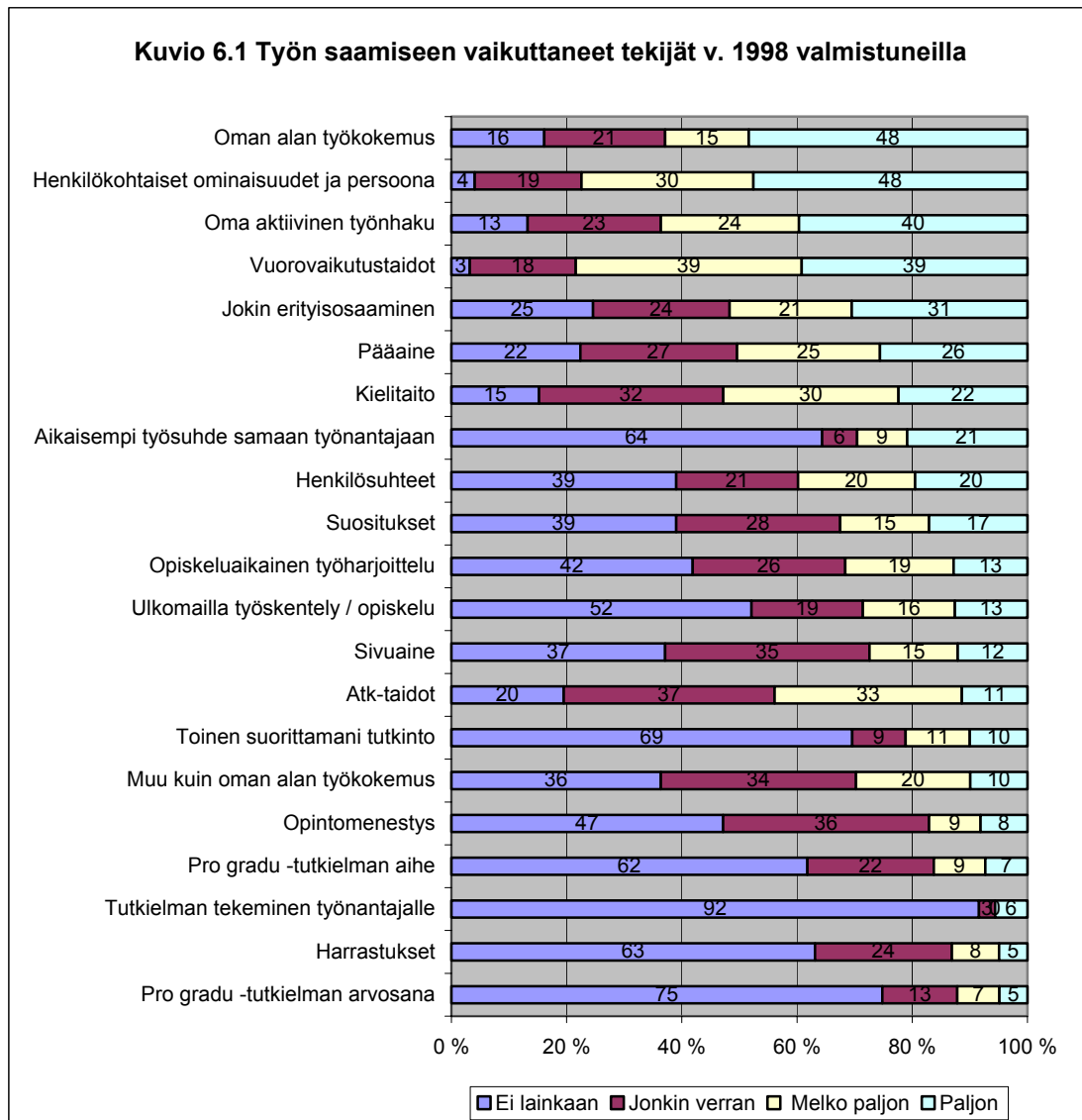
Vastaushetken työllisyystilannetta ei erikseen kysytty, eikä voi olettaa, että kaikki jotka eivät vastanneet vastaushetken työsuhdetta koskeviin kysymyksiin, olivat vailla työtä. Vastaushetken työsuhdetta koskeviin kysymyksiin jätti vastaamatta vuonna 1998 valmistuneista 12 henkilöä, eli 9 prosenttia vastaajista, vuonna 2001 valmistuneista 11 henkilöä, eli 6 prosenttia vastaajista. Suomen Valtiotieteilijöiden liiton tekemässä työmarkkinatutkimuksessa vastaajista oli 5 prosenttia työttöminä huhtikuussa 2002 (Porvali & Pursiainen 2003).

6 TYÖELÄMÄÄN SIIRTYMINEN – TUTKINNON HYÖDYT

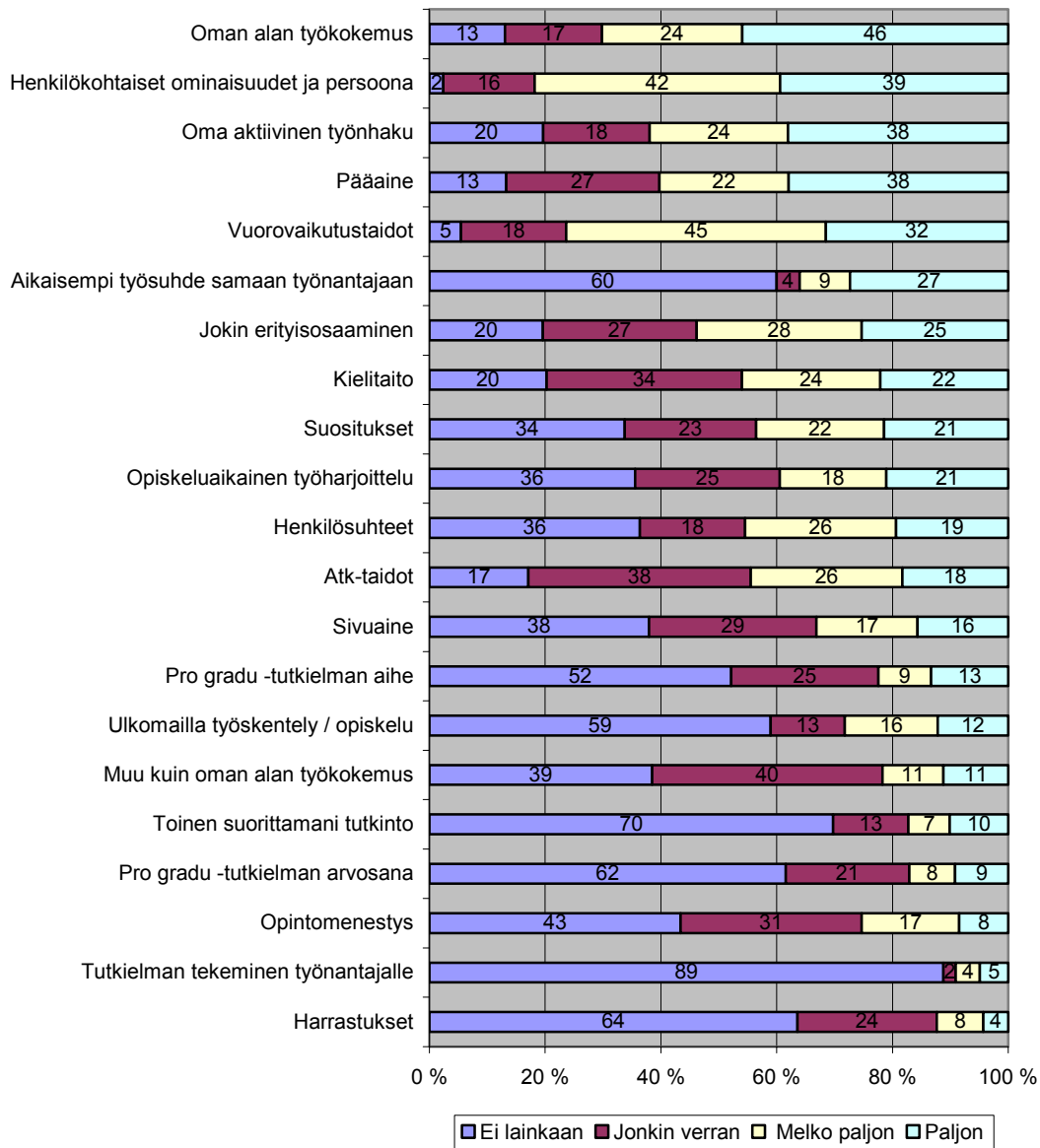
6.1 Työpaikan saamiseen liittyvät tekijät

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, oliko kuvioissa 6.1 ja 6.2 esitetyillä tekijöillä merkitystä, kun heidät valittiin nykyiseen vastaushetken työpaikkaansa. On huomattava, että ”ei merkitystä” tarkoittaa erityisesti tiettyjen vaihtoehtojen kuten toinen tutkinto, ulkomailla opiskelu kohdalla sitä, ettei kyseinen vaihtoehto koske vastaajaa. Jos työpaikan saamiseen vähiten vaikuttavista tekijöistä karsitaan pois ne, joita kaikilla vastaajilla ei ole, kolme vähiten vaikuttavaa tekijää ovat molemmissa vertailuryhmissä pro gradu –tutkielman aihe ja arvosana sekä harrastukset. Nämä olivat vähiten merkittäviä tekijöitä myös edellisessä selvityksessä (Puoskari, 2001).

Eniten työpaikan saamiseen uskottiin vaikuttavan molemmissa vertailuryhmissä oman alan työkokemuksen, henkilökohtaisten ominaisuuksien ja persoonan sekä oman aktiivisen työnhauun. Edellisestä selvityksestä vuorovaikutustaitojen edelle on mennyt oma aktiivinen työnhaku kolmen tärkeimmän tekijän kärjessä (Puoskari, 2001). Seuraavaksi merkittäviä tekijöitä molemmissa ryhmissä olivat vuorovaikutustaidot, jokin erityisosaaminen, aiempi työsuhde samaan työnantajaan, pääaine, kielitaito, henkilösuhteet ja suositukset.

Kuvio 6.2 Työn saamiseen eniten vaikuttavat tekijät v. 2001 valmistuneilla

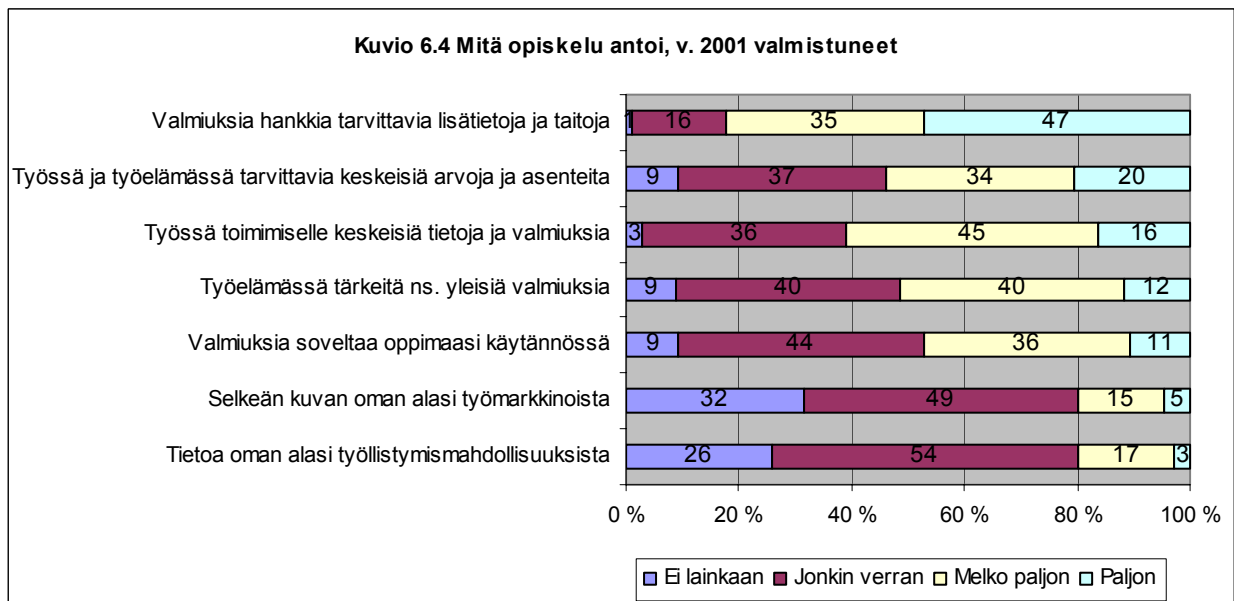
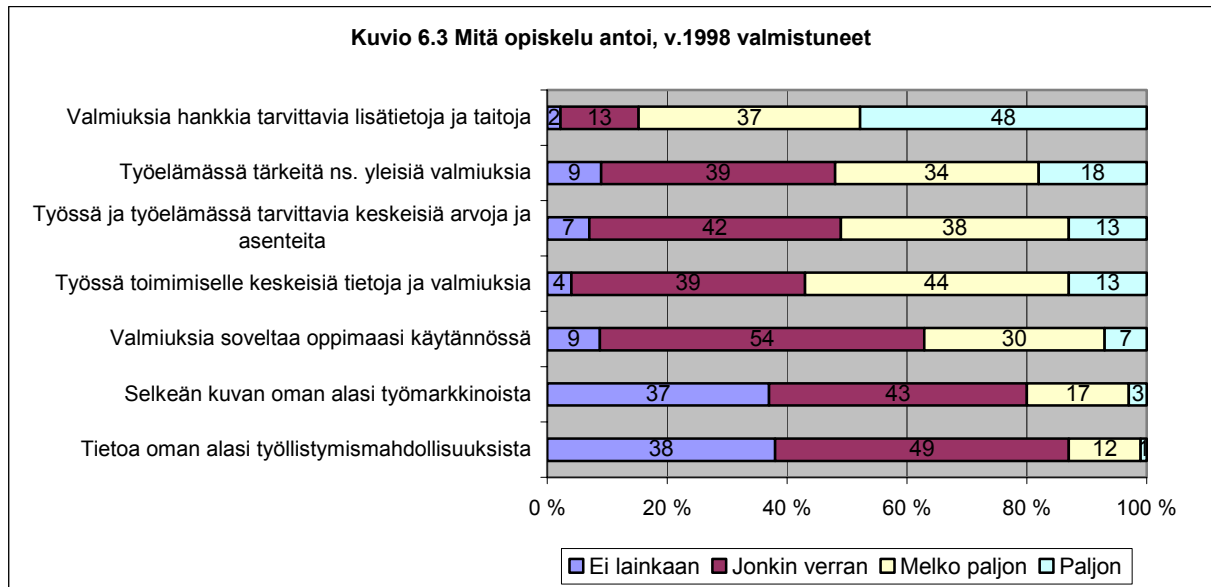

6.2 Tutkinnon hyödyt

Vastaajia pyydettiin arvioimaan, kuinka paljon valtiotieteiden maisterin tutkintoon johtava opiskelu on antanut erilaisia työelämän valmiuksia. Kuvioista 6.3 ja 6.4 nähdään, että molemmista ryhmistä lähes 50 prosentin mielestä tutkinto on antanut eniten valmiuksia hankkia tarvittavia lisätietoja ja taitoja. Vuonna 1998 valmistuneista 18 prosenttia on saanut paljon työelämässä tarvittavia yleisiä valmiuksia ja 13 prosenttia mainitsee saaneensa paljon työssä ja työelämässä tarvittavia keskeisiä arvoja ja asenteita. Vuonna 2001 valmistuneista 20 prosenttia on saanut paljon työssä ja työelämässä tarvittavia keskeisiä arvoja ja asenteita sekä 18 prosenttia mainitsee työssä ja työelämässä toimimiselle keskeiset tiedot ja valmiudet. Jälkimmäinen kohta sekä työelämässä

tarvittavat ns. yleiset valmiudet ovat lähes sama asia, joten voidaan todeta, että vuonna 1998 ja 2001 valmistuneet ovat saaneet tutkinnosta keskimäärin samanlaisia valmiuksia.

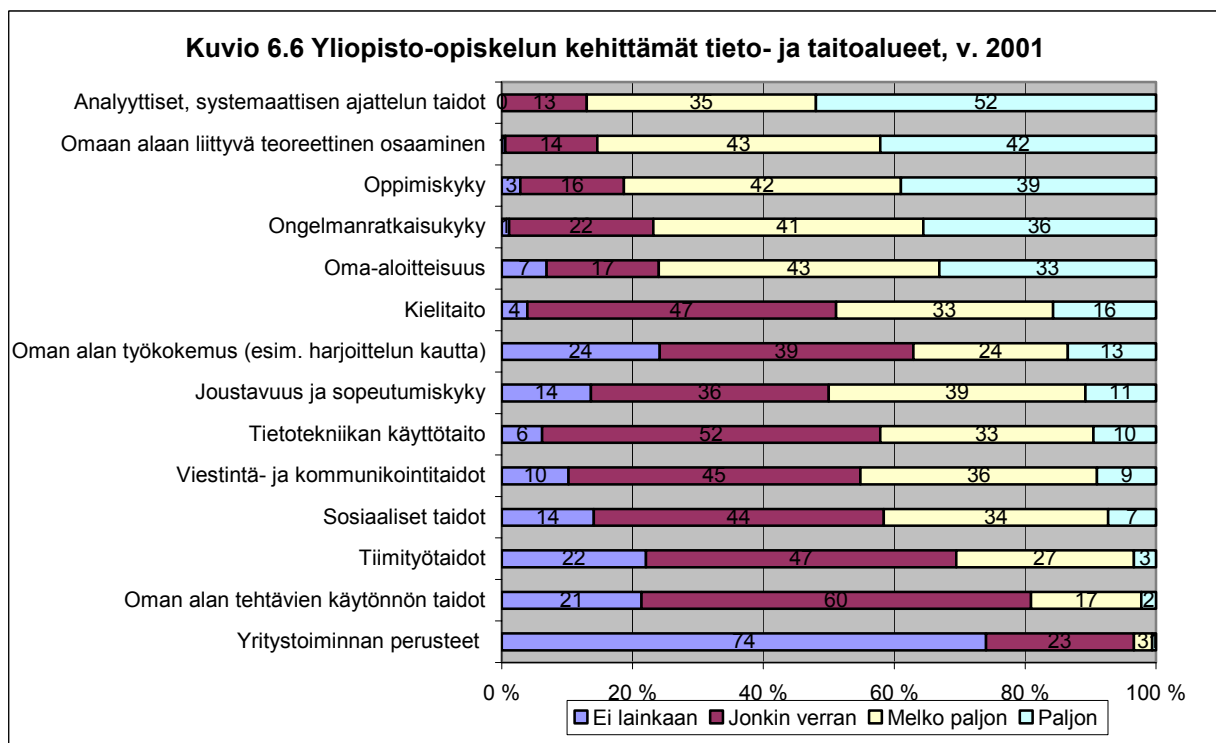
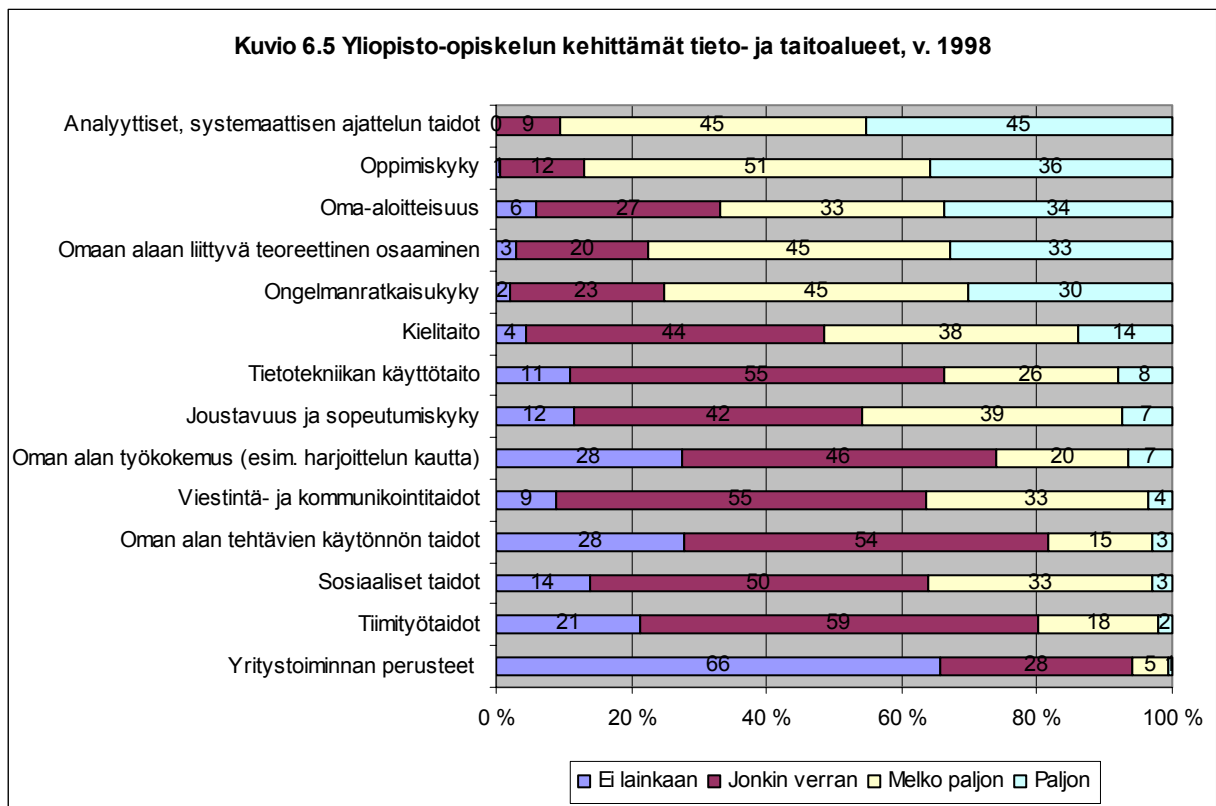
Vuonna 1998 valmistuneista 38 prosenttia ja vuonna 2001 valmistuneista 26 prosenttia oli sitä mieltä, että opiskelu ei ole tuonut lainkaan tietoa oman alan työllistymismahdollisuuksista. Vuonna 1998 valmistuneista taas 37 prosenttia ei ole saanut selkeää kuvaa oman alan työmarkkinoista, vuonna 2001 valmistuneilla vastaava luku on 32 prosenttia.

6.3 Yliopisto-opiskelun kehittämät tekijät

Vastaajilta kysyttiin, kuinka paljon yliopisto-opiskelu on kehittänyt kuvioissa 6.5 ja 6.6 mainittuja tieto- ja taitoalueita. Viisi selkeästi merkittävintä yliopisto-opiskelun kehittämää osa-aluetta vuonna 1998 valmistuneiden vastaajien mielestä on analyttisen, systemaattisen ajattelun taidot (45 %), oppimiskyky (36 %), oma-aloitteisuus (34 %), omaan alaan liittyvä teoreettinen osaaminen (33 %) sekä ongelmanratkaisukyky (30%). Vuonna 2001 valmistuneiden vastaajien viiden kärki on sama kuin aiemmin valmistuneilla, mutta järjestys poikkeaa hieman: analyttiset, sys-

temaattisen ajattelun taidot (52 %), omaan alaan liittyvä teoreettinen osaaminen (42%), oppimiskyky (39%), ongelmanratkaisukyky (36%) ja oma-aloitteisuus (33%). Vuonna 1998 valmistuneista 66 prosentin mielestä ja vuonna 2001 valmistuneista 72 prosentin mielestä yliopisto-opiskelu ei ole kehittänyt lainkaan yritystoiminnan perusteita.

7 KOMMENTTEJA TUTKINNON JA TYÖELÄMÄN VÄLISESTÄ SUHTEESTA

Lopuksi kyselyssä pyydettiin palautetta tutkinnosta, erityisesti työelämän ja tutkinnon välisestä suhteesta, ja opiskeluun liittyvistä asioista (ml. opintojen ohjaus). Vastajia pyydettiin kertomaan, mikä oli heidän mielestään hyvää, mikä huonoa sekä kehittämisehdotuksia. Tässä yhteydessä on nähty tarkoituksenmukaiseksi raportoida tutkinnon ja työelämän väliseen suhteeseen liittyvät kommentit kokonaisuudessaan. Kommentit on eritelty valmistumisvuoden sekä pääaineen mukaan.

Yhteenvedona vastauksista voisi todeta, että kuten edellisessä sijoittumisselvityksessä (Puoskari, 2001), useimmat valmistuneet arvostivat tutkintoa analyttisyyden, laaja-alaisuuden, kriittisyyden ja itsenäisen tiedonhaun kehittymisen vuoksi, mistä on hyötyä myös työelämässä. Monet kuitenkin näkivät tutkinnon teoreettisena ja kaukana käytännön työelämästä. Kehittämisehdotukset koskivat pääasiassa opintojen ja työelämän lähentämistä toisiinsa sekä opetusmenetelmien kehittämistä.

Kansantaloustiede

Hyvää

1998

- Se, että on yliopiston/korkeakoulun tutkinto, avaa monia ovia työelämässä. Monesti se on edellytys muiden avujen ohella. Vaikka antamani palaute on aika negatiivinen, niin arvostan silti siellä saamaani kokemusta. Minun kohdalla teoria ja käytännön työelämä eivät ole vielä kauheasti kohdanneet.
- Suurin osa mainituista taidoista, arvoista jne. on opittu opiskeluaikana osakunnassa.
- Hyvät opettajat (yleisesti ottaen)
- Kansantaloustieteestä on aina hyötyä, yleissivistävä. Paljon työmahdollisuuksia, ei valmista yhteen tiettyyn tehtävään.
- Maisterin paperit oli tärkeä viesti työnantajalle..
- Analyttinen perustutkinto, järjestötoiminta opintojen ohessa, opiskeluvaihto ulkomaille (ERASMUS), monet luennot
- Oma professorini Vesa Kanninen. Teoriaopetus.
- Hyvä henki ja opiskelutoverit, opetuksen taso (ajoittain), vaativa sisältö.
- Opintojaksojen vaihtoehtoiset suoritustavat mahdollistivat nopean valmistumisen, ei tarvitse käydä pääosin surkeilla luennoilla!
- Vaihtoehtoja runsaasti.
- Teoriaopetus laajaa ja melko tasokasta, mutta ei lähes ollenkaan käytännön sovelluksia. Arvostettu tutkinto.
- Seminaarityöskentely
- Toimin tutkijana ja koulutukseni vastaa hyvin työni vaatimuksiin, etenkin teoriaperustaltaan. Valtsikka opetti tekemään itsenäisesti, etsimään tietoa sekä antoi monipuolisen kuvan yhteiskunnasta. Tietyt luennoitsijat olivat erittäin hyviä (poliittisen historian laitokselta), muistelen yhä lämmöllä joitakin kursseja.
- Opinnot antavat kohtuulliset teoreettiset valmiudet. Oppii analysoimaan ja ymmärtämään jotain tutkimuksesta.
- Tutkijan työhön vahva teoreettinen pohja
- On vaikea sanoa, katsotteko seuraavaa kommenttia hyväksi vai huonoksi tarkoitteeltaan: Olisin saanut nykyisen virkani ja saman palkan (€ n. 5 300) valtiotieteen ylioppilaanakin, tutkinto ei ollut välttämätön eikä riittävä tekijä. Tein myös samaa työtä samalla palkalla

valtiotieteen ylioppilaana ennen viran saamista. Siinä mielessä tutkinnon suorittaminen oli täysin omasta harrastuksesta kiinni eikä sillä ollut mitään tekemistä työelämään sijoittumisen kannalta. Voin siis sanoa että opiskelusta on ollut hyötyä, opetus valtiotieteellisessä on ollut sangen vaihtelevan tasoista, aika harvoin hyvää (huomattavasti parempaa se oli aina matemaattis-luonnontieteellisessä), mutta valtiotieteen ylioppilaana ansaitsin jo riittävän mukavasti. Tämän voi halutessaan laskea tiedekunnan ansioksi: opintoihin uhrattu aika tuottaa korkoa jo ennen valmistumista - ja ilmankin sitä. Kehno opintojen ohjaus tuskin kuitenkaan oli tiedekunnalle kunniaksi. VTM- tutkinnosta saattaa toki olla hyötyä myöhemmin uralla. Minusta valtiotieteen ylioppilas on työelämän kannalta hyödyllisempi otus kuin filosofian maisteri - ainakin suomalainen, joita työpaikallani tapaan valitettavan usein. Olen kyllä sittemmin valmistunut myös filosofian maisteriksi ulkomailla itsekkin. Kumpakaan tutkintoani työnantaja ei noteeraa mitenkään.

- Analyttisyys, tieteellisyys, argumentointi → tutkinnosta selkeästi hyötyä organisaation ylemmillä tasoilla, vaikka ei tekisikään oman alansa töitä.

2001

- Laitoksen positiivinen suhtautuminen ulkomailla opiskeluun ja opintojen korvaamiseen. Matematiikan opiskelun painottaminen tärkeää.
- Opiskelu valt.tdk:ssa erittäin yleissivistävää; mahdollistaa sijoittumisen monille eri aloille eri tehtäviin, omasta mielenkiinnosta, ainevalinnoista, aikaisemmasta työkokemuksesta etc. riippuen. Antaa ja opettaa analyttiseen ajatteluun (plussa useimmissa työtehtävissä). Opettaa oma-aloitteisuutta esim. sivuaineiden valinnoissa jne. Opetuksen taso korkea.
- Erittäin monipuolinen tutkinto, joka mahdollistaa opiskelijan suuntautumisen itseään kiinnostavalle alalle. Laaja-alainen yhteiskunnan ymmärtäminen ja avarakatseisuus ovat valttia työmarkkinoilla, jossa ei enää haeta teknisiä suorittajia, vaan kehittäjiä, suunnittelijoita, sisällön tuottajia, konseptin luoja, strategian laatijoita yms. monialataitureita.
- Tutkinnon suorittaminen antoi paljon itseluottamusta, mistä on ollut paljon hyötyä työelämässä. Lisäksi se jollain tavalla nosti omaa statustani muiden silmissä eli tuntuu että muutkin luottavat kykyihini ja taitoihin enemmän kuin ennen (kun olin ”vain” laskenta-merkonomi)
- Tutkinnon selkeä ja hyvä rakenne, mahdollisuus suorittaa opintoja joustavasti oman elämän ja työtilanteen mukaiseen tahtiin.
- YO antoi riittävän teoreettisen pohjan.
- Työharjoittelun mahdollisuus. Osaavat opettajat.
- Teoreettisten taitojen oppiminen, oman aineen hallinta. Akateeminen opiskelu edistää päättelykykyä, ongelmanratkaisukykyä ja kykyä hankkia itse lisätietoa. Myös sosiaaliset suhteet ja erilaiset verkostot ovat tärkeitä tulevia vuosia varten.
- Matemaattisuus
- Mahdollisuus valita sivuaineet laajasta valikoimasta.
- Joustava tutkinto, joka antoi mahdollisuuden laajoihin sivuaineopintoihin, ainejärjestötoimintaan sekä laajaan sosiaaliseen elämään ja harrastuksiin, on ollut urani ja koko elämäni kannalta ensiarvoisen tärkeää.
- itsenäisen ongelmanratkaisutaidon kehittyminen - harjoittelupaikka takasi työpaikan - mahdollisuus lukea laajasti valtsikan oppiaineita. Oli mielenkiintoista syventyä sosiaaliaineisiin (, joiden tuomia avuja työnantaja ei nyt todellakaan arvosta)
- Vapaus valita eri aineita.
- Pitkäjänteisyys ja terve kriittisyys kasvaa, kun kuuntelee yliopistolla toinen toistaan sekopäisempiä luennoitsijoita vuositolkulla. Näillä taidoilla on kysyntää yleensä siitä hetkestä lukien, kun tapaa tulevan esimiehensä ensimmäistä kertaa. Positiivisena asiana voi-

nee myös pitää mahdollisuutta osallistua vaihto-ohjelmaan, jossa solmin kestäneitä ihmissuhteita muihin eurooppalaisiin kohtalontovereihin. Kaikkein verevimpänä opiskeluaikaisena muistona mielessä on kuitenkin se tunne kun viimeisen kerran kävelin valtatie-teellisestä ulos tietäen ettei tarvitse palata.

- Paljon pakollista matematiikkaa ja tilastotiedettä ekonometrian linjalla. Teoreettisissa kysymyksissä ei ”pelleillä” vaan opetetaan kunnan asiaa.

Huonoa

1998

- Käsitellään erittäin vähän jokaiseen työhön kuuluvia asioita: esiintymistaito, ihmissuhteet, kommunikointi, kielitaito
- Teoriapainotteisuus
- Teoreettinen! Hyvä analytikoiksi/tutkijoiksi haluaville, mutta ei tarpeeksi soveltava ja käytännönläheinen yritysmaailmaan tähtääville.
- ... ainevalinnoilla ei ollut käytännössä mitään merkitystä. Työnantaja ehdotti yhteistä gradutyötä, mutta proffa ei hyväksynyt, koska ei ollut muka riittävät ”tieteellinen” aihe. Proffalta aika kummallinen suhtautuminen oikeaan työhön.
- VTM-tutkinto yksinään olisi erittäin heppoinen. Olen opiskellut myös DI-tutkinnon Ota-niemessä. DI-tutkinto on työelämän kannalta paljon hyödyllisempi.
- Liian vähän pakollisia kieliopintoja, ryhmätöitä, tietotekniikkaa. Tenttiminen liian helppoa opiskelua. Liian vähän kontakteja/panostusta yksityiseen sektoriin.
- Opetus ala-arvoista, professoreista osa ei hoida virkaansa käytännössä lainkaan! Opetusohjelma jäänyt osittain jälkeen kansantaloustieteen kehityksestä. Syy: huonolaatuinen henkilökunta.
- Professorit keskittyvät liikaa jatko-opiskelijoihin (ja koko laitos samoin)
- Valmistaa puutteellisesti mihinkään tiettyyn ammattiin. Suuri tod.näköisyys päätyä huonosti palkattuun työhön.
- Yliopistolla ei kannusteta tekemään graduja yrityksille, vaikka se olisi tärkeää työpaikka-kontaktien luomisen takia. Työharjoittelu voisi olla pakollinen ja yliopisto voisi järjestää paikat. Nyt niihin vaikea päästä. Ryhmätöitä ei ollenkaan eikä juuri esitelmäkään → kauppakorkealaiset meitä ”supliikimpia”. Mikä opintojen ohjaus?
- Työelämäyhteydet heikot teoreettisissa opinnoissa.
- Yrityselämän tuntemus jäi todella kapea-alaiseksi. Kansantaloustiedettä lukeneena en osaa lukea yritysten tilinpäätöksiä kunnolla! Keskustelua ei juurikaan harrastettu. Oppiminen ei ollut juurikaan vuorovaikutteista. Useimpien laitosten tunnelma ei ollut todellakaan ”leppoisa” vaan jopa ahdistava!
- Opiskelun ja käytännön työelämän välistä suhdetta ei ole olemassakaan tai se on täysin alkutekijöissään. Yliopisto tuntui muodostavan irrallisen, muusta yhteiskunnasta erillään olevan saarekkeen.
- Liian teoriapainotteinen soveltavampaan käytännön työhön. Tutkinto hajanainen, vaikea muodostaa kokonaiskuvaa.
- Opintojenohjaus erittäin heikkoa
- Käytännön soveltaminen joskus heikohkoa. Tutkinto selvästi ”tutkimusorientoitunut”. → ekonomistin töitä ei riitä kaikille.

2001

- Ohjaus ei ole yksilöllistä, opiskelu ei anna myöskään valmiuksia toimia käytännön työtehtävissä. Tarvittavat taidot on hankittava itse työkokemuksen/vast. kautta.

- Opettajien esiintymistaidot olematon suhde opettajien ja opiskelijoiden välillä, liian teoreettinen, kaivataan harjoituksia ja käytännöllisiä tehtäviä sen sijaan.
- Liian vähän kommunikointia, tiimityöskentelyä kehittäviä kursseja. Liian vähän työelämään ohjausta.
- opintojen ohjausta ei juuri ollut. Laitoksen henkilökunta kuitenkin oikein ystävällistä. Hauskoja persoonallisuuksia.
- Em. liittyen opintojen yleissivistävyys välillä turhauttavaa/ ei valmistu tiettyyn ammattiin, vrt. lääkis, oikeustieteet. Ainakin itse välillä hukassa opintojen suhteen; en osannut hakeutua ohjaukseen. Toisaalta opetti oma-aloitteisuutta. Ei kytköksiä työelämään opintojen teoreettisuuden vuoksi, tietokonevalmiuksien opetteleminen jäi suurelta osin omalle vastuulle.
- Yliopistolla professorit ja tutkijat keskittyvät enemmän omaan tutkimukseensa ja tutkimuskarriööriinsä, kuin olisivat kiinnostuneita vetämiensä kurssien sisällönkehittämisestä, pedagogisista valmiuksista tai opiskelijoiden ohjauksesta. Tässä suhteessa yliopiston tutkijamaailman pitäisi lähentyä perinteistä koulumaailmaa, jossa paljon painoa laitetaan siihen kuinka opetetaan.
- Olen unohtanut ihan kaiken, mitä opiskelin. Juuri mitään siitä en ole työssäni tarvinnut. Vaikka olen tavallaan töissä opintojani vastaavalla alalla (=rahoitus), niin kaiken mitä olen oppinut työssä, en yliopistolla. En silti usko, ettei opinnoista ollut hyötyä, mutta niistä oli hyötyä minulle muulla tavalla kuin tiedollisesti.
- tiedotus sivuaineiden vaikutuksista mahdollisuuksiin työelämässä, tiedotus työelämän käytännön tehtävien vaatimuksista eri aloilla ja eri tehtävissä, tarkempi ja yksityiskohtaisempi tiedotus sijoittumismahdollisuuksista omalle ja muille aloille. yhteydet työelämään, viive gradun hyväksymisestä tutkintotodistuksen saamiseen
- Jäykkä ilmapiiri opettajakunnan ja opiskelijoiden välillä. Käytännön hyödyntämisen rajoitteet. Turhan abstraktia.
- Kansantaloustieteen opinnot yliopistolla liian teoreettisia niille, jotka työllistyvät yksityiselle sektorille. Opittujen asioiden soveltaminen työssä hyvin vaikeaa, koska kurssit eivät juuri sisältäneet käytännön esimerkkejä. Onneksi suoritin JOO-opintoja Hankenilla! Ainakin kansantaloustieteen kurssien vetäjien pitäisi mennä ottamaan oppia luennoinnista Hankenille ja kauppakorkeaan. Luentomateriaali yliopistolla usein ala-arvoista sekä luennoitsijan kommunikointivalmiudet heikot. Graduohjauksen taso ainakin omalla kohdallani oli täysi nolla. Onneksi selvisin kunnialla omin päin.
- Suomalainen taloustieteen maisteritutkinto ei vastaa tasoltaan maisteritutkintoa Englannissa. Erityisiä puutteita on ekonometrian opetuksessa. Jokaisen maisterin tulisi tuntea edes Probit-mallit, hieman aikasarja-analyysiä ja paneeliaineistojen mallintamista. Näitä menetelmiä tarvitsevat lähes kaikki empiiriset tutkijat.
- oppilaitoksen joustamattomuus etenkin loppuvaiheessa - opinnot tuli osittain "suoritettua", ymmärtämyksen hankkiminen jäi osittain puolitiehen - omaan kiinnostuksenkohteisiin ei opinnoissa voinut keskittyä, jos halusi valmistua ts. tutkinto ei joutanut - kansiksen lukeneelta odotetaan kaiken taloustieteen hallintaa - esimerkiksi liikeloustieteen
- Liian vähän projekteja, kirjallisia töitä sekä esitelmiä ja vuorovaikutusta. Opetuksessa ei osata yhdistää teoriaa ja käytäntöä, empiirisiä tuloksia ei tuotu esille. Asenne opettamiseen usein epätyytyttävää.
- Se, että yhteiskuntatieteilijöiden pienissä piireissä piperretään ceteris-baribus-roskaa ja kikkaillaan mitä hienoimmilla matemaattisilla malleilla, ei johda loppujen lopuksi mihinkään. Jos nyt olisin tilanteessa, jossa valitsisin lukion jälkeistä opiskelupaikkaa, en VARMASTI menisi yliopistoon.

Kehittämisehdotuksia

1998

- Tutkintoa voisi hajauttaa siten, että ne jotka aikovat akateemiselle uralle, saisivat puhtaan teoreettisen koulutuksen. Toisaalta ne, jotka suuntautuvat ”normaaliin” työelämään, saisivat lisäksi/korvaavasti käytännön opetusta.
- Enemmän käytännönläheisyyttä, harjoittelua, yrityspuolen toiveiden huomiointi
- Enemmän tositapausten käsittelyä, ryhmätöitä ja tutkielmia. Esiintymistä ja opponointia.
- Suurimmasta osasta maistereita ei tule tieteentekijöitä. Luulisi professoreidenkin tämän pikkuhiljaa ymmärtävän!
- Kansantaloustieteilijöille olisi hyväksi myös peruskurssit markkinoinnista, yrityksen las-
kentatoimesta, logistiikasta ym. Vrt. HKKK:n perusopinnot.
- Enemmän ryhmätöitä, ehdottomasti enemmän liiketoiminnan ja tietotekniikan opiskelua ja hyväksikäyttöä.
- Tutkintoon saadaan ryhtiä vasta kun ongelma – proffat saadaan eläkkeelle.
- Vaatimustasoa vain ylemmäksi ja paineita opiskelijoille
- Lisää käytännön opetusta ja työharjoittelua.
- Ajankohtaisten, käytännönläheinen ongelmanratkaisu työelämävalmiuksien ja –
mahdollisuuksien tukeminen/esittely.
- Yrityselämän tuntemus kansantaloustieteilijälle olisi todella tärkeää. Yksikin kunnollinen
kurssi välttäisi. Laitokset ”kyräilevät” toisilleen, eikä kannusteta opiskelemaan muilla lai-
toksilla, vaikka tieteidenvälisyys on huomisen ”juttu”, se todella auttaa työelämässä. Pro-
fessorit kannustavat opiskelemaan liikaa omia aineitaan ja toisia aineita vähätellään suot-
ta. Kansantaloustieteilijälle on varsin hyödyllistä ja terveellistä opiskella muutakin kuin
matikkaa ja tilastotiedettä!
- Välittömästi aloitettava voimallinen ja määrätietoinen avautuminen, suhteiden luominen
yrityksiin, tutkimuslaitoksiin, järjestöihin, valtion- ja kunnallishallintoon. Esimerkkejä,
caseja, harjoituksia, luennoitsijoita em. tahoilta.
- Enemmän ryhmätöitä, esseitä, esityksiä, harjoituksia pelkkien tenttien sijaan.
- En ole erityisen vakuuttunut, että tutkinnon ja työelämän suhdetta tulisi aina ja kaikkialla
lähentää. Minusta valtiotieteiden opiskelun mahdollinen anti on yksilöllisten kykyjen ja
valmiuksien kehittämisessä, ja työnantajien tehtävä on kehittää valmiuksiaan etsiä ja rek-
rytoida ihmiset, jotka vastaavat heidän odottamaansa potentiaalia. Toki opintokokonai-
suuksien fokuoiminen voi olla hyväksi sinänsä, ja joskus fokus voi sattua yhteen jonkun
työnantajatyypin tarpeidenkin kanssa. Tuotantokarjalauman kasvattaminen niukalla mutta
yrityselämän kannalta riittävällä hengenravinnolla ei ole yliopiston tehtävä.
- Matematiikan, tilastotieteen & ATK:n painoarvoa tulisi korottaa valittaessa kansantalous-
tieteen opiskelijoita.

2001

- Enemmän soveltavia tietotekniikkakursseja.
- Varmasti paljon jo muuttunut. Ylipäätään yliopiston linkit työelämään monipuolistuneet.
Tietokoneen käytön valmiuksien opettaminen tärkeää. Työelämän vaatimukseen pystyttä-
vä vastaamaan, vaikka opetus onkin teoreettista. Opintojen ohjauksen koordinointi myös
ensimmäisen vuoden jälkeen.
- Viimeistään syventävien opintojen alkaessa jokaiselle opiskelijalle voisi nimetä henkilö-
kohtaisen ohjaajan/tuutorin opettaja/tutkijakunnasta, jolta tämä saisi neuvoja kohti gradua
ja valmistumista. Tällä tavoin lopputyön tekeminen ei olisi niin yksinäistä puurtamista
vaan mukana olisi enemmän vuorovaikutusta.

- suunnitelmallisuutta ja järjestelmällisyyttä graduun liittyvään prosessiin, laitoksen työntekijöiden tulisi olla paremmin tavoitettavissa: nyt apua ja neuvoja oli hankalaa saada ongelma- ja pulmatilanteissa.
- Enemmän joustoa opintojen järjestelyyn (pois turhat käytännön esteet), lisäpanostusta opintojen ohjaukseen. Myöskin käytännön taitojen oppimisen jo opintojen aikana hieman nykyistä paremmin olisi hyvä.
- Työelämän valmiuksia parantaisi, jos opinnoissa olisi enemmän käytännön harjoitteita/caseja esim. yksityiselämästä, ei pelkkää luennointia vaan käytännön tekemistä.
- Panostaa enemmän opiskelijoiden hyveiden ja luonteen kehittämiseen, kun valitettavasti useat eivät saa tätä enää vanhemmilta.
- Näkökulman modernisointi ja konkretisointi reaali maailman ongelmatilanteisiin.
- Pakollisia kieliopintoja oltava enemmän. Yritysmaailmassa kauppa korkeasta valmistuneet hakkaavat yliopistolaiset kielitaidossa mennessä tullen. Lisää ryhmitöitä, jotka auttavat oppimaan projekti- /ryhmätyöskentelyä.
- Toivoisin että Yliopistossa herättäisiin kuuntelemaan yritysten tarpeita ja sitä kautta tarjoamaan normaaleille keskiverto-opiskelijoille valmiuksia vastata elinkeinoelämän tarjomiin mahdollisuuksiin. Valmiudet, jotka sieltä saa, eivät vastaa kuin yliopistomaailman tarpeita.
- Lisää harjoitustöitä. Enemmän pakollista Excelin opettelua, laskuharjoitustenttejä. Enemmän pakollista kieltenopetusta, enemmän kirjallisia töitä.

Käytännöllinen filosofia

Hyvää

1998 ja 2001

- Opetan opiskelemiani asioita (lukiossa), joten työni vastaa koulutusta. (Työni assistentin sijaisena ja tuntiopettajana antoivat minulle kyllä kullannarvoisen lisän varsinaisten opintojen päälle). Opettajankoulutus vaihtoehtoa pitäisi markkinoida Valtsikassa enemmän, sillä yleissivistävä koulutus tarvitsee meikäläisten osaamista.
- Valmistuin käyt.fil. laitokselta ja olen siellä edelleen tutkijana, joten on ilmeistä, että tutkinnollani ja työelämään sijoittumisellani on ollut hyvä ja selkeä yhteys.
- Opetuksen taso ja vaatimustaso ovat paikallaan, varsinkin verrattuna toiseen suorittamaani tutkintoon. Kärjistäen voisi sanoa, että Kauppa korkeakoulussa ei oppinut mitään teoreettisesti arvokasta, Valtsikassa taas vähemmän ihmisen kanssa kanssakäymistä.
- Tosiaan niin kuin kyselyssä mainitsin, pääsin v. 2000 koulutustani vastaavaan työhön henkilöstöhallintoon, jossa motivaationi oli kohdallaan. Koin antavani ja saavani paljon.. työstä taidollisesti. Palkkaankin olin tyytyväinen, vaikka se oli hiukan alakantissaan.
- Filosofia auttaa nousemaan työelämän yläpuolelle ja sijoittamaan sen laajempaan kokonaisuuteen. Se valmistaa ihmistä ihan mihin vain.

Huonoa

1998 ja 2001

- Pitäisi opettaa enemmän ja monipuolisemmin ATK-taitoja. Pakolliset tiedonhakukurssit ym. vasta sitten kun ne ovat ajankohtaisia, esim. proseminaari. Ei heti alussa yleisopinnoina, koska unohtuvat eikä niitä koe mielekkäänä alussa.
- Tutkielmien ohjausta EI OLE
- Laajemmin käyt.fil. tutkinto ei välttämättä kova valtti työmarkkinoilla. Osittain kyseessä on markkinointiongelma.

- Lopputyön ohjaus surkeaa.
- Suomen työsuhteet. Yrityskauppojen ja –fuusioiden myötä toimenkuvaani vaikutti päällekkäisyydet, joten jouduin assistentin tehtäviin, jota olen jo tehnyt 15 vuotta aiemmin. Uutta henkilöstöhallinnon työtä ei tunnu löytyvän, vaikka olen todella aktiivisesti hakenut, käynyt haastattelussa ja testeissä n. 14 kuukauden ajan.

Kehittämisehdotuksia

1998 ja 2001

- Opinnoissa liikaa valinnaisuutta. Professorien pitää oikeasti uskaltaa päättää., mikä on kaikille valtakansalaisille vaadittavaa tietoa/osaamista. Alaltamme häviää yhteinen pohja, jos ei ole mitään pakollisia/yhteisiä opintoja.
- Käyt.fil. laitoksen tutkinnon selkeä profilointi ja käyt.fil.opiskelijoiden verrattain monipuolisen osaamisen markkinointi yliopiston ulkopuolelle voisi parantaa opiskelijoiden sijoittumista työelämään tutkijatehtävien ulkopuolella.
- Akateeminen työttömyys on lisääntynyt pääkaupunkiseudulla, joten kannattaa valmentaa opiskelijoita (valmistuneita) siihen, ettei alan töitä mahdollisesti löydäkään! Työelämässä pelataan huonoina aikoina pitkälle verkostojen ja työkaverisuhteiden avulla.
- Käytännöllisen filosofian laitos voisi luoda kontakteja ja harjoittelupaikkoja myös muualle kuin OPH:een. Harjoittelijalle voisi maksaa parempaa palkkaa. Filosofian opettajaksi pitäisi saada Suomen kouluihin filosofeja – nyt ainetta opettavat uskonnon ja historian jne. opettajat

Poliittinen historia

Hyvää

1998

- Oppimiskyky, luottamus siihen. Valmius laajojen tekstipohjaisten materiaalien läpikäyntiin sekä analyysiin ja tiivistelmien laatimiseen kirjallisessa muodossa.
- Oma pääaineeni opetti (lähde)kriittisyyttä, tiedonhallinnan menetelmiä ja isojen tietomäärien hallintaa, jotka kaikki ovat työelämässä tarpeellisia. Yliopiston kieli- ja atk-opetus oli ainakin 1990-luvulla korkeatasoista.
- Hyvää on tutkinnon laaja-alaisuus ja lukuisat suuntautumisvaihtoehdot.
- Pätevyys akateemisiin virkoihin, yleissivistys.
- Yleissivistävyys
- Minulle on jäänyt tunne, että työnantajille on melko sama, mikä yliopisto-/korkeakoulututkinto hakijalla on (pois lukien erityisalal lääkäri etc.) Huomattavasti tärkeämpää työnsaannissa on työkokemus. Toisaalta VTM-tutkinnosta ei ole ollut haittaakaan! Valtiotiet. kirjastopalvelut olivat uskomattoman hieno tuki. Samoin laitoksen toimistohenkilökunta auttoi monessa käytännön pulmassa.

2001

- Asioista kiinnostuneelle ja itsenäiselle ihmiselle tutkinto tarjosi hyvät mahdollisuudet saada siitä irti mitä itse halusi. Mutta ilman oma-aloitteisuutta olisi voinut jäädä melko pahasti tyhjän päälle, sekä opintojen että työllistymisen suhteen.
- Yleissivistävä ja vielä hyvämaineinen, mutta tutkinnon laatua on parannettava. Yliopisto voisi olla myös dynaaminen ja nykyaikainen!
- Opintojeni ohjaus loppuvaiheessa (yli 20 v. kestäneiden opintojeni). Kiitos Martti Ahti!

- Yleissivistävyys, helpottaa myöhemmin sosiaalista kanssakäymistä eri alojen ihmisten kanssa. Asiakielen ja –kirjoittamisen oppiminen – auttaa myöhemmin selvitysten tmv. tekemisessä.
- Yhteiskuntahistorian laitoksen kautta järjestetty harjoittelupaikka mielekkäässä työpaikassa.
- jossain määrin opiskelu valmensi ns. (lähde)kriittiseen ajatteluun - opinnot olivat sisällöllisesti kiinnostavia
- Kaiken kaikkiaan laaja tutkinto antaen hyvät edellytykset elämälle ja miellyttävä yliopisto!

Huonoa

1998

- Moni asia on tiedekunnassa varmasti kehittynyt sen jälkeen kuin minä valmistuin. Minulla on hieman ristiriitainen tunne opiskeluajastani siellä; monet professorit/muut opintoja tai luentoja vetäneet tuntuivat pitävän opiskelua enemmän elämäntapana kuin varsinaisena opiskeluna, joka johtaa tutkintoon ja ennen kaikkea työelämään. Graduohjaus on kuulemma jo minun ajoistani kohentunut.
- Kieltenopiskelumahdollisuudet, tehoton ajankäyttö
- Graduohjaus olematonta, viivästytti opintoja.
- Työtilanne on varsin huono.
- Viestinnän opintoihin enemmän konkretiaa; pakollisia powerpoint-harjoituksia, tutustumista yritysten viestintään, yms. Kirjat olivat ainakin 1990-luvun alussa vähän vanhentuneita.
- Opintojen ohjaus lopulta aika olematonta. Samoin yhteydet työelämään. Esim. jo valmistuneiden eri aloilta olevien kuuleminen olisi voinut olla hyödyllistä. Ylipäätään olisi hyödyllistä kehittää opintojen aikana myös tietoisuutta siitä, millaisia taitoja valtsikalaisilla on tarjota työnantajilla. Esim. Kauppakorkeassa opiskelijat keskimäärin tuntuvat olevan enemmän tietoisia taidoistaan.
- Liian vähän yhteistyötä ”työelämän” kanssa, liian vähän case-tyyppistä opiskelua, Liikaa kirjatenttejä → seminaarit + esseet olisivat parempia.
- Hankittujen taitojen yleisyys, ei konkreettista pätevyyttä muuhun kuin tutkijan työhön.

2001

- Mahdollisuuksia työharjoitteluun ei korosteta eikä ole tarpeeksi.
- Valtiotieteellinen liian irrallaan työelämästä. On ehdottoman tärkeätä, että tämä sisäistetään aina professorikuntaa myöten. Toisen tutkinnon tein HKKK:lle ja siellä kontaktien luonti on todella hyvin järjestetty. Opiskelijat pääsevät liian helpolla tenttimällä kurssit. Lisää ryhmitöitä vrt. HKKK.
- Yhteys työelämään puuttuu täysin. Opiskelija hautautuu liian pitkäksi aikaa arkistoihin ja jumiutuu gradun kirjoittamiseen, vaikka pitäisi päästä eteenpäin. Kaikki eivät halua tutkijoiksi – eikä sitä voida myöntää?!
- Akateeminen jäykkyys/omat asenteeni
- Vanhoissa tutkintovaatimuksissa varsinaisen opetuksen määrä naurettavan pieni kirjatentteihin verrattuna, tiedän tilanteen sittemmin jonkin verran parantuneen.
- poliittisen historian maisterintutkinnon suora sovellettavuus työmarkkinoilla on todella huono, jolloin oikein valittujen sivuaineiden, tuttavuuksien ja puhtaan tuurin merkitys korostuu haettaessa duunia. Opintojen ohjaus on olematonta, mistä ei tosin voi syyllistää

proffia, joilla on suorastaan epäinhimillinen työmäärä. Opiskeluaikani tiedekunta ei tehnyt elettäkään valmentakseen opiskelijoita työnhakuun ja työelämään. Minulla sattui käymään munkki kun sain hyvän työn, kaikki opiskelukaverini eivät ole olleet yhtä onnekkaita. Käytännössä valtsikan tutkinto ei ole kilpailukykyinen esim. juristi- tai ekonomitutkinnon kanssa. Aina voi tietenkin omanarvontuntoisesti selitellä, että tutkintomme on akateemisesti korkeatasoisempi ja vaativampi kuin muiden tiedekuntien. Voi myöskin selitellä, että valtsikalaiset ovat aloitekykyisiä valioyksilöitä jotka eivät tarvitse paapomista ja lukiomuotoista opetusta toisin kuin juristit. The fact remains the same: muut nauravat matkalla pankkiin.

- Olin ensimmäinen koko suvusta opiskelemassa yliopistossa ja pari ensimmäistä opiskeluvuotta meni tuuliajolla ihmetellessä. Sain 'opinto-ohjausta' vain opiskelukavereilta.

Kehittämisehdotuksia

1998

- Enemmän mahdollisuuksia työharjoitteluun, vähintään kaksi erilaista työsuhdetta.
- Mielestäni Suomeen voisi tulla ns. alempi tutkinto, jonka jälkeen voisi siirtyä työelämään ja sen jälkeen suorittaa erikoisopintoja (vrt. Englanti) → työelämä opettaa paljon enemmän kuin itse opiskelu.
- Valtiotieteellisessä opiskelevien itsetuntoa ja omien vahvuuksien markkinointia pitäisi kehittää. Jäämme nöyrinä ja kaiken kyseenalaistavina oikeustieteilijöiden, kauppatieteilijöiden ja tradenomien jalkoihin.
- Tutkinto-opiskelijan tulisi suuntautua selkeämmin johonkin erityisosaamisen sektoriin. Itse olen täydentänyt tutkintoani kasvatustieteen opinnoilla ja saanut näin opettajan pätevyyden.
- Opiskelua hidastavat pitkät opetustavat lukukausien aluissa ja lopuissa.
- Jälkeenpäin ajateltuna olisin kaivannut myös tiedekunnalta enemmän tavoitelähtöistä ajattelua. Etenkin niin, että tavoitteena olisi saada opiskelija paitsi läpi opintojensa myös sisälle työelämään. Kaikista ei tule yliopistotutkijoita ja monta omituista muistoa liittyy siihen mihin asemaan ei-huippulahjakkaan opiskelijat jäivät. Valmistumiseen ”papereiden ottamiseen ulos” vaikutti huomattavasti myös arvio työllistymismahdollisuuksista/työmarkkinatilanteesta ainakin omalla kohdallani.

2001

- Jatko-opinto-infojen järjestämistä esim. 1-2 krt. lukuvuodessa
- Mahdollisuuksien rajoissa enemmän pienryhmäopetusta, opiskelijoiden omaa osallistumista, suullisia tenttejä jne.. keinotekoisena korkeaa kynnystä perustutkinnon ja jatkotutkinnon välillä voisi madaltaa ja ohjata kiinnostuneita ja halukkaita siihen suuntaan jo ennen valmistumista.
- Yliopiston on otettava enemmän vastuuta työelämään sijoittumisen ja opintojen vastaavuudesta.
- Keskustelelevampaa otetta opiskeluihin. Lisää esiintymiseen ja vuorovaikutustaitoihin panostamista. Sitouttaminen tutkimusprojekteihin heti opintojen alkuvaiheessa.
- Projektityöskentelymalli opiskeluun. Tiimityöskentelyä, selvitysten tekemistä → pois passivoivista kirjatenteistä: työelämässä pitää toimia ja tehdä tulosta, opiskelijoita pitää rohkaista aktiivisuuteen. Ja tietenkin lisää ohjausta ja vuorovaikutusta laitoksen kanssa: gradusta pitää selvittää järkevässä ajassa.
- Jos aion jäädä YK:lle töihin, joudun vajaan viiden vuoden sisällä tekemään väitöskirjan, jotta voisın edetä YK-urallani. YK:ssa ja monissa muissa kansainvälisissä organisaatioissa vallitsee 'tohtoripakko' ja tämä tulisi ottaa huomioon Suomen yliopistoissa paremmin.

Sosiaalipolitiikka

Hyvää

1998

- Yliopistosta saa perusvalmiudet itsensä kehittämiseen, mutta harvoin varsinaista oppia työn tekemiseen.
- Nautin akateemisen vapauden toteutumisesta kohdallani, se myös huomattavasti kehitti itsetuntoani. Edellä oleva merkittävää, koska ammattikoulutukseni ja työyhteisöni olin kokenut rajaavaksi, ahdistavaksi, ei luovuutta ja erilaisuutta sallivaksi.
- Lähes kaikki kurssit kiinnostivat aina ja olivat sisällöltään mielenkiintoisia. Luennot hienoja, hyvät ”proffat”. Ei koskaan tunnetta, ettei heihin voi lähestyä kysymyksillä.
- Että tutkinnon laajuutta ei rajoiteta
- Joustavuus; sai usein neuvoteltua kirjatentin tilalle esseen itse valitsemastaan aiheesta

2001

- Opiskelijan itsenäisyys eli ”pakko” oppia ottamaan vastuuta itsestään. Koulutuksen tutkijamainen luonne. Eli yliopisto koului sinusta kyllä hyvän tutkijan alun. Loppu onkin itsensä kiinni.
- Teoria- ja metodiopinnot, opiskelijajärjestöt ja juhlat
- Sosiaalipolitiikka ja sosiaalityö pääaineena antaa hyvän ”työllistymistakeen”, koska sosiaalityöntekijöitä ei halua löytyä avoinna oleviin työtehtäviin. Toinen asia on kuitenkin se, että koen ”puhtaan” sosiaalityön niin rankaksi, että en mene niihin tehtäviin kuin vasta taloudellisen pakon edessä (=eettisesti arveluttavaa)
- Oli hyvä oppia itsenäinen työskentelytapa.
- Rungas teoreettinen tietopohja ja valmiudet tehdä ammatillisesti pätevästi työtä.
- Kirjoja oli pakko lukea paljon. Tuli rutiini hahmottaa isoja kokonaisuuksia suuresta määrästä tietoa ja poimia olennaiset faktat.
- Sosiaalipolitiikkaa pääaineena opiskelleena voin sanoa, että työllisyystilanne on hyvä. Tutkinto avaa paljon erilaisia mahdollisuuksia. Omalla kohdalla täytyy sanoa, että ”syventymisvaihtoehto” (minulla koulutuspolitiikka) on ollut merkittävä tekijä työpaikan saannin kannalta. Myös työharjoittelu erittäin oleellinen!!!
- Tutkimusta tehtiin ”tosimielessä”. Opettajiin oli välittömät suhteet. Tuntui, että ottivat toisissaan opiskelijoidenkin ideat. Siitä sai uskoa omiin kykyihin.
- Koska toimin tutkijana ja jatko-opiskelijana, tutkinto on antanut melko hyvin valmiuksia tieteellisen työn tekoon.
- Seminaarityöt, jotka tehtiin ryhmissä. Tällöin muiden opiskelijoiden tuki ja taidot toivat ”elävyyttä” muutoin niin yksinäiseen puurtamiseen.

Huonoa

1998

- Aikoinaan opintojen ohjaus oli varsin vaisua, yliopiston käytäville hukkuu helposti. Työelämään sijoittuminen tuntuu sattumanvaraiselle.
- Työelämään sijoittumisen ja tutkinnon välillä ei omalla kohdallani ollut mitään suhdetta. Se koulutusta vastaava työ, mitä minulle tarjottiin valmistumisen jälkeen, oli täysin ali-palkattua (alle 7000 mk bruttona!), vaikka edellytyksenä oli korkeakoulututkinto ja kielitaito. Työnantaja oli valtiollinen.

- Tutkinto ei anna riittäviä valmiuksia oman osaamisen ja sijoittumisen kannalta. ”ylimääräiset” 160 ov. ylittävät opinnot välttämättömiä. Hyvin teoreettista, kirjatentti ja yksilöpainotteista. Eteneminen on itsestä kiinni – ei minkäänlaista opinto-ohjausta □
- Kurssit voisivat kenties olla enemmän ”5 ov. paketteja”, eikä 2 tai 3 ov. Joskus ärsytti suorittaa paljon tenttejä ja vain saada muutama hassu ov. Voisi motivoida paremmin, kun saa enemmän suoritettua kerralla. Mitätön ATK-kurssitarjonta, ainakin silloin. Harmittaa varmaan monia työelämässä.
- Loppuvaiheessa ylimielinen graduohjaus, Franzenian aikana laitos (sos.pol.) näyttäytyi opiskelijoiden suuntaan erittäin paljon myönteisempänä kuin myöhemmin.

2001

- Tietoteknisten kurssien/ohjelmien vähäisyys/pinnallisuus. Yhteys työelämän kanssa. Itse esim. loin kaikki suhteet itse yritysmaailmaan (tosin kannatti). Vähäiset yhteydet yksityiseen sektoriin.
- Koskien sosiaalityötä: Harjoittelua saisi ehkä olla enemmän koulutuksen aikana. Koska teoriaa riittää, mutta se pääsee elämään vasta ”face to face” asiakkaan kanssa. Sosiaalityöntekijät ei ehkä jaksa sen takia, että shokki on niin suuri kentälle tullessa, että vaatimuksiin ei jakseta vastata. Enemmän opetusta siihen, miten työntekijänä voi säästää itseään, laadusta kuitenkin tinkimättä.
- Yleensä seminaarien ohjaajien pedagogiset taidot. Seminaarien vetäminen tuntui olevan lehtoreille ja proffille pakkopullaa, ei juuri osunut kohdalleni pedagogisesti taitavia ohjaajia.
- Opinnot viivästyivät ainakin vuoden olemattoman graduohjauksen vuoksi. Vieläkin kun asiaa ajattelee, alkaa ahdistaa. Opiskelijoita ei saa unohtaa!
- ATK-taitoja pitäisi olla enemmän.
- Opinnoista puuttui lähes täysin punainen lanka. Opetusmenetelmät olivat todella huonot. Ohjaus oli olematonta. Opetussuunnitelma oli opinnoissa tuntematon käsite. Ilman erittäin hyvää opiskeluaikaista työkokemusta en tiedä, mitä opiskeluajasta olisi jäänyt käteen, enkä usko, että olisin saanut tätä lainkaan.
- Tutkinto ja todellinen työ sos.työn kentällä eivät vastaa toisiaan – palkkataso, epäpätevät työntekijät kentällä, ammatin aliarvostus.
- Tutkinnon (pääaine) sisältämä tieto sinänsä ei juurikaan ole auttanut työelämässä. Paljon tärkeämpää oli ajattelutapojen omaksuminen ja hyvän itsetunnon kehittyminen oppimiseen liittyvissä asioissa. Graduaiheen oikeaan osuuteen valinta oli suurin sijoittumiseeni vaikuttanut tekijä.

Kehittämisehdotuksia

1998

- Kun opiskelin, ei yhteistyötä esim. HKKK:n kanssa juuri ollut tarjolla. Johtamisen opinnot olisivat todella hyödyttäneet.
- Valtiotieteellistä tulisi markkinoida työnantajille, myös yksityisille. Tohtori/lisensiaattitutkinnon suorittaneiden kykyjä kannattaisi myös markkinoida, nykyisin jatkotutkinto on enemmän haitta yksityisellä puolella. Niin kauan kuin yliopisto on itse suurin pätkätyöllistäjä Suomessa, kulttuuri tulee tuskin muuttumaan.
- Ehdottomasti enemmän ATK-kursseja opiskeluun! Moni sosiaalityöntekijä hieman ”avuton” tietokoneiden käytössä varsinkin työelämässä.
- Heti opintojen alussa selkeä opintosuunnitelma, opinto-ohj. (aikuistutorin ts. laitoksen henkilökuntaan kuuluvan kanssa) Ja suunnitelman tarkistusta esim. vuosittain. Enemmän pienryhmäopetusta ja keskustelua/työstämistä. Sitouttamista työelämään ja käytäntöön.

2001

- Gradun ohjaaja tulisi pysyä samana. Ohjaustilanteessa oli aina kiire tai ohjaajat saapuivat vastaanotolle myöhässä. Yliopiston opettajien pedagogisiin taitoihin tulisi kiinnittää enemmän huomiota ja koulutuksen avulla motivoida heitä innostavampaan opetukseen.
- Pääaineen ja sivuaineiden päällekkäisyyksiä tulisi karsia. Valtion- ja kuntahallinnosta olisi hyvä olla kurssi, eräänlainen yhteiskuntaopin kertaus. Luennoitsija puheviestinnän kursseille!
- Ohjausta enemmän ammatinvalintaan liittyvissä asioissa. Valtsikkaan moni tulee, kun ei keksi muutakaan ja opiskeluaika voi olla aika ahdistavaa, jollei ole täsmällistä tavoitetta ja määränpäättä. Olisi tärkeää antaa tietoa niistä monista mahdollisuuksista, joita VTM:llä on. Tieto erilaisista mahdollisuuksista auttaisi myös suuntamaan opintoja paremmin.
- Enemmän tietoa käytännön työmarkkinatilanteesta.
- Tutkintoa tulisi kehittää erityisesti valmiuksien näkökulmasta. Kokonaisuutta tulisi tarkastella, jotta opettajat tietäisivät, mitä muut opettavat. Tutkinnon arvolähtökohdat ja tavoitteet ovat hukassa.
- Laitosten sisällä opiskelijoille erikoistumisvaihtoehtoja. Hyvä valtti töitä haettaessa. Teorian lisäksi /ohella käytännön taitoja. Valmistumisvaiheessa oleville työhaunvalmennusta (esim. CV:n teko, haastattelut, työmarkkinatilanne) siis osaksi tutkintoa (1 ov).
- Lisää ekskursioita valtion virastoihin, missä on paljon alan töitä. Työpaikastani minulla ei ollut kunnon käsitystä ennen kuin soitin sinne tiedonhaussa.
- Opinnoissa olisi hyvä painottaa vuorovaikutteisuutta, opiskelijoiden pitäisi olla enemmän kontaktissa opettajiin ja saada palautetta osaamisestaan ja kehittymisestään.

Sosiaalipsykologia

Hyvää

1998

- Vapaus päättää, mitä opiskelee ja milloin. Eli ei koulumaisuutta.
- Tiedonhankinta/omaksumistaidot
- Tutkinto hyvä, koska mahdollistaa paljon erilaisia työelämävaihtoehtoja. Ja sillä mikä on pääaine tai sivuaine vähän väliä, kunhan on VTM. Eli turhaan lapset vaihdatte pääainetta ainakaan sen vuoksi, että sillä ihan kauhean paljon on merkitystä työelämään sijoittumisessa.
- Paljon käytännön valmiuksia erityisesti tietojen etsimisessä, kirjallisessa tuottamisessa ja kokonaisuuksien hahmottamisessa.
- Sos.psyk. laitoksella mukava ilmapiiri. Tutkinto hyödyllinen, aineet mielenkiintoisia. Opettajan koulutuksen liittyminen tutkintoon hyvä asia avasi portin työmarkkinoille yhdessä aiemman työkokemuksen kanssa.
- Teoreettinen asioiden käsittely

2001

- Opinnoissa sai itse valita vapaasti sivuaineet ja omat kiinnostuksensa kohteet, joka rohkaisi uskomaan omiin valintoihin, vaikka aluksi tuntui ehkä liiankin vapaalta. Laitoksella helposti lähestyttävä henkilökunta.
- Mielenkiintoiset ja yleissivistävät opintovaatimuskirjat
- sosiaalipsykan soveltavat erikoistumisopinnot, graduaiheiden yrityksissä jne.
- Hyvä teoreettinen osaaminen, mutta koulutus ei ole riittävä, vaan lisäkoulutuksen tarve tuli työelämän vaatimusten kautta nopeasti ajankohtaiseksi.

- Opiskeluni tarkoitus oli tulevaisuutta ajatellen hankkia mag. arvon, joten se toteutui, vaikka ruotsinkielisenä kyllä koin yliopiston harrastaneen jossain määrin (eräät ”opettajat”) selvää kielirasismia eli vähemmistösyrijintää, jota toivon, että voisi todella pohtia. Myös professorin ”ei-kiinnosta”-asenne lopputyötäni kohti olisi kyllä saanut nuoremman opiskelijan lopettamaan opinnot kesken.
- Tutkinto työelämässä arvostettu ja avannut helposti ovia (ainakin koulutusta vastaamattomiin tehtäviin). Työnantajat selvästi odottavat/uskovat saavansa vaativiin ja laajakatseisuutta vaativiin tehtäviin pätevän henkilön. Tutkinto todella lisännyt/vahvistanut kykyä nähdä asiat niin monelta kantilta kuin vain yleensä on mahdollista, mistä selkeää hyötyä kaikenlaisissa tehtävissä.
- Sosiaalipsykologian näkökulmaa yksilön ja yhteiskunnan välisenä siltatieteenä näytetään arvostettavan (monipuolinen näkemys asioihin).
- Tutkinto antaa valmiuksia melko monenlaisiin tehtäviin, etenkin jos on mahdollista koota useita sivuaineita.
- Sosiaalipsykologia on mielenkiintoinen ’aine’ mutta vielä en ole keksinyt, mitä hyötyä siitä on työelämässä. Koska teorian ja käytännön suhde jää työelämässä heppoiseksi.
- Kivaa, että saamme olla sosiaalipsykologeja, se on jotenkin enemmän kuin VTM, mutten silti tiedä, mitä se tarkoittaa.
- Tutkinto vastaa hyvin nykyistä toimenkuvaani, osittain olen ehkä liian pätevä nykyiseen työhöni. Laajat erikoistumisopinnot ja niiden kautta saadut valmiudet integroivat erinomaisesti teorian ja käytännön suhteen työhön.
- Valtiotieteellinen koulutus on loistava tutkintokoulutus; esim. kauppatieteellisestä valmistuneiden taidot kriittiseen ajatteluun ja tutkimuksen tekemiseen ovat aivan toisella tasolla.
- sosiaalinen konteksti: Helsingin yliopistolla pyörii ihan fiksua väkeä, joiden tunteminen auttaa myös myöhemmin työelämässä - oli kiva opiskella sivuaine HKKK:ssa ja käydä Ranskassa vaihdossa

Huonoa

1998

- En koe, että tutkinnosta, sisällöstä on selkeää hyötyä työhönsijoittumisessa motivaatio ja henkilökohtaiset ominaisuudet vaikuttavat enemmän. Siihen aikaan kun opiskelin, harjoitteluja tai opitun käytäntöön soveltamista ei juuri kuulunut tutkintoon. Olisin kaivannut myös laajempaa mahdollisuutta opiskella markkinointia sosiaalipsykologian rinnalla. Markkinoinnin kurseja alkoi olla joitakin vasta kun opinnot olivat loppusuoralla. En voinut niitä enää juurikaan hyödyntää ja niitä olisi saanut olla enemmän.
- Vähän soveltamiskelpoista tietoa sosiaalialan tehtäviin, tutkinnossa opiskellut teoreettiset asiat avautuivat merkittäviksi vasta sos. alan työkokemuksen hankittuani.
- Opintojen ohjaus varsinkin aikuisopisk. puutteellista. Käytännön läheisyyttä enemmän, ryhmien vetäminen tms. harjoitukset sos. psyk. pakollista.
- Opintojen ohjaus oli erittäin vähäistä. Opetushenkilökunnalla ei harmaintakaan aavistusta, mihin voisimme sijoittua. Tutkinnon avulla tosi huono sijoittua työelämään (vain näitä kurjia apurahoja)
- Olisi ollut järkevää valita useampi sivuaine ja laajentaa näin tutkinnon sisältöä – oma valinta, jonka vaikutukset ovat näkyneet vasta työelämässä. Harjoittelu olisi tullut liittä kiinteämmin omiin opintoihin.
- Aika huonosti sai tietoa työelämään sijoittumisesta omasta pääaineesta ja valmistuneista jos oli tietoa, he lähinnä olivat laitoksella olevia opettajia ja tutkijoita. Harjoittelupaikkoja oli SURKEAN vähän.

- Ei valmiuksia työelämään/käyt. työhön. Yhteydet työnantajiin (mahd.) puuttuu.

2001

- Liikaa tutkijan ammattiin valmentavia opintoja.
- gradun ohjaus heikkoa.
- Työnantajalla käytettiin eri ohjelmaa aineistojen käsittelyssä □ SAS, jota taas opinnoissa ei käyty läpi. SPSS-osaamisesta hyötyä, mutta olisi pitänyt opettaa tämäkin ohjelma. Toisaalta monet asiat oppikin vasta työelämän käytännöissä, itselleen voi sitten selittää asioita oppimistaan teorioista käsin.
- Pääaineeni laaja-alaisuus vaikeutti kohdentamista omiin vahvuuksiin ja sitä kautta oman ”paikan” löytämistä työmarkkinoilla. Opinto-ohjaus oli liian vähäistä.
- Itse en opiskellut mitään soveltavia opintoja, vaikka niistä olisi voinut jälkikäteen ajatellen voinut olla hyötyä. Toisaalta niitä ei markkinoida mitenkään, niistä olisi voinut tiedottaa paremmin. Menetelmäkurssit voisivat olla käytäntöä, työelämän tapauksia lähempänä (vai voisivatko?)
- Valtiotieteen maisterin tutkinto ei ainakaan sos.psykologian osalta valmista kovinkaan hyvin työelämään. Tutkinto on teoreettinen niin suuressa määrin, että kosketus todelliseen elämään (työ) jää heikoksi. Tutkinto on hyvä pohja tutkijan uralle tähtäävälle, mutta yksityinen sektori on unohdettu kokonaan! TYÖNHAKU ON MYÖS OSOITTANUT, ETTÄ SOSIAALIPSYKOLOGIT EIVÄT OIKEIN KELPAA MIHINKÄÄN.
- Graduvaiheessa katoaa helposti motivaatio, jos on töissä täysipäiväisesti. G. saattaa helposti unohtua kokonaan vuodeksi tai pariksi.
- Työelämässä harvoin jos edes koskaan haetaan sosiaalipsykologeja mihinkään tehtäviin. Monet eivät edes tunne niin hyvin sosiaalipsykologiaa, että siitä voisi asiallisesti keskustella.
- Työelämään sijoittuminen (koulutusta vastaavaan työhön) oli todella hankalaa, koska tutkinto ei antanut virallista pätevyyttä oikein mihinkään, ei sosiaalityöntekijän eikä psykologian tehtäviin. (Muuten tutkinto antanut todella hyviä eväitä tämän päivän työelämään, kuten edellisessä kohdassa todettu).
- Ei kannata kielen perusteella panna ”ei kiinnostunutta” arvioimaan ja ohjaamaan = jättämään ohjaamatta pelkästään kieliperustein. Ymmärrän työtaakan suuruus, mutta ammattitaidosta kai tässäkin pitäisi olla kyse.
- Teorian sovellettavuus käytäntöön: puuttuu koulutuksesta! Opintojen ohjaus gradun aloittamisvaiheessa ei ollut riittävää.
- Käytännön valmiuksien antamiseen ei kiinnitetty minkäänlaista huomiota. Jopa sosiaalipsykologian soveltavat erikoistumisopinnot olivat teoriapainotteiset, varsinaista käytännön tilanteiden harjoittelua (konsultointia, tiimien kehittämistä ym.) ei ollut juuri lainkaan.
- valtiotieteellinen tutkimus ei kommunikoi yksityisen sektorin työelämän suuntaan juuri laisinkaan - tutkinnon arvostus ei kovin korkea, koska alan tutkimus huonosti tunnettua jopa kotimaassa - koko yhteiskuntatieteellinen tutkimus- ja koulutusala kaipaisi kasvojenkohotusta ja kansainvälisempää profiilia; hyvä esimerkki London School of Economics

Kehittämisehdotuksia

1998

- Ainakin silloin kun itse opiskelin, kontakti yritysmaailmaan oli heikko. Myös sosiaalipsykologi tarvitsee business taitoja.

- Olisin kaivannut enemmän ohjausta siihen, mihin tehtäviin koulutusta voi hyödyntää. Mahdollisuus keskustella opinnoista ja työmahdollisuuksista/haaveista olisi ollut tärkeää.
- Kunnan verkosto, jotta valmistuneet ja opiskelijat voisivat olla yhteydessä. Esim. excursioita OMASTA pääaineesta valmistuneiden työpaikalle mieluummin kuin Koffille.
- Käytännön taitojen harjaannuttamisessa on parantamisen varaa. Voisi olla esim. enemmän vapaaehtoisia kursseja, jotka antaisivat käytännön työelämään liittyviä taitoja.
- Opetushenkilökunta nuoremmaksi (edes yksi alle 40v/laitos)
- Lisää ryhmätyöskentelyn ja oppimistaitojen ohjausta ja opetusta
- Työharj. pakolliseksi ei korvausmahd. kirjatentillä. Urasuunnittelusta ohjausta
- Työharj. jaksot pidemmiksi, opiskelun parempi sovittaminen siten, että samanaikaisesti voi käydä töissä esim., enemmän iltakursseja.

2001

- Enemmän oman ajattelun reflektointia ja sovellusta. Ulkoa opettelu kirjatentteihin ei riitä kovin pitkälle.
- Tutkinnon tulisi antaa enemmän valmiuksia käytännön työelämään. Esim. ammatilliset erityisopinnot voisivat olla pakolliset. Muutenkin voisi olla enemmän linkkejä ja tiedontarjoamista työelämän vaatimuksista. Opinnoissa pitäisi voida suuntautua selkeämmän opiskelemaan tiettyjä kokonaisuuksia (esim. markkinointipsyka, katastrofityö jne.) tai ainakin laitoksen taholta tulisi kannustaa miettimään omaa suuntausta sen pohjalta, mitä haluaa tehdä työkseen.
- enemmän tietoa työelämästä, mitä siellä tehdään VTM-tutkinnolla.
- Sosiaalipsykologian opintoihin pyrkijöille olisi hyvä olla jonkinlaiset soveltuvuustestit.
- Enemmän käytännönläheisiä opintoja. Sosiaalipsykologian soveltavien erikoistumisopintojen tapaan, jossa siis teoriaopinnot pohjana, mutta tiedot viedään käytäntöön saakka.
- Eipä tule mieleen.
- Graduohjaaja voisi vaikka soittaa kerran kuussa ja kysäistä, mitä gradulle kuuluu. Tämä aiheuttaisi pientä sosiaalista painetta gradun tekoon ja voi monelle olla ainoa kontakti laitokseen opiskelun loppuvaiheessa. Monelta saattaa G jäädä tekemättä niinkin yksinkertaisesta syystä, että yliopiston olemassaolo unohtuu työelämän kiireessä.
- Tutkintoon pitäisi liittää enemmän ATK-opintoja sekä viestintää (esiintymistaito). Ymmärrän, että kyseessä ei ole ammattiin tähtäävä koulutus, mutta silti. SPSS-ohjelmaa tarvitaan työssä yleensä aika vähän, mutta Excel- ja Word -ohjelmat pitäisi osata todella hyvin. Ja väitän, että harva Valtsikan käynyt osaa.
- Enemmän opinnohjausta, varsinkin graduntekovaikheessa. Liiallinen akateeminen vapaus ei aina ole hyväksi, joten ohjaajat voivat olla napakampia aikataulujen suhteen (esim.). Tietoutta sosiaalipsykologien työllistymisestä eri aloille. Suosittelen laaja-alaisia erikoistumisopintoja niin monelle kuin mahdollista.
- tutkimukset pro graduista alkaen englanninkielisiksi ja kansainvälisiin joulnealeihin - ulkomaisia tutkijoita Suomeen ja suomalaiset ulkomaille hakemaan ambitiotasoa - opiskeleluun lisää monitieteisyyttä ja ohjausta

Sosiologia

Hyvää

1998

- Analyttisten taitojen kehittyminen. Kielitaito. Tiedonhaun menetelmät

- Ongelmanratkaisutaidon kehittyminen, tiedonhallintaa ja analysointitaitoja, laajat perustiedot yhteiskunnasta, tutkimusmenetelmäkurssit. Yliopiston urakurssi oli hyvä keino aloittaa työnhaku!
- Opinnot antoivat laajan yleissivistävän koulutuksen monellekin alalle – toisaalta ei erityisesti minnekään: Hyvää on ollut, että oppi etsimään tietoa, näkee asiat monelta kantilta, on avarakatseinen.
- Tutkijakoulutukseen sisäänrakennettu kyky kriittisesti suhteuttaa tietoa.
- Opettaa itsenäiseen työskentelyyn
- Laajat sivuainemahdollisuudet
- VTM-tutkinto varsinkin sosiologian puitteissa antaa laajan opiskeluvistyksen ja pohjan erilaisille työelämän vaatimuksille.
- Oppii itsenäiseksi ja aloitteelliseksi
- Arvostettu tutkinto työtä haettaessa.
- Työharjoittelu oli hyödyllinen, tosin siinä vaiheessa minulla oli jo kontakteja omaan alaani ja sain hyvän harjoittelupaikan - eli kannattaa antaa harjoittelupaikat opintojen keski- tai loppuvaiheessa oleville! Ilman opintojen aikaista työtä en usko että olisin sijoittunut työelämään näin hyvin. Opinnot ovat kehittäneet analyyttistä ajattelua ja auttaneet muovaamaan minulle kriittisen ja tiedostavan maailmankatsomuksen - tämä on mielestäni opintojeni paras anti!

2001

- Opiskeluaikana opin työskentelemään itsenäisesti ja oma-aloitteisesti. Näistä taidoista on tämän hetken työssäni paljon hyötyä.
- VTM voi suuntautua hyvin monelle alalle, erityisesti sosiologi oppii oppimaan, yleissivistystä & analyyttistä ajattelua.
- Harjoittelujaksot, atk, kielet, menetelmäkurssit.
- Hyvää on se, että olen akateemisen vapauden turvin saanut kehittää ajattelukykyäni ja yhteiskunnallista ymmärrystäni ja opiskeluvuosieni aikana kasvanut ihmiseksi, joka nyt olen - ja päätyneet nykyiseen työhöni.
- VTM-tutkinto on kyllä ihan arvostettu työelämässä.
- VTM-tutkinto, siis opiskelu, opetti oppimaan. Tämä lienee hyvä ja tarpeellinen taito nykyaikana työelämässä. Elinikäinen oppiminen. Opintojen aikana oma analyyttisyyteni varmasti kasvoi ja myös luottamus siihen., että luottaa omiin päätelmiin (ja tiedonhankintamenetelmiin). Mutta minkä verran on hyödyttänyt itse tutkinto työelämään sijoittumisessa? Miten erottaa se siitä, että on vanhempi ja että on itse muuttanut. Että on elämän ja opiskeluaikaisten työsuhteiden tuomaa varmuutta? Kuka tietää?
- Opiskelijajärjestötoiminta ja kokemus siinä on taannut kaikki (2) valmistumisen jälkeistä työpaikkaani. Tätä kautta syntynyt paljon suhteita, joista toiv. hyötyä myös jatkossa. Olennaista tutkinnossa oli että oppi etsimään tietoa, vetämään yhteen ja kirjoittamaan (paitsi tänään)
- Tutkinnon tärkeimpiä anteja ovat olleet kyky erottaa olennainen, suhtautua tietoon kriittisesti sekä taito hankkia lisää tietoa. Kuitenkin ilman muista tiedekunnista (MMM) ja korkeakoulusta (TKK) hankkimiani sivuaineita tutkinnostani olisi tullut liian teoreettinen yksityissektorin työpaikkoja ajatellen. Yliopiston kielikurssit olivat erittäin hyviä ja niitä on nyt jäänyt kaipaamaan - kielitaitoa tulee työelämässä tarvitsemaan tulevaisuudessa entistä enemmän.
- Mahdollisuus kehittää omaa ajattelua, argumentaatiota, kielitaitoa, kielenkäyttöä, keskusteluvalmiuksia jne. Tiedollisten valmiuksien kehittäminen jne.

Huonoa

1998

- Kunnollisen opinto-ohjauksen puute! Liian vähän luentoja, ryhmätöitä, pienryhmäopetusta
- Käytännön ATK-taitojen/kurssien vähäisyys, vanhentuneet ohjelmat (spssx dos-versiolla ei työelämässä ole ollut kovin paljon tarvetta).
- Alkuperäisen Valtsikan tarkoitus tuottaa virkamiehiä on kyseenalainen, sillä koulutus on tieteellinen tutkijakoulutus, jonka valmistama kriittinen ajattelu toimii huonosti työmarkkinoiden karussa reaali maailmassa.
- Tutkinto ilman monipuolista työ- ja/tai järjestökokemusta ei anna suoranaisesti valmiuksia kuin suunnittelu- ja tutkimustehtäviin. Toisaalta yhteiskuntatieteiden kenttä on niin laaja, että mahdollonta yliopiston olisikaan olla mikään ”ammattikoulu”. Paljon jää siis yksilön oman aktiivisuuden ja visionäärisyyden varaan
- Heikko graduohjaus
- Opiskelu omalta kohdaltani ei ole antanut juuri valmiuksia työelämään eikä auttanut sijoittumisessa. Opiskelu sosiologisessa tiedekunnassa oli muutenkin täysin oman onnen nojaan jättämistä.
- Opiskeluaikana työelämään sijoittumismahdollisuudet jäi vieraiksi. Graduntekovaiheessa koin jääväni yksin ilman tukea.
- Opinnot eivät ole kiinnittäneet millekään alalle erityisesti. Työelämän käytännöt varsin toisenlaista kuin mihin opinnot orientoineet → tutkimukseen.
- Ei mahdollisuutta työharjoitteluun. Tutkinto antaa melko huonot käytännön valmiudet työelämään. Opintojen ohjaus lähes olematonta, ongelmia opintojen organisoinnissa ja resursseissa (pakollinen kurssien suorittamisjärjestys, mutta kurssit täynnä).
- Gradunohjaus oli hieman puutteellinen. Ohjaaja sinänsä oli todella hyvä ja mukava, mutta oli ylityöllistetty suurimman osan ajasta, eikä aina jaksanut ja ehtinyt auttaa kun olisin tarvinnut apua. Toisaalta olen oppinut, että gradunteko on prosessi, joka joillain on hitaampi ja joillain nopeampi. Gradu valmistui vasta kun olin valmis väentämään sen valmiiksi!

2001

- Käytännön taitoja olisi voinut opiskella enemmänkin (myös oma valinta). Sivuaineen valintoja olisi voinut kehottaa miettimään työllistymisenkin kannalta jo alussa.
- Opiskelu oli jotenkin työelämästä etäännyttävää. HY:n akateemikot eivät tosiaankaan olleet kiinnostuneita opintojen ja työelämän välisestä suhteesta (→ opettajat). Siinä pumpulimaailmassa eläminen ei välttämättä ole nuorelle ihmiselle hyväksi. Promillesta opiskelijoita tulee tutkijoita, joten tutkijatyön painottaminen on kohtuutonta. HY:n opettajat (useimmat) eivät myöskään olleet erityisen innostavia, he näkivät opettamisen tosiaankin velvollisuutena, ei etuoikeutena.
- Opintojen aikana ei ollut selkeää mielikuvaa siitä, millaiseen työhön tulisin valmistuttuani päätymään, joten sikäli tutkinnon yhteys nykyiseen työhöni on melko hataralla pohjalta. Jos nyt lähtisin opiskelemaan, tekisin ehkä monia toisenlaisia valintoja, mutta silloin lopputuloskin olisi toinen...
- Yo-opintojen tai yliopiston yhteydet työelämään vielä heikot, vaikka käsittääkseni viime vuosina on edistystäkin jo tapahtunut.
- Vaikea työllistyä ilman suhteita oman alansa töihin, vaikka onkin työkokemusta opiskeluaikana ja valmistumisen jälkeen, opiskelua ulkomailla, hyvä kielitaito, sosiaalista älykkyyttä jne.
- Joustamattomuus: ei oteta huomioon yksilöllisiä tekijöitä vaan yritetään saada kaikki samaan muottiin. Vuorovaikutus yhdessä ja tiimissä tekemisen taidot jäävät vähälle huomi-

olle. Oppilaan ja opettajien esim. tutkielman ohjaajan suhde → oppilaat oman onnensa varassa.

- Sosiologia on ”yleinen yhteiskuntatiede”, joten en osaa ”mitään” käytännössä. Kansainvälisten tehtävien opintokokonaisuus oli yhtä tyhjän kanssa (mutta näyttää hyvältä CV:ssä!)
- Opinnot olivat niin teoreettisia, että ne eivät anna vastauksia työssäni eteen tuleviin ongelmiin. Ne toimivat hyvänä taustatietona, mutta varsinkin työsuhteen alussa tuntui, että jouduin ponnistamaan tyhjistä.
- Pääaineeni osoittautui melko teoreettiseksi ja todennäköisesti nykyisen työni kannalta joku muu pääaine olisi saattanut olla hyödyllisempi.
- Ns. akateeminen vapaus oli välillä akateemista heitteille jättöä: opiskelija tarvitsee usein ohjausta opinnoissaan, itse olisin sellaista tarvinnut huomattavasti enemmän.

Kehittämisehdotuksia

1998

- Enemmän ATK-ohjelmakursseja, taloushallinto + projektihallintokursseja. Lopputentin sijasta kursseilla voisi olla kurssityö, jota kirjoitettaisiin kurssin ajan ja tasavälein yhdessä muiden kurssilaisten kanssa arvioitaisiin ja korjailtaisiin.
- Opintojen ja työelämän ohjausta enemmän tarjolle. Työharjoittelu pakolliseksi opintokokonaisuuteen.
- Pitäisi jaotella koulutus: a) tutkija- b) julkishallinto ja c) yksityisen sektorin ”linjoille”. Yliopistojen sisäänottoa pitäisi myös vähentää, sillä yhteiskunta ei tarvitse satojatuhausia tyytymättömiä rutisijoita.
- Opiskelu oli mielenkiintoista ja innostavaa, mutta punainen lanka puuttui! Jos se olisi ollut mukana, olisi ollut helpompi valita sivuainekursseja, sekä saanut rakennusta tiedoista ja taidoista omaan elämään. Opinto-ohjaus pakolliseksi!!! Kukaan ei opintojeni aikana kysynyt edes, mitä aiot tehdä tulevaisuudessa. Ihan älytöntä! Itselläni ei ollut myöskään mitään kantavaa ajatusta työtehtävästä, johon pyrkisin. Opiskelin, mikä kiinnosti, sitä ja tätä, ja olin innoissani. Ajattelin olevani onnekas, kun opintoni eivät valmista mihinkään tiettyyn, vaan on lukemattomia mahdollisuuksia! Haaveita on toki ollut mm. politiikan alalta, koulutuksen suunnittelijana, kouluttajana, opinto-ohjaajana, opinto-ohjaus 20 ov, paljon tärkeämpää kuin moni tdk-tentti. Opiskelujeni loppuvaiheessa minulle ”kirkastui” voimakkaasti opinto-ohjaajan ammatti. Se on nyt vaan myöhäistä! Ymmärryksen mukaan vaaditaan usean vuoden yhtäjaksoinen ope-kokemus.
- Toivoisin, ettei ainakaan yhteiskuntatieteiden puolella ylenkatsottaisi opiskeluaikaista työntekoa ja pyrittäisi rajoittamaan opiskeluaikoja. Työnteko on ainoa järkevä keino oppia tuntemaan omaa osaamistaan, työmarkkinoita ja yhteiskunnan toimintaa kokonaisuudessaan.
- Gradun teko pystyvästi ongelma, siihen uhrautui liikaa aikaa, sen ongelmat tulivat yllättäen kun muut opinnot olivat jo tehty. Oma-aloitteisen työskentelyn ja tutkimuksen alkeiden harjoittelu jo aiemmin olisi hyvää treeniä gradua varten.
- Oman alan työharjoittelu kaikille mahdolliseksi ja pakolliseksi!
- Käytännön työkokemus ja käytännön harjoitukset (harjoitustyöt) ovat olennaisia. Tämä pätee erityisesti sosiaalitieteisiin.

2001

- Opintojenohjausta lisää, Enemmän tietoa työllistymismahdollisuuksista jo opintojen alussa.

- Opintojen ohjausta ehdottomasti parannettava! Enemmän ryhmätyöskentelyä ja oivaltamiseen perustuvaa opiskelua sekä teoriaa ja käytäntöä yhdistävää. Vähemmän kirjojen ”ulkolukua”.
- Alusta asti voitaisiin tuoda esiin myös se, että suurin osa työllistyy laitoksen ulkopuolelle ja kehottaa pohtimaan asiaa sekä mainostaa Rekryä. Ehkä tämä myös kehittynyt nykyään.
- Enemmän pienryhmätyöskentelyä (tässä ellei tapahtunutkin kehitystä 90-luvun alusta, jolloin opintoni aloitin). Kirjatentit eivät ole kaikkein kehittävin tapa opiskella.
- Sivistys on upea asia! Tieto ei tee vapaaksi, mutta autuaaksi! Yliopiston (HY) tulee lähentyä tutkimuskohdettaan, valtiotieteellisen tdk:n tulee kiinnittyä konkreettisemmin valtion. Kun yliopisto tutkii elävää, niin se ei saa tappaakaan tutkimaansa. Tiedon on muututtava elävämmäksi, kiinnityttävä yhteiskuntaan. Ja ennen kaikkea. Korkeakouluharjoittelu on ok, mutta riittämätöntä. Tarvitaan enemmän kanavia, enemmän kontakteja työelämään.
- Määrätietoisempi tutkinnon rakentaminen olisi ehkä syytä aloittaa parin ensimmäisen opiskeluvuoden jälkeen. Opintojen ohjausta kokonaisvaltaisesti tarvittaisiin paljon lisää opintojen loppupuoliskolla ja erityisesti graduvaiheessa. Olisiko parempi kouluttaa osasta ”yhteiskunnallisten kysymysten asiantuntijoita” eikä kaikista tieteentekijöitä?
- Opintojen ohjausta lisättävä huomattavasti. Tiiviimmät yhteydet työelämään.
- Tavoitteiden ilmaisu selkeäksi. Oppilaan ja opettajan suhteen kehittäminen molempipuolisen tuntemisen kautta so. opettaja tuntee oppilaansa, että voi ohjata häntä, näin vahvuudet ja heikkoudet löytyvät. Suvaitsevaisuuden ja eriarvoisuuden lisääminen.
- KV-tehtävien op.kokonaisuudessa voitaisiin vähentää aineita ja syventyä oleellisiin. Sosiologiaan lisää harjoitustöitä yms. konkretiaa.
- Kaikki opiskelijat eivät tosiaankaan halua ryhtyä tutkijoiksi yliopistolle tai tutkimuslaitokseen, joten valtsikassakin olisi hyvä miettiä kuinka opinnoista saataisiin käytännölläheisempiä yritys-elämän tarpeita varten.
- Systemaattisempi opintojen ohjaus, esim. laitokselta pysyvä tutor, jonka kanssa voi keskustella opinnoista. Koulumaisuus ei tietyissä tilanteissa haittaisi: käytännön taitoja myös akateeminen työnhakija tarvitsee erittäin paljon, ei pelkkää teoriaa: esim. internet-taidot, taittokurssit ym. voisivat auttaa tietyissä tapauksessa valtiotieteilijää työhaussa, tietenkin riippuu orientaatiosta.

Sosiaalityö

Hyvää

1998

- Tutkinto antoi valmiudet sekä sosiaalityöhön, että opetus- ja tutkimustyöhön. Oli hienoa, että voin suorittaa opettajan pedagogiset opinnot 35 ov sivuaineeksi tutkintooni. Tällöin minulla oli heti valmistuttuani pätevyys opetustehtäviin ja sain heti lehtorin toimen.
- Syventävien opintojen loistavat seminaarit, joissa todella tehtiin töitä, pohdittiin analysoitiin ja keskusteltiin. Kaikkea sitä, mitä yliopisto-opiskelulta toivoi. Sos.t:n puolella erityisen tärkeää mahdollisuus (velvollisuus) eettiseen pohdintaan ja ohjaukseen sekä oman identiteetin etsimiseen.
- Laaja yhteiskuntatietoinen tietämys. Hyvät valintamahdollisuudet sivuaineiden suhteen.
- tutkinnon suhde julkisen alan työpaikkoihin pätevyys-/kelpoisuusvaatimusten suhteen selkeä

2001

- Opintojenaikaiset työharjoittelut (opintoihin kuuluvat) sekä yliopiston tarjoamat työtehtävät yms. (toimitus- ja kirjoitustehtävät, julkaisuihin osallistuminen) –uskon ja toivon niillä olevan merkitystä tulevaisuudessa sekä jo itsessään ovat olleet motivoivia. Gradu-prosessi hyvin opettavainen ja kiinnostava, oma aiheeni kiinnostaa ja avaa edelleen näköaloja. Käytännön harjoittelu oli taas minulle ensimmäinen kosketus alan töihin ja siksi merkittävä sekä ainoa kosketus sosiaalityön todellisuuteen opinnoissa.
- Teoreettinen tausta helpottaa työntekoa ulkoistaa ilmiöitä ja tuo etäisyyttä. Opinnot ovat antaneet kriittisen kokonaisvaltaisen ja analyyttisen lähestymistavan työhön. Antaneet välineitä ymmärtää yhteisk. rakenteita ja sitä miten järjestelmät toimivat.
- Opiskelu opetti hyvin organisointikyvyn ja etenkin itsenäiseen asioiden suunnitteluun ja työskentelyyn.
- Koska minulla oli aiemmin opistotason tutkinto, oli minun helppo saada nykyinen työni AMK:n lehtorina yliopistotutkinnon valmistumisen jälkeen. Siis vankka työelämäkoke-mus opettamaltani alalta (diakoniatyö) yhdistettynä korkeakoulututkintoon olivat minulle avain hyvään työpaikkaan.
- Opiskelu oli mielenkiintoista uusien asioiden omaksumista. Tiedonhakuvalmiudet kehityivät.
- Laitos tiiviissä yhteistyössä paikallisiin työnantajiin, tietoa työpaikoista ja gradunteko-mahdollisuuksista tarjolla. Helppoa valmistua ammattiin.
- Sosiaalityö pääaineena antaa virallisen pätevyyden alan töihin, joita tällä hetkellä on paljon tarjolla.

Huonoa

1998

- Eipä enää muistu mieleen mitään. AIKA KULTAA MUISTOT!
- Alkuopinnot puuduttavia. Massaluennot eivät sytytä sitä kipinää, mikä olisi aivan mahdollista syttyä. Luennoitsijoilta olisi edellytettävä muutamia avuja kuin tutkijameriitit. Koulutus antaa (antoi) varsin heikot valmiudet käytännön työhön → (liian ruusuinen kuva, jos ei alan kokemusta)
- Graduohjaus oli tuohon aikaan mielestäni puutteellista. Hyppäys tenttikirjojen lukemisesta gradun tekoon oli suuri. Kirjoitelmia, ”pikkututkielmia” olisi voinut olla enemmän ja ohjausta tähän.

2001

- Käytännön sosiaalityö on usein ”maanläheisempää” kuin yhteiskuntateoreettinen opetus, josta tosin itse pidin.
- Opintoni jäivät ”roikkumaan”, koska haastavan työni ja lapsien syntymän johdosta en saanut raivattua tilaa graduntekemiselle.
- Teoriapohja on ok, mutta todellista käytännön työelämän selvitymisstrategioita ei opetettu lainkaan.
- Laitoksellamme ei saanut käytännössä lainkaan graduohjausta. Kukaan ei myöskään innostanut jatko-opintoihin tai suositellut niitä, vaikka tein hyvän gradun.
- Graduohjauksessa vähän tukea, ristiriitaisia neuvoja. Systemaattisempi graduohjaus, ettei itse tarvitsisi ”anella” apua.
- Valitettavasti melko vähän koulutus auttoi ymmärtämään millaisiin työtehtäviin se voi johtaa. Käytäntö ja opetus aika kaukana toisistaan. Oma moka oli, että valitsin sivuaineen vähän huonosti. Olisi pitänyt valita enemmän henkilökohtaisten intressien mukaan.

- Em. liittyen se, että sosiaalityön arki on pitkälti aivan muuta kuin mitä pääasiassa opiskelimme. Kiireisessä työssä hyvin vähän kosketusta kaikkeen opiskeltuun asiaan. Toki eri ilmiöiden ymmärtäminen on ollut tärkeä opintojen anti.
- Liian paljon yksin pakertamista. Liian vähän soveltavaa. Kirjatentit huono tapa oppia.
- Graduohjaaja vaihtui moneen otteeseen.

Kehittämisehdotuksia

1998

- Talous- ja yrityshallinnon opintoja yhteiskuntatieteellisiin opintoihin sivuaineiksi, samoin markkinoinnin opintoja. Yksityiset sosiaali- ja terveystalvet lisääntyvät ja tällaista tietoa tarvitaan myös työskentellessä julkisella sektorilla.
- Seminaari- ja työryhmätyöskentelyä alusta alkaen. Alaan liittyviä luento- ja/seminaareja/tutustumiskäyntejä jo varhaisessa vaiheessa → motivoitua perusopintojen yli.
- Enemmän esseitä, proseminaareja.

2001

- Sosiaalityön kursseihin muutama terapiamenetelmiin perehdyttävä kurssi. TAI tietty määrä sosiaalipsykologian opintoja pakollisiksi.
- Opettajat, proffat, lehtorit jne. heille pitäisi säännöllisin väliajoin määrätä vuoden työpakko sosiaalitoimistossa, että säilyisi edes joku kosketus vastavalmistuneen todellisuuteen.
- Monien opintojaksojen sisältöihin voisi kuulua lähiopetusta. Joskus joissakin opintojaksoissa järjestettiin hyvinkin erityislaatuisia luentoaiheita. Silloin jäin kaipaamaan tavanomaisempia, käytännönläheisempiä luentoaiheita. Mielestäni myös englanninkielisen tenttikirjallisuuden osuutta voisi vähentää, koska samoista asioista löytyy myös suomenkielistä kirjallisuutta. Osaan kyllä hyvin englantia!
- Tiedotusta jatkamahdollisuuksista + opinnoista sekä työhönsijoittumismahdollisuuksista nykyiset opiskelijat voisivat saada enemmän
- Vaikka onkin tieteellinen tutkinto, voisi olla enemmän kontaktiopetusta sekä yhteistyötä kuntien ym. kanssa, käytännön valmiuksia TAI tiedekuntatenttien sijaan oppikirjojen monipuolisemman tarkastelun vaatimista. En tiedä ratkaistaanko tällä perusongelmaa – pulaa sosiaalityöntekijöistä. Itsekin haluaisin palata muuhun kuin kunnan perussosiaalityöhön ja haluaisin, että tutkintoni otettaisiin vakavasti muuallakin. Ja laitoksen intressi on ymmärrettävästi kouluttaa hyviä sossuja, koska niitä tarvitaan! Käytännön harjoittelut yms. ovat joka tapauksessa aina hyödyllisiä!
- Enemmän reflektioivia keskusteluareenoita. Dialogin kautta oppimista, Ryhmätöitä tai paritöitä. Itseapuryhmiä. Kokemustiedon esiin nostaminen.
- Olen vasta nyt hakeutumassa työelämään äitiys- ja vanhempainloman jälkeen, joten vasta tulevat kuukaudet näyttävät, mikä on tutkinnon arvo ja merkitys työmarkkinoilla.

Talous- ja sosiaalhistoria

Hyvää

1998 ja 2001

- Ajattelutapa. Hyvä laitos, jolla henki hyvä. Minulle sopi myös laitoksen itsenäisyys.
- Ilman valtsikan opintoja en olisi päässyt nykyiseen työpaikkaani aikaanani kesäharjoittelijaksi. Opintojen ohjaus ei alkuaikana ollut kovin hyvää, sen sijaan graduohjaajani Riitta

Oittinen oli loistava! Yliopisto-opinnot antoivat suuren valmiuden työskennellä itsenäisesti, mikä on hyvä avu nykyisessä työssäni. Oli myös hyvä, että iso osa tenttikirjoista oli englanniksi □ englanti nykyinen työkieli.

- Tutkinto valmentaa hyvin tutkijaksi, mikä olikin tavoitteenani jo opintoja aloittaessani. Opintojen ohella opiskelijajärjestöissä toimiminen loi tarvittavia suhteita. Opintojen ohjausta olisi kaivannut paljon enemmän erityisesti pro graduun. Käytännön työelämään liittyviä tuli tarpeeksi, esim. ATK:ta ei tarvitse olla yhtään enempää. Opiskelijalta voi mielestäni odottaa myös oma-aloitteisuutta, kuten nykyään odotetaankin.
- On vaikea arvioida, kuinka paljon esim. sosiaaliset taidot ovat kehittyneet nimenomaan yliopisto-opintojen ansiosta ja missä määrin on kyse ns. elämäkokemuksen tuomista taidoista. Tutkinnoista on ollut hyötyä siinä mielessä, että ilman maisterin papereita en olisi nykyistä työtäni saanut edellytyksenä oli maisterin tutkinto. Sen sijaan pääaineella ei ole ollut sanottavaa merkitystä nykyisessä työssäni.
- Kriittisen ja avaran ajattelun perusteet

Huonoa

1998 ja 2001

- opetuksen taso vaihteleva: parhaat opettajat eivät todellakaan löydy yliopistosta. Kirjaintenttejä oli liikaa, koska opetusta oli ilmeisesti säästösyistä karsittu. Rohkeisiin sivuainevalintoihin pitäisi kannustaa enemmän. Itse otin sivuaineeksi sosiologian opettajien suosituksesta ja se on harmittanut jälkikäteen. Pohjois-Amerikan tutkimus olisi palvellut paremmin työelämän tarpeita. (olen televisiossa töissä). ATK-opetus yliopistossa oli sanalla sanoen surkeaa, ne valmiudet on kyllä ollut opeteltava muualla. Vain tässä suhteessa hävettää olla töissä ammattikorkeakoulututkinnon suorittaneiden rinnalla, muuten ei.
- Liiallinen tutkijapuolen korostus – ei meistä kaikista voi tulla tohtoreita. Olemme myös arvokas markkinointivoimavara maailmalla. Välillä lokerointia (sen ja sen pääaineen opiskelijat voivat tehdä työkseen sitä, mutta ei tätä..)
- Vaikka tutkinto kokonaisuudessaan onkin laadukas paketti, omia erityisosaamisalueita on kuitenkin vaikea hahmottaa. Käytännön konkreettisia vahvuuksia ei välttämättä itse huomaa, vaikka juuri se olisi työnsaannin kannalta tärkeää.
- Olisin toivonut huomattavasti enemmän tietoa työelämästä ja mahdollisuuksista opintojen jälkeen. Talous- ja sosiaalishistorian laitoksella ainoa työura, josta puhuttiin ja jota markkinoitiin, oli tutkijan ura.

Kehittämishdotuksia

1998 ja 2001

- Meillä ei opintojen ohjausta. Tukea kovin vähän. Rohkaisua ja uskoa epätyyppillisiin valintoihin.
- Yliopisto-opintoihin pitäisi saada deadlineja, joiden huomiotta jättämisestä seurasi jotakin! Graduntekovaiheessa paljon enemmän tukea ja ohjausta, erityisesti analyysi.
- Koska pro gradu on työnantajan kannalta ”yhdentekevä”, se kannattaisi vain tehdä pois alta eikä jäädä murehtimaan sitä, kuinka hyvä siitä tulee: opintojen ohjauksessa kannattaisi korostaa enemmän tätä.
- Enemmän ryhmitöitä ja pitkiä projektiluontoisia töitä.

Tilastotiede

Hyvää

1998 ja 2001

- Työharjoittelumahdollisuus
- Opinnot loivat hyvän pohjan alan kirjallisuuden seuraamiselle. Opintojen ohjaus ja esim. harjoituspaikkojen välitys oli tehokasta pienehköllä laitoksella.

Huonoa

1998 ja 2001

- Suoritin kandintutkinnon Englannissa, jossa opettajat paljon motivoituneempia ja opetus-taidoiltaan paljon parempia kuin Valtsikassa. Monta kertaa meinasin lähteä pois, koska opetus ei mielestäni ollut motivoivaa eikä hyvää. Tilastotieteenlaitoksen ilmapiiri usein ahdisti (proffilla huonot välit)!
- Linkitys käytännön työelämään ei ollut riittävää: teorioiden lisäksi olisi pitänyt olla enemmän ”todellisia” käytännön ’case’-projekteja.

Kehittämisehdotuksia

1998 ja 2001

- Työharjoittelupaikoista ja haastatteluista olisi hyvä voida keskustella jonkun kanssa - pelkkä lappu seinällä ei mielestäni riitä!
- Edellisen kohdan kaltaisten käytännönläheisten ”esimerkkien” käsittelyn lisäksi tulisi panna nostaa sosiaalisten taitojen kehittämiseen; Enemmän ryhmitöitä, esitelmien pitoa, raporttien ja esseiden kirjoittamista!

Valtio-oppi

Hyvää

- Monipuolinen tutkinto, joka luo valmiudet itsenäiseen työskentelyyn.

1998

- Pääaineesta riippumatta ihmisiä opetetaan ajattelemaan omalla päällään, analyttisesti ja johdonmukaisesti.
- Hyvät mahdollisuudet itsensä toteuttamiseen itsensä toteuttamiseen, itse ”perustutkinto” on mauton, hajuton, väritön, mutta omien mieltymystensä pohjalta voi rakentaa mieleisensä.
- Yleissivistys ja kyky nähdä asioita laajemmin. Valmiudet tiedon keruuseen ja soveltamiseen. Looginen ajattelu.
- Nykyisiä työtehtäviä ajatellen antoi hyvän & laajan yleissivistyksen. Käytännöllinen & hyvä kielenopetus.
- Valtiotieteiden maisterin tutkinto on antanut hyvän yleissivistävän tiedon ja valmiuden toimimaan useissa työtehtävissä. Nykyinen työtehtäväni ei suoranaisesti liity tutkintooni, mutta tutkintoni ansiosta olen kuitenkin saanut nykyisen työni.
- Laaja-alaisuus ja mahdollisuus rakentaa tutkinto melko vapaasti eri aihealueista. Kansainvälinen harjoittelumahdollisuus + vaihto-opiskelumahdollisuus (ERASMUS). Akateeminen vapaus.
- Tutkinto antoi valmiuksia hahmottaa suuria kokonaisuuksia. Kielitaito parani, koska kaikki tenttikirjat olivat englanninkielisiä.
- Teoriapohja, jonka tutkinto tarjoaa, on hyvä. Valtsikassa opiskelu on itsenäistä ja nopea valmistuminen vaatii kuria, suunnittelukykyä ja tarmokkuutta.
- Yhteiskuntien/yhteiskuntamme perustan kriittinen tarkastelu.
- Antoi hyvän yleissivistyksen keskustelutaitoa.

- sisällöt mielenkiintoisia, graduseminaarit
- Hyvä ”yleistutkinto”, avaa ovia ja mahdollisuuksia moneen suuntaan.
- Teoreettisuus. Omaksumiskyky nousi
- Tutkinto antoi eväitä teoreettiseen ajatteluun, monipuoliseen ajatteluun, tiedon etsintään. Opetti myös itsenäistä työntekoa – siitä on hyötyä.
- opiskelu oli mielenkiintoista, opettajat hyviä suurelta osin, oppi tiedonhakuun ja kokonaisvaltaiseen ajatteluun, mahdollisuus opiskeluun ulkomailla hieno! tutkinto toi valmiuksia monenlaisiin töihin
- Opinnot + tutkinto oli kiinnostava, mutta jo aloittamat työt olivat yksityisellä puolella ja äitiysloma alkoi juuri tutkinnon loputtua.
- Valtio-oppi sinänsä ei ohjaa onneen. Nykyiseen ja erityisesti sitä edeltäneeseen työsuhteeseen pääseminen edellytti tiettyjen erityistaitojen hankintaa, joita valtiotieteellinen tiedekunta ei sinänsä tarjonnut. Opinnot tiedekunnassa tarjoavat pitemmän päälle hyvää pohjaa, mutta ensimmäistä työpaikkaa hakiessa työmarkkinoilla itsensä myymiseksi on räätälöitävä muita tiedekuntia/avuja hyväksi käyttäen paketti, joka ostajaa kiinnostaa. Sikäli kuin "pään avaaminen" onnistuu valtiotieteellisestä koulutuksesta saatu laaja näkemys antaa hyvät eväät eteenpäin.
- Sinällään VTM-tutkinto on laaja-alainen ja moniulotteinen, mikä tarjoaa hyvät lähtökohdat sangen erilaisiin urakehitysvaihtoehtoihin.

2001

- Koin opinnot mielekkäiksi ja mielenkiintoisiksi, opetuksen yleensä hyväksi ja sivuainekä kielivalikoiman yleensä kattavaksi. Eniten hyötyä on varmasti ollut yliopiston kautta tapahtuneesta opiskelijavaihdosta ulkomailla. Arvostan myös tiettyä analyyttistä ajattelutapaa, jonka korkeakouluopinnot antavat.
- Sain viivästyneen gradun ohjaukseen asiallista tukea. Atk-perustaidot avasivat tien työelämässä kiinnostaviin asioihin. Viestinnän opetus päihitti pääaineeni menen tullen.
- Laajan yleissivistyksen saaminen
- Analyyttinen ajattelu parantunut, tuntuu siltä, että se oli suht’ olematonta ennen opiskelua. VTM-tutkintoa arvostetaan kuitenkin aika korkealle, mikä tietysti on hyvä juttu.
- Itsenäinen opiskelu, heti alusta asti painotettiin, että itse tulee työt tehdä ja jos haluaa työelämään, ei kukaan tule töitä tarjoamaan → kannusti omaan aktiivisuuteen.
- Tutkinnon yleinen arvostus ja yleissivistyksen takaaminen.
- VTM-tutkinto antaa yleisvalmiuden toimia erilaisissa työtehtävissä. Valmistumisen jälkeinen työ riippuu hyvin paljon (enemmän kuin muissa tutkinnoissa) sivuaineiden kautta saadusta erityisosaamisesta (esim. kielet) henk.koht. suhteista ja opiskeluajan työkokemuksesta (ei välttämättä oman alan)
- Koen saaneeni laajan yleissivistyksen kv-pol. laitoksella. → avaimet itsenäistä kriittistä ajattelua varten.
- Tutkinnon yleispätevyys, mahdollistaa mielekkään uran sekä yksityisellä että julkisella sektorilla ja antaa valmiudet hyvinkin erilaisten tehtävien hallitsemiseen.
- Saavutin sen korkeakoulututkinnon, joka nuorena oli jäänyt suorittamatta. Lisäsi itsetuntoa ja arvon ihmisten silmissä, mikä sinänsä on uskomatonta ja kuvasi sitä, miten nykyään ihmistä arvostetaan ja arvioidaan.
- Olen onnekas siinä suhteessa, että VTM-tutkintoni liittyy vahvasti siihen työhön, jota teen. Vahvuutta ovat erilaisten sivuainekokonaisuuksien yhdistäminen pääaineessani, esim. kieliopinnot.
- Graduvaiheen asiantunteva ohjaus, mukaanpääsy laitoksen projektiin positiivinen asia, loi yhteyksiä työelämään.

- Vielä minun aikani oli mahdollista harjoittaa jonkinlaista akateemista vapautta ja keilla eri aineita omasta mielenkiinnosta ja myös välillä keskittyä työntekoon ja ”sulatella”. Ensiarvoisen tärkeää! Ihmistaitoihin liittyviä asioita en oppinut yo:lta vaan muun toiminnan kautta ja se on vienyt minua työstä toiseen.
- Harjoittelupaikat hyviä, vaikka 2kk liian lyhyt aika
- opetus
- Omalta kohdallani tutkinto ja sijoittuminen työelämään menivät yksi yhteen. Tätä on kuitenkin hankala arvioida, koska opiskelupaikka vaihtui suoraan työpaikaksi, enkä ole ollut välissä muualla töissä. Lisäksi minun on nykyisestä tehtävästäni johtuen vaikea objektiivisesti arvioida esimerkiksi opintojen ohjausta ja ylipäänsä opetusta, koska olen ikään kuin vain vaihtanut ”tiskin toiselle puolel”. Olin koko opintoajan erittäin tyytyväinen laitokseeni ja olen todella onnellinen, että pääsin sinne töihin heti gradunteon jälkeen ja saanut jatkaa siellä kiinnostavissa tehtävissä.
- Paljon hyvää: joustavuutta, oma-aloitteisuutta ja mahdollisuuksia saada mielenkiintoisia työharjoitteluja.

Huonoa

1998

- Liian teoreettinen. Siksi hain käytännössä opit HKKK:lta.
- Ei tarjoa kuin perustutkinnon, jos ei itse aktiivisesti toimi ja hae aineyhdistelmiä yms. ”Kaupallisen” yritysmaailman tuntemus tutkinnon suorittamisen jälkeen nolla.
- Liian teoreettista, opintojen aikana ei oikeastaan kerrottu, mihin tämän pääaineen lukijat voivat sijoittua. Tuntuu, että pääaineen valinnalla ei ollut mitään merkitystä työhön sijoittumisen kannalta. Käytännön taidot puuttuvat.
- Kun tarkastelee valmistuneiden sijoittumista, niin talouselämä on vienyt monen valtiotieteilijän.
- Olen töissä IT-alalla. Yksityisiin yrityksiin oli vähän jos lainkaan suhteita tai kontakteja. Suuri osa työllistyy nykyisin yksityisille markkinoille.
- Joskus liika teoreettisuus: opettajat liian akateemisia siinä mielessä, että olivat vieraantuneita siitä maailmasta, josta opiskelijoiden oli työnsä löydettävä.
- Opiskelu oli välillä hieman liian teoreettista.
- Liika teoreettisuus; ”käytännön kurssien” puute. Vähäiset suhteet työelämään ja yritysmaailmaan. Yritystalouden ja liiketaloudellisen opetuksen vähäisyys.
- Opinnot olivat sisällöltään liian teoreettisia.
- Yhteistyö- ja työelämätaitojen vähäinen esiintyminen. Erityisen huonoa ihmisten kilpailuun virittäminen, kun arvostelukykytaidot ovat vielä hyvin alhaiset – älyttömät lausunnot ja työn sisällöt seminaareissa. Arvostelu vailla arvostelukykyä.
- Ei mitään käsitystä siitä, ”mikä minusta tulee isona” Kenelläkään henkilöstöön kuuluvalle ei ollut mitään muuta tulevaisuudenkuvaa kuin tutkija. Opetus teoreettista, ei tarjoa mitään yksityisellä sektorilla kaivattavia käytännön taitoja.
- hyvin yksinäistä työtä, paljon pelkkää tenttiin lukemista, ei ryhmitöitä
- Käytännönläheisyys puuttui.
- Opintojen ohjausta ei juurikaan ollut. Ei lainkaan käytännön läheistä työn ja tutkimuksen liittämistä, ei kehitä tiimi/sosiaalisia valmiuksia, ei tue käytännön työelämään siirtymistä tai siellä tarvittavia taitoja. Jos vertaa esim. HKKK:lle, niin opetustoiminta on siellä interaktiivista, tiiviimmin yritysten ja yhteisöjen kanssa toimimista, saa myös paremmat kontaktit tutkimusalan professoreihin eri maissa/yliopistoissa, mikä edistää jatko-op. valmistumistakin.

- Valtiolliset – sekä kunnalliset työt oli vaikeata saada – ja yksityisellä puolella palkat paremmat. Olen huomannut, että valtio-opinnollisella tutkinnolla EI JUURI MITÄÄN KONKREETTISTA AINOASTAAN TEOREETTISELLA TASOLLA – ei ole ”tuottava” tutkinto mutta kylläkin kiinnostava.
- opintojen ohjaus oli melko vähäistä, teoreettisuus ja tutkijakoulutus hieman liian suuressa osassa vrt. opiskeluun Groningenin yliopistolla, jolla tutkimusaiheet käytännönläheisempiä, opiskelijoiden ja opettajien suhde läheisempi □ suullisia tenttejä, jolla mahd. keskustella ja kysyä. Suomessa yksinäistä opiskelua tiedekuntatentteihin kerran kuussa.
- Etäisyys yritysmaailmasta, vanhentuneet oppikirjat kurssimateriaalissa.
- Soc&Kom tutkinnon suorittaneena ja valtiotiet.tdk. jatkaneena koin tietynlaista ”sortoa”. Aina piti erikseen selitellä ja erikseen vaatia saadakseen saman kohtelun kuin muut opiskelijat, eli ollakseen tasavertainen, joten tätä voi myös pitää kehittämiskohteena.
- Loppuvaiheessa (pro gradu)-opiskelija jätetään lähes yksin. Itse en saanut ohjausta graduuni liittyen keneltäkään, mikä on pelottavaa ja turhauttavaa. Opintojen kiinnittymistä työelämään on korostettava.
- Liian kirjojen ulkoa opiskeluun painottuvaa ja teoreettista opiskelua. Opiskelumudolla ei ole mitään tekemistä käytännön työelämän työskentelymenetelmien kanssa. Tenteistä pääsee liian helposti läpi, eivätkä ihmiset neljän vuoden jälkeen enää muista oppimiaan asioita.

2001

- Käytännön kurssien puute (viestintä)
- Valt. maisterin –tutkinto valitettavan laaja, ei osaa juuri mitään, toisaalta on oppinut ajattelemaan analyttisellä tavalla. Työnantajat nykyään vähemmän kiinnostuneita itse opiskelun sisällöstä, enemmän siitä, että on opiskellut.
- Opetusta ei ollut, jos oli, opettajat aika kehoja. Lue-tenti ei sopinut minulle. Kaiken tällaisen osaamisen olen saanut muualta
- Tutkinnon sisältö ei palvele lainkaan paljon yritys-elämän vaatimuksia. Paras oppi tullut työkokemuksen kautta. Graduohjaus oli valtio-opin laitoksella todella huonoa. Professoreilta/graduohjaajilta ei juuri kannustusta herunut → kehittämisen paikka!
- Monilla aloilla ei selvää käytännön hyötyä, lisäopinnot ovat olleet tarpeellisia.
- Valtio-opin opinnoissa liian vähän tiimityöskentelyä. Liian vähän Windows-ohjelmien oppimista/tarjontaa kurseissa.
- Opintojen sisältö hyvin teoreettista. Opintojen aikana ei synny realistista kuvaa työmarkkinatilanteesta, yhteydet käytännön työelämään hyvin vähäisiä tai olemattomia.
- Kovin teoreettinen ajattelutapa vallalla laitoksellamme. Mutta ehkä tarkoitus onkin antaa raamit akateemista ”jatkouraa” varten.
- Opiskelijalta vaaditaan ehkä liikaakin oma-aloitteisuutta. Olisin kaivannut heti opintojen alkuun määrätietoisempaa opintojen ohjausta, esim., kurssia VT-opintojen soveltamisesta työelämässä, opintojen tavoitteet jne.
- Ei mitään.
- Tutkinto opettaa tutkimustyöhön ja tiedonhakuun, pitäisi olla opetusta myös hallinnon suunnittelutyössä.
- Usein tuntuu, että tutkinnon sisällöllä ei ole mitään tekemistä työelämän kanssa. Tärkeämpää on, että on joku korkeakoulututkinto. Omaa alaa täysin vastaavia töitä on tarjolla hyvin vähän ja niihin pääsisi vain niiden kuuluisien vuosikausien pätkätöiden kautta.
- graduohjaus, ei juurikaan tiimityöskentelyä
- Pitäisi korostaa relevantin työkokemuksen hankkimisen tärkeyttä jo opiskeluaikana, harjoittelumahdollisuuksia olisi parannettava

- Suhteeni professoriini oli alusta alkaen ongelmallinen ja se vaikutti paljon opintojeni etenemiseen. Hän käytti mielestäni hyväksi omaa asemaansa ja manipuloi opiskelijoitaan. Yritin monta kertaa vaihtaa professoria ja selitin tilannetta, mutta minulle sanottiin aina (Yliopisto, siis) että ei ollut paljon tehtävissä (professorilla oli asemansa turvassa).

Kehittämisehdotuksia

- Uusia opetusmenetelmiä ja pedagogisten taitojen merkittävää parantamista. Kukaan ei jaksa kuunnella väsähtänyttä vanhoilta kalvoilta esitettävää luentoa esitettynä väsähtäneesti 125:n kerran. Uusiutumista ja kehittymistä siten, että opiskelija on asiakas, jota tulee kuunnella. Jenkkimalli ok, että oppilaat valitsevat mielenkiintoisimmat kurssit ”myyntiluetteloiden” pohjalta. Tämä pistää proffiin potkua; tervetullut malli myös suomeen, vaikka uskallusta ei ole nimeksikään. Professuuri ei ole palkkiovirka!

1998

- Vaatikka lisää ”harjoitteluajoja” alan yrityksissä tai virastossa. Osa opiskelua käytännöksi! Valtio ja yritysmaailmakin saisivat halpa/hyvää työvoimaa.
- Yritystiedon perusteet pakolliseksi.
- Työharjoitteluun pääseminen tehtävä helpommaksi!
- Teoreettisen tiedon lisäksi käytännön valmiuksia, esim. kv-tehtävien kurssi oli melko hyvä jo v. 1995, mutta vaati tuolloin vielä hiomista. Käytännön talouden (liiketalouden) kurseja lisää sivuaineeksi, jotta työllistyminen yksityiselle sektorille helpottuisi. Lisää yhteyksiä työnantajiin, jotta myös lisää harjoittelupaikkoja, koska vain sitä kautta tulee työkokemusta ja kontakteja, joiden kautta sitten myös työllistytään.
- Lisää työharjoittelua. Vähemmän tenttejä, enemmän tehtäviä ja projekti- & seminaaritöitä.
- Käytännön työelämään valmentavia kurseja lisää ja suhteita yritys-elämään ja järjestökenttään lisättävä!
- Parempi opintojen ohjaus ja sellaisten aineyhdistelmien esille tuominen, jotka helpottaisivat työllistymistä.
- VTM:n tutkinto antaa hyvän pohjan moneen ammattiin, mikä kuitenkin usein unohtuu. Meistä kaikista ei tule tutkijoita. Olisi hyvä tuoda opintokokonaisuuksiin lisää työelämässä tarvittavia taitoja; ATK:ta, kieliopintoja, analyysikurseja tms. Näillä vahvistettaisiin tutkinnon käytännön tuntumaa.
- Lisää ihmisen ymmärtämis- ja yhteiskunnan toiminnan mieltämistaitoja.
- Yrittäkää luoda suhteita yritys-elämään. Valtsikka ei tietenkään ole mikään kaupallinen koulu, mutta kyllä pitäisi olla parempi tarjonta esim. tietotekniikan opiskeluun (siis käytännön kurseja ja harjoituksia). Yksin pakertamisesta enemmän ryhmitöihin (kyllä valtsikkakin voitaisiin rakentaa ”caseja” joita pohdittaisiin ryhmissä). Käykääpä tutustumassa HKKK:hon. Luonnollisesti opetus vastaa paremmin työelämän tarpeita, mutta kyllä olisi Valtsikalla opittavaa myös metodeissa. Vuorovaikutustaitoihin panostettava todella.
- opintojenohjaus, ryhmätöytäitojen opettaminen, suhteet työelämään
- Laajentakaa korkeakouluharjoittelua!
- ottakaa mallia HKKK/Hanken toiminnasta, kurssien/opetusten järjestämisestä opiskelijoiden motivoinnista/”ohjelmoinnista opiskeluun” Liian vanhat oppikirjat perustutkinnossa, asiat kehittyvät ja pitäisi myös koulutustasolla pysyä ajan tasalla. Enemmän voisi olla korkeakoulujen yhteisiä kurseja/luentoja, koska se parantaisi myös opiskelijoiden tiedonhakutaitoja/verkostoitumista/aktiivisuutta. Aiemmin valmistuneita voisi pyytää esim. luennoimaan tms. opiskelijoille.

- Opettajien oltava aidosti kiinnostuneita opetuksesta ja opiskelijoista; tilanne lienee siinä suhteessa jo parantunutkin
- Tutkintoa voisi kehittää enemmän ammatilliseksi eikä vaan ”yleinen”. Valtiotieteellisellä tutkinnolla ei oikein tee mitään – et oikeastaan osaa mitään tiettyä. Monet luulee kun kuulevat valtiotieteellisistä opinnoista, että tulee ”poliitikoksi”.
- Tutkinto sinänsä hyvä, mutta opiskelijoita, jotka eivät aio hakeutua tutkijanuralle tulee kannustaa miettimään tulevaisuuttaan työmarkkinoiden kannalta mahdollisimman varhain ja muokkaamaan itselleen hyvä paketti käyttämällä hyväkseen yliopiston muiden tiedekuntien tarjoamia pätevyitysmahdollisuuksia.
- Opiskelumotojen pitäisi lähentyä käytännön työelämän työskentelymenetelmiä. Yliopiston pääsykokeen läpäisemisen ei pitäisi merkitä automaattisesti tutkinnon saavuttamista.

2001

- Erilaisille oppimistavoille soveltuvia oppimismahdollisuuksia. Käytännössä työ opettaisi myös, opiskelijat tutkimustoimintaan/ryhmiin mukaan.
- Käytännön asioita enemmän. Jotkut kurssit ovat aika ”high”. Ei aina välttämättä tiedä, mitä siitä oppii..
- Yhteydet työelämään tärkeitä, niitä voisi kehittää kurseilla, joiden painoarvoa korostetaan tutkinnon osana.
- Enemmän palautetta (sekä hyvää että huonoa) kirjallisista töistä, jotta voisi paremmin kehittyä jatkossa.
- VTM-koulutuksen pitäisi ehdottomasti saada lisää esiintymis- ja vuorovaikutustaitoihin liittyvää opetusta ja käytännön harjoituksia – ne ovat työelämässä välttämättömiä!
- Lisää konkreettista infoa työelämään sijoittumisesta! (tai niistä mahdollisuuksista, joita VTM:lle on tarjolla...)
- Haluan vahvasti tuoda esiin sen, että mielestäni yliopiston tehtävänä EI ole opettaa ihmisille työelämävalmiuksia. Tämä tehtävä kuuluu muunkaltaisille opinahjoille. Jokaisella on vastuu hankkia ja kerryttää työkokemusta yliopisto-opintojen aikana. Tämä on nykyään ehdoton edellytys työpaikan löytämiselle valmistumisen jälkeen. Omalla kohdallani työpaikan saaminen liittyi nimenomaan opiskeluaikana hankittuun työkokemukseen ja sen määrään.
- Harjoittelu pakolliseksi! Enemmän tietoa valt.maistereiden työhönsijoittumisesta ja siitä, mitä maisterit isona voivat tehdä.
- Hyväksytään erilaiset opiskelutavat ja pyritään tukemaan myös sellaisia opiskelijoita, jotka eivät ole putkessa.
- Enemmän yhteistyötä laitoksen ja työelämän välillä, esim. mentorointia. Ei kovin käytännön läheistä, teorian lisäksi voisi olla valinnaisia, tiedekunnan yhteisiä kurseja, esim. taloushallinnon perusteista tai projektinhallinnasta.
- enemmän panostusta sosiaalisia tehtäviin, olkoon kuinka akateemisia tahansa
- Tiedekunta voisi tehokkaammin poimia kyvykkäinä pitämänsä jatko-opintoihin ja assistenttien töihin. Yhdysvalloissa opiskelu oli huomattavasti käytännönläheisempää olematta kuitenkaan millään tavalla ammattikoulumaista.
- Opiskeluni oli hyvin teoreettinen ja ehdottaisin enemmän käytännön taitojen kehittämistä.

Viestintä

Hyvää

1998

- Yleissivistävää, opettaa analyyttistä, teoreettista ajattelua, opiskelijaelämän sosiaaliset puolet
- Kontaktit opiskeluystäviin, jotka myös alan töissä
- Valtsikassa opiskeluhan valmistaa periaatteessa vain yhteen ammattiin, eli tutkijaksi. Koska olen yliopistolla töissä, kohtaavat työn vaatimukset ja opintojen antamat valmiudet erittäin hyvin.
- Harjoittelujakso oli taloudellisesti tuettua; saattoi tehdä palkallista työtä.
- Kuten edeltävistä vastauksistani toivottavasti välittyy, olen pääasiassa tyytyväinen opintoaikaani yliopistolla ja valtiotieteellisessä tdk:ssa. Katson opintojen kehittäneen (roimasti jopa) ongelmanratkaisukykyäni ja tuoneen edes ripauksen analyttisyyttä ”musta tuntuu-persoonani”. Viestintä monitieteisenä tieteenalana on tarjonnut monia mielenkiintoisia sivupolkuja ja siten suht’ laajaa yleissivistystäkin. En ole katunut valintaani.
- Koska työskentelen uusmedia-alalla ja aloittaessani työn ei alalle ollut kunnan koulutusta, oli viestinnän opinnot hyvä yleinen lähtökohta. Jouduin työssä tilanteisiin, joissa kukaan ei pystynyt neuvomaan, jolloin yliopisto-opintojenteoreettisuudesta oli paljon hyötyä. Piti itse luoda ja suunnitella työni kulkua ja prosesseja.
- Vapaus
- että sen sai tehtyä
- Suorittamastani tutkinnosta on hyötyäkin, sitä ei voi kiistää. Olen viimeisimmät vuodet tehnyt viestintäalan töitä ja opintoni ovat ehdottomasti edesauttaneet näiden töiden saamista. Myös sivuaineistani on ollut minulle hyötyä, varsinkin nykyisessä ammatissani. Tutkinto on hyvä olla olemassa.

2001

- Mahdollisuus valita, minkälaiseen viestintään suuntautuu (tv, radio, tiedotus jne). Pieni opiskelijamäärä monilla kursseilla. Hyvä maine, työllistää.
- Korkeakoulututkinto auttaa sijoittumaan alan työtehtäviin. Kuitenkin vaaditaan myös työkokemusta, sen asema ratkaiseva!
- Tutkinnolla hyvä ”maine” työnantajien keskuudessa.
- Tutkintoon sai vapaasti yhdistää sivuaineita humanistisesta tiedekunnasta ja opintoja hyväksiluettiin myös Tampereen yliopiston yhteiskuntatieteellisestä ja Tukholman journalist högskolanista. Viestinnän tutkinto antaa laajan mahdollisuuden sijoittua työelämään, ei rajaa vielä juuri mitään aloja pois. Graduohjaus oli melko hyvää.
- Laitoksen runsas opintotarjonta mahdollisti nopea siirtymisen työelämään. KV-kok. toi kansainvälisistä asioista tiiviin ja monipuolisen paketin hyväksi lisäksi viestinnän opintoihin.
- Kyseenalaistaminen, kriittisyys. Verrattuna esimerkiksi Kauppakorkeaan, jossa myöskin suoritan tutkintoa Valtsikka on tosi teoreettinen ja kuilu opintojen ja työelämän välillä suuri. Kuitenkin hyvänä asiassa on se, että mitään opittua ei ole annettu absoluuttisena totuutena, vaan asiat on esitetty aina tietynä teoriana tietystä aiheesta → oppi käyttämään omia aivoja.
- Viestinnän laitos on onnistunut luomaan itselleen hyvän imagon, joka auttaa sieltä valmistuneiden työllistymisessä. Viestinnän alan paikkoihin on aina paljon hakijoita, joilla on kirjava tausta. Viestintää HY:llä lukeneilla on usein näihin paikkoihin etulyöntiasema.
- Akateeminen tutkinto, ajattelun kehittäminen.
- Jos haluaa suuntautua tutkijaksi, viestinnän koulutusohjelma antaa hyvät eväät.
- Mahdollisuus moneen sivuaineeseen, laaja tutkinto. Vaikka sivuaineet eivät sinänsä olisi tärkeitä jonkun työn saamisessa, on hyvä oppia omaksumaan tietoa monelta eri alalta.

- Tutkinto antaa hyvän pohjan. Tutkinto on arvostettu työnantajien keskuudessa. Laaja katsantokanta + systemaattinen ja analyyttinen, kriittinen ajattelu kehittyy.
- Analyyttisen ajattelun kehittyminen.
- Teoria tuli hyvin tutuksi - vaikkakin tieto on nykyään jo vanhentunutta. Osa opettajakunnasta oli todella motivoitunutta ja aidosti opiskelijaorientoitunutta
- Vähän kuin huomaamatta yksittäisistä kursseista ja tenteistä muodostuu jotain, jota voisi kutsua maailmankuvaksi. Gradu opetti erittäin paljon itsenäisestä työskentelystä. Tiedonhaku tuli tutuksi, osaa käyttää kirjastoja ja etsiä tietoa kun sitä tarvitsee.

Huonoa

1998

- Tutkinnolla ei ole ollut mitään tekemistä työelämään sijoittumisen kannalta. Harva esimiehistäni edes tietää tutkinnostani.
- Liian teoreettispainoitteista. Ei anna suoranaisesti valmiuksia työelämää varten. Graduntekovaikheessa en saanut tukea ohjaajaltani, olin liian yksin → vaikeuksia saada gradu valmiiksi
- Olisin kaivannut viestinnän opintoihin enemmän käytännön harjoituskursseja.
- Pro gradu vaiheen opinto-ohjaukseen tulisi panostaa enemmän, mikäli opiskeluaikoja halutaan lyhentää. Ohjaaja oli miellyttävä, mutta olisin kaivannut enemmän ja intensiivisempää ohjausta. Käytännön viestintätaitoja ei sisältynyt tutkintoon riittävästi.
- ”Käytännön kursseja” (?) olisi voinut olla enemmän. Taitto-ohjelmat pakollisiksi viestinnän pääaineilijoille ATK-osuudessa (ehkä ovatkin nykyisin?), painotermistöä & tekniikan tuntemusta.
- Kaikki työnantajani ovat olettaneet, että viestinnän opiskelija osaa a) kirjoittaa, b) käyttää viestintään liittyviä tietokone-ohjelmia hyvin. Kumpaakaan taitoa ei ainakaan minun aikani opetettu. 2. Opinnot keskittyvät liikaa lukemiseen, esseistä ja keskusteluista oppisi enemmän; sekä ajattelun, argumentoinnin että kirjoittamisen taitoja.
- Aloittaessani 1984 oli viestinnän koulutusohjelma niin tukossa, että pääaineopiskelijoille ei pystytty järjestämään opetusta. En oikein vieläkään ymmärrä, miten viestintä voi olla pääaine: useat kymmenet englanninkieliset teoriakirjat toistellen muutamia teorioita.
- varsinkin aikuisopiskelija on täysin yksin. Osa luennoista edelleen vanhahtavia, kirjat samoin
- Vaikka tiedän, että juuri teoreettisuus kuuluu yliopistoon, on pakko korostaa muitakin taitoja. Varsinkin kun ne ovat olleet lähes yhtä tärkeässä osassa työelämään sijoittumisessa. Monien opiskeluaajan työtehtävien (niin alan kuin muidenkin) avulla olen mielestäni oppinut sellaista asennetta, nöyryyttä ja sosiaalisia taitoja, joita yliopistossa ei voi hankkia. Valitettavasti.

2001

- Käytännön työelämän taitoja ei opeteta. Jokainen joutuu oppimaan ne työpaikoissa.
- Liian vähän käytännön viestintäopetusta. Enemmän ”viestintä liiketoimintana” –ajattelua
- Työnantajat eivät ole juuri kiinnostuneita opintojen sisällöstä tai opintomenestyksestä. Tuntuu, että maisterin tutkinto on kokenut pienen inflaation, pelkällä tutkinnolla ei ainakaan tulevaisuudessa sijoituta hyviin työpaikkoihin → vaaditaan työkokemusta, etenkin kansainväliset taidot korostuvat jatkossa!
- Käytännön työtaitojen puuttuminen
- Opinnot/kurssit, joiden pitäisi valmistaa käytännön työhön viestinnän alalla, olivat pääasiassa surkeita ja niitä oli hyvin vähän. Viestinnän laitoksella ei esim. panosteta lainkaan opiskelijoiden valmiuksiin tuottaa hyvää tekstiä.

- Työharjoittelu aivan liian myöhään tutkimuskurssin jälkeen. Opintoja olisi helpompi ymmärtää ja soveltaa käytäntöön, jos työkokemusta omalta alalta kertyisi mahdollisimman aikaisin.
- Ei opintojen ohjausta 1. vuoden jälkeen. Ei työhönohjausta. Ellei kuulua teoreettisen opiskelun ja työelämän vaateiden välillä pienennetä, ammattikorkeat ajaa pian ohi.
- Yksityiselle sektorille hakevilla puuttuu käsitys yritystoiminnan perusteista, joka vaikeuttaa esim. yrityksen tiedottajana työskentelevän perehtymistä työhönsä. Itse hain HKKK:lle ennen Valt.tdk:sta valmistumista hankkiakseni perustiedot yrityksen toiminnasta.
- Liian teoreettinen tutkinto. Puutteelliset ATK-opetustilat, käytännön työelämätietaudesta ei mitään opastusta.
- Viestintää pääaineena opiskelleena en voi muuta kuin hämmästellä opintoihin sisältyvien kirjallisten suoritusten vähäisyyttä. Sama koskee erilaisia ryhmitöitä. Ainakaan 1990-luvun opintojen mukainen meininki EI LISÄÄ VALMIUKSIA ITSENÄISEEN ILMAISUUN TAI ORGANISOITUUN RYHMÄTYÖHÖN.
- Liian vähän käytännönläheisiä kursseja
- Tutkinto ei anna riittävästi teor. tai konkr. pohjaa hoitaa työtehtäviä. Käytännön taidot saa vasta kun on töissä tai jos ne etsii muuta kautta.
- Tutkinto antoi vain nimikkeen, jonka avulla saattoi hakea tiettyjä tehtäviä. Muu oli täysin omista ominaisuuksista kiinni. Mitään käytännön taitoja tai eväitä tutkinto ei tarjonnut. Koko opiskelu hyvin teoreettista, perinteistä ja etäistä, ei lainkaan tätä päivää. Opintojen ohjausta ei ollut. Laitoksen opettajat täysin passiivisia ja vuorovaikutustaidottomia.
- Esimerkiksi graduohjaus oli täysin puutteellista, ja oma pro gradu -työni jäi täysin oman osaamiseni tai ratkaisujeni varaan. En saanut neuvoja tai vastauksia kysymyksiini, joita gradun tekemisen edetessä esitin professorille tai hänen sijaiselleen. Opintoissa käytäntö ja työelämä eivät tulleet lainkaan esiin tai tutuiksi.
- Opintojen ohjausta olisi tarvittu enemmän, etenkin sivuaineiden valinnassa ja gradua tehtäessä
- Vähän liian paljon kirjatenttejä. Vähät luennot liian usein samaan aikaan.

Kehittämisehdotuksia

1998

- Organisaatioiden/yritysten luennot ja luentosarjat olisivat hyödyllisiä. Työelämään tutustumista lisää.
- Lisää työssäolojaksoja opintojen lomaan, jotta kokemusta + tietoa siitä mitä eri työt sisältävät. Eri linjat tieteestä kiinnostuneille ja käytännön työelämään tähtääville.
- Lisättävä työelämäyhteyksiä. Lisää opinnonohjausta. Lisää resursseja kirjastoon, ei voinut tenttiä, kun ei ollut kirjoja!. Teoriavyörytystä korvattava pakollisella esim. 20 ov käytännön sisällöllä.
- Opinnoista alkaa olla liian kauan, että voisi vastata kunnolla tähän kyselyyn
- jos halutaan kehittää työelämän taitoja, sosiaalisia taitoja tai johtamistaitoja, ainakin oma opiskeluni oli siitä kaukana. Sitä vastoin MBA Executive oli jo ihan toista.
- Ainakin voimakas panostus (en tosin tiedä, mikä tilanne on tällä hetkellä) opintojen ohjaamiseen ja kannustamiseen. Kaikkien kohdalla. Myös erilaisten muiden työelämässä tarvittavien taitojen esiin tuominen.

2001

- Parempia opettajia, paremmin suunniteltuja kursseja, kirjoittamiskoulutusta! Olisi hyödyksi kaikille muillekin kuin toimittajan työhön suuntautuille.

- Enemmän harjoituskursseja – Laitoksen työelämysuhteita kehitettävä. Opiskelijat täysin omillaan työnhaussa. Enemmän case-esimerkkejä, myös teoreettisen opiskelun yhteyteen.
- Yhteistyö suuryritysten kanssa, ATK-valmiudet ajantasalle, enemmän caseja elävästä elämästä.
- Mentorointiohjelmalle olisi käyttöä myös Valt.tdk:ssa!
- Käytännönläheisyyden lisäys tutustumisten avulla.
- Paljon konkr. taitoja, joita työnantaja odottaa ei ole hallussa lainkaan. Pitäisi voida suuntautua esim. tiedottajan tehtäviin, ellei käytännössä, niin ainakin teoriassa.
- käytännönläheisyys, opetushenkilöstön saattaminen tähän päivään ja heidän vuorovaikutustaitojensa kehittäminen, opetusmenetelmien päivittäminen ja monipuolistaminen, opintojen ohjaus jne.
- Käytäntöön nivoutuvaa opetusta pitäisi ehdottomasti lisätä. Esimerkiksi viestinnän opiskeluun pitäisi sisältyä valmiudet vastata myös ammattitaitovaatimukseen (esim. tiedotukseen tai markkinointiin liittyvät käytännön tehtävät ja kyky suunnitteluun ym.). Tutkijoiden opetusvelvollisuus pitäisi poistaa, sillä kaikista ei ole luennoitsijoiksi tai ylipäätään opetustyöhön.
- Ei missään tapauksessa aikarajaa opiskeluihin. Tein oman alan töitä opiskelujeni ohella. Ne hidastivat valmistumistani kenties vuoden, mutta ilman niitä olisin valmistunut työttömäksi. Silloin vasta kallis mies olisin!

8 JOHTOPÄÄTÖKSET

Tämän selvityksen tarkoituksena oli siis verrata vuosina 1998 ja 2001 valmistuneiden valtiotieteiden maisterien työelämään sijoittumista toisiinsa. Ensimmäinen tutkimuskysymys oli, miltä opiskeluaikainen tilanne näyttää ryhmien välillä. Selvityksen mukaan, verrattuna vuonna 1998 valmistuneisiin, vuonna 2001 valmistuneet opiskeluaikanaan tekivät keskimääräisesti lukukausien aikana enemmän töitä, työ oli opintoja vastaavampaa ja he saivat opiskeluaikanaan suhteessa parempaa palkkaa. Työtehtävätkin olivat heidän oman arvionsa mukaan sisällöllisesti opintoja vastaavampia ja toimiasemaluokituksessa vuonna 2001 valmistuneet toimivat vuonna 1998 valmistuneita useammin asiantuntijatehtävissä.

Toinen tutkimuskysymys oli, onko kolme ja kuusi vuotta sitten valmistuneiden työtehtävissä ja työelämään sijoittumisessa eroja. Tässä voidaan todeta, että vaikka vuonna 1998 valmistuneet opiskeluaikanaan oman arvionsa mukaan tekivät vähemmän opintojaan vastaavaa työtä ja työskentelivät yleisesti myöhemmin valmistuneisiin verrattuna vähemmän, he vastaushetkellä toimivat vuonna 2001 valmistuneita useammin johtotehtävissä ja bruttotulotaso oli korkeampi. Työnantaja oli vuonna 2001 valmistuneilla useammin julkinen sektori kuin vuonna 1998 valmistuneilla. Työsuhteen laadussa, vuonna 1998 valmistuneilla oli vuonna 2001 valmistuneita useammin jatkuva työsuhde. Työtehtävien vastaavuutta ja koulutusta tarkasteltaessa vuonna 1998 valmistuneet kokivat työtehtäviensä olevan vaatimus- ja ansiotasoltaan vuonna 2001 valmistuneita vastaavampia. Sisällöltään vuonna 2001 valmistuneet kokivat työtehtäviensä olevan vastaavampia kuin vuonna 1998 valmistuneilla vastaajilla.

Kolmanneksi tarkoituksena oli kartoittaa vastaajien näkemyksiä ja kehittämissuhteita tutkinnon ja työelämän välisestä suhteesta vapaamuotoisilla kysymyksillä. Näissä esille tulivat hyvinä puolina tutkinnon laaja-alaisuus, analyttisyys, kriittisyys ja itsenäinen tiedonhaku. Kehittämissuhteina esitettiin opintojen liittämistä lähemmin työelämään ja opiskelumenetelmien kehittämistä. Näkemyksiä voi tarkastella luvussa 7 pääainekohtaisesti ja valmistumisvuoden mukaan eriteltyinä.

Yhteenvetona voidaan todeta, että molemmista vastaajaryhmistä, keskimääräisesti, valtiotieteiden maisteri toimii asiantuntijatehtävissä työtehtävinään suunnittelu ja valmistelu, tutkimus sekä tiedotus ja viestintä. Työnantajana on julkinen sektori, bruttotulotaso kohenee työkokemuksen kertyessä. Työpaikan saamiseen liittyvinä tärkeinä tekijöinä pidetään oman alan työkokemusta, henkilökohtaisia ominaisuuksia ja persoonaa sekä omaa aktiivista työnhakua. Valtiotieteiden maisteri arvostaa analyttisiä, systemaattisen ajattelun taitoja sekä kokee saaneena opiskelusta erityisesti valmiuksia hankkia tarvittavia lisätietoja ja taitoja.

LÄHTEET

Porvali, Eero & Pursiainen, Nuutti (2003): Työmarkkinatutkimus 2003. SVAL raportti 1/2003. Suomen Valtiotieteilijöiden Liitto SVAL ry.

Pulkinen, Mari (2001): Helsingin yliopistossa vuonna 1997 tutkinnon suorittaneiden sijoittuminen työelämään syksyllä 2000, huhtikuussa 2004 raportti saatavilla www-osoitteessa <http://www.helsinki.fi/rekry/materiaalit/valtiotieteellinen.pdf>

Puoskari, Minna (2001): Tiedekunnasta työelämään – vuonna 1998 valtiotieteiden maistereiksi valmistuneiden sijoittumisselvitys. Valtiotieteellinen tiedekunta, Opintotoimiston julkaisuja, 2001.

LIITTEET

Liite 1. Tehtävänimikkeet opiskeluaikaisessa tai opintoja edeltävässä merkittävässä työsuhteessa sekä vastaushetkellä pääaineen ja valmistumisvuoden mukaan

Tehtävänimike vastaushetkellä		Tehtävänimike opiskeluaikana	
Kansantaloustiede		Kansantaloustiede	
1998	22	1998	22
analyytikko	2	back office -toimihenkilö	2
ekonomisti	3	harjoittelija	3
erikoistutkija	1	konsultti	1
Financial Controller	1	kouluttaja	1
konsultti	3	kääntäjä, simultaanitulkki	1
Language Administrator	1	lehtori	1
projektipäällikkö	2	markkinahoitaja	1
senior manager	1	sihteeri	1
sijoitusanalyytikko	1	siivooja	1
sijoitusasiantuntija	1	sijoitusneuvoja	1
sisäinen tarkastaja	1	taloussihteeri	1
taloussuunnittelija	1	toimistotyöntekijä	1
tutkija	2	toimittaja	1
tutkimuspäällikkö	1	tutkija	1
yliaktuaari	1	tutkijaharjoittelija	2
		tutkimusassistentti	1
		tutkimussihteeri	1
		varastomies	1
2001	18	2001	20
apulaisasiantuntija	1	assistentti	1
asiakasneuvoja	1	assistentti	1
asiamies	2	back office -toimihenkilö	2
asiantuntija	1	harjoittelija	3
assistentti	1	harjoittelija	1
back office -asiantuntija	1	intern	1
business analyst	1	Käytännöllinen filosofia	2
ekonomisti	1	luottoneuvoja	1
Ekonomisti	1	myyntiasistentti	1
erikoistutkija	1	projektijohtaja	1
korkeanalyytikko	1	projektitutkija	1
liiketoiminta-analyytikko	1	sijoitusassistentti	1
toimittaja	1	toiminnanjohtaja	1
toimitusjohtaja	1	tutkija	1
tutkija	1	tutkimusassistentti	1
tutkimusassistentti	1	tutkimusavustaja	2
valuuttadiileri	1	vakuutusasiantuntija	1
		vakuutusvirkailija	1
		valuuttadiileri	1
Käytännöllinen filosofia		Käytännöllinen filosofia	
1998	5	1998	7
amanuenssi	1	harjoittelija	2
opettaja	1	hoitoapulainen	1
suunnittelija	1	sihteeri	1
tutkija	2	siivooja	1
2001	2	Toimistos sihteeri	1
assistentti	1	tutkimusavustaja	1
opettaja	1		
Sosiaalipolitiikka		Sosiaalipolitiikka	
1998	7	1998	8
IT-analyytikko	1	asiakasneuvoja	1

projektisuunnittelija	1	opettaja	1
sosiaalityöntekijä	1	päällikkö	1
toiminnanjohtaja	1	sosiaalityöntekijä	1
tutkija	2	standardointisihteeri	1
yrittäjä	1	suunnittelija	1
		tarjoilija	1
		toimittaja	1
2001	16	2001	15
asiamies	1	asiakasneuvoja	1
henkilöstöassistentti	1	atk-talentaja	1
kouluttaja	1	etuuskäsittelijä	1
projektisuunnittelija	1	harjoittelija	1
sosiaalterapeutti	1	henkilöstöassistentti	1
sosiaalityöntekijä	1	kirjastovirkailija	1
suunnittelija	4	koulutuspoliittinen sihteeri	1
talouspäällikkö	1	opettaja	1
tuotekehityspäällikkö	1	sosiaalityöntekijä	1
tutkija	2	talouspäällikkö	1
tutkimusassistentti	1	tutkija	2
tutkimuskonsultti	1	tutkimusavustaja	1
		tutkimuskoordinaattori	1
		tutkimussihteeri	1
Sosiaalipsykologia		Sosiaalipsykologia	
1998	12	1998	13
apurahatutkija	1	henkilökohtainen avustaja	1
henkilöstökonsultti	1	henkilöstöneuvottelija	1
henkilöstöpäällikkö	1	koulutusassistentti	1
henkilöstösuunnittelija	1	mikrotukihenkilö	1
kehittämävastaava	1	opinto-ohjaaja	1
opinto-ohjaaja	2	projektiassistentti	1
toimistonjohtaja	1	sosiaalityöntekijä	2
tutkijakoulutettava	1	tutkijaharjoittelija	1
tutkimuspäällikkö	1	tutkimusassistentti	1
työsuunnittelija	1	tutkimusavustaja	2
vt. toimituspäällikkö	1	viestintäsihteeri	1
2001	20	2001	22
kansanedustajan avustaja	1	assistentti	1
kirjeenvaihtaja	1	avustaja	1
koulukuraattori	1	Director External Relations &	1
kouluttaja	1	haastattelutyönohjaaja	1
koulutussuunnittelija	1	harjoittelija	3
kuntoutussihteeri	1	henkilöstösihteeri	1
kuntoutussuunnittelija	2	koulukuraattori	1
projektijohtaja	1	koulutuspoliittinen sihteeri	1
projektikoordinaattori	1	kuntoutussihteeri	1
sosiaalityöntekijä	2	markkinointitutkija	1
toimittaja	1	piirisihteeri	1
tuottaja	1	ryhmätyönohjaaja	1
tutkija	3	sosiaalityöntekijä	2
tutkimusassistentti	1	toimittaja	1
tutkimuspäällikkö	2	tuoteasiantuntija	1
		tutkija	1
		tutkimusassistentti	1
		tutkimusavustaja	1
		työyhteisökonsultti	1
Sosiaalityö		Sosiaalityö	
1998	6	1998	5
kehitysvammaisten lähihenkilö	1	järjestösihteeri	1

lehtori	1	ohjaaja	1
perheneuvoja	1	sosiaalityöntekijä	2
sosiaalityöntekijä	2	tuntiopettaja	1
tutkimuspäällikkö	1		
2001	13	2001	16
asiantuntija	1	diakoniatyöntekijä	1
koulukuraattori	2	pakolaissihteeri	1
kouluttaja	1	sosiaalipoliittinen sihteeri	1
kuntoutussosiaalityöntekijä	1	sosiaalityöntekijä	10
lehtori	1	toimistovirkailija	1
sosiaaliterapeutti	1	tutkimusavustaja	1
sosiaalityöntekijä	5	tutkimussihteeri	1
tutkija	1		
Sosiologia		Sosiologia	
1998	14	1998	17
Exchanges specialist	1	arkistonhoitaja	1
hallintoavustaja	1	arkistovirkailija	1
järjestelmäsuunnittelija	1	assistentti	1
koulutus­päällikkö	1	harjoittelija	1
ohjelmakoordinaattori	1	kahvilatyöntekijä	1
perhetyöntekijä	1	kesätyöntekijä	1
senior script editor	1	myyjä	1
suunnittelija	1	oikolukija	1
tiedottaja	1	pankkitoimihenkilö	1
toimittaja	1	toiminnanjohtaja	1
toimitusjohtaja	1	turvakodin päivystäjä	1
tutkijakoulutettava	1	tutkija	1
vieraileva tutkija	1	tutkijaharjoittelija	1
yrittäjävalmentaja	1	tutkimusassistentti	1
		tutkimusavustaja	1
		tutkimushaastattelija	1
		tutkimussihteeri	1
2001	18	2001	21
apulaisasiantuntija	1	aktuaari	1
ATK-neuvoja	1	apulaistutkija	1
henkilöstösuunnittelija	1	assistentti	1
kansanedustajan avustaja	1	harjoittelija	3
kehityspoliittinen sihteeri	1	matkatoimistovirkailija	1
matkatoimistovirkailija	1	puhelinmyyntivirkailija	1
opettaja	1	puhelinvaihe	1
opintotukisihteeri	1	sosiaalityöntekijä	2
projektikoordinaattori	1	toimittaja	1
projektipäällikkö	2	tutkija	3
sosiaalityöntekijä	2	tutkimusassistentti	1
tiedottaja	1	tutkimusavustaja	4
tutkija	4	viestintäsihteeri	1
Tilastotiede		Tilastotiede	
1998	1	1998	1
asiantuntija	1	harjoittelija	1
2001	2	2001	2
research scientist	1	assistentti	2
suunnittelija	1		
Talous- ja sosiaalhistoria		Talous- ja sosiaalhistoria	
1998	3	1998	3
kustannustoimittaja	1	harjoittelija	1
suunnittelija	1	tiedotustoimittaja	1
traffic and servicing co-ordinator	1	tutkimusassistentti	1
2001	5	2001	5

eläkeratkaisija	1	apulaiskuljetuspäällikkö	1
IT specialist	1	assistentti	2
toimittaja	2	opettaja	1
tutkija	1	tutkimushaastattelija	1
Poliittinen historia		Poliittinen historia	
1998	9	1998	9
asiakirjahallintopäällikkö	1	assistentti	1
järjestelmäpäällikkö	1	harjoittelija	3
markkinointipäällikkö	1	kuvaussihteeri	1
ohjelmasuunnittelija	1	pankkitoimihenkilö	1
tiedottaja	1	taittosihteeri	1
toimittaja	2	tiedottaja	1
tuntiopettaja	1	tutkijaharjoittelija	1
tutkija	1		
2001	9	2001	10
apulaisasiantuntija	1	asiakasneuvoja	1
portfolio manager	1	Document Administrator	1
suunnittelija	1	harjoittelija	1
toiminnanjohtaja	1	järjestöpäällikkö	1
tutkija	2	kesätyöntekijä	1
tutkijakoulutettava	1	Project Manager	1
ylitarkastaja	1	suunnittelija	1
yrittäjä	1	tiedottaja	1
		toimittaja	1
		tutkijaharjoittelija	1
Valtio-oppi		Valtio-oppi	
1998	28	1998	28
aluetiedottaja	1	analyttikko	1
analyttikko	1	assistentti	1
apulaisjohtaja	1	erityisopettaja	1
asiantuntija	1	harjoittelija	5
avustaja	1	järjestösihteeri	1
johtava konsultti	2	kehityspäällikkö	1
järjestösihteeri	1	koordinaattori	1
kirjanpitoapäällikkö	1	kurssisihteeri	1
konsultti	1	opetussuunnittelija	1
koulutussuunnittelija	1	projektikoordinaattori	1
lähetystösihteeri	1	projektitutkija	1
ma. avustaja	1	rehtori	1
myyjä	1	sosiaalisihteeri	1
opettaja	1	taittaja	1
projektipäällikkö	1	toimihenkilö	1
secretary to Representative	1	toimistotyöntekijä	2
suunnittelija	2	toimistovirkailija	2
taloussuunnittelija	1	tuntiopettaja	1
tiedottaja	1	tutkimusassistentti	1
toimittaja	2	tutkimusavustaja	1
toimitusjohtaja	1	vakuutusvirkailija	1
tuotepäällikkö	1	vientisihteeri	1
ulkoasiainsihteeri	1		
ylitarkastaja	2		
2001	32	2001	32
asiakasssihteeri	1	Account Manager	1
avustaja	1	back office -toimihenkilö	1
henkilöstöpäällikkö	1	harjoittelija	5
Information Specialist	1	henkilöstön kehittämiskonsultti	1
kehitysasiantuntija	1	kesätyöntekijä	1
konsultti	1	konsultti	2

ma. avustaja	2	opettaja	1
opettaja	1	osastosihteeri	1
Programme Officer	1	projektitutkija	1
Project Manager	1	ravintolaesimies	1
projektiassistentti	1	sihteeri	1
projektipäällikkö	1	sijoitusassistentti	1
service contract coordinator	1	suunnittelija	2
sihteeri	1	tietotekniikkakonsultti	1
sijoituspäällikkö	1	toiminnanohjaaja	1
taloussuunnittelija	1	toimistoapulainen	2
tarkastaja	1	toimittaja	2
tasa-arvovastaava	1	tutkimusavustaja	3
tiedottaja	1	tutkimushaastattelija	1
tietotekniikkakonsultti	1	uutiskoordinaattori	1
toiminnanjohtaja	1	vakuutus käsittelijä	1
toimistosihteeri	1	vientiassistentti	1
toimittaja	1		
Training & Development Manager	1		
tutkija	3		
tutkijakoulutettava	2		
tutkimusavustaja	1		
ulkomaantoimittaja	1		
Viestintä		Viestintä	
1998	17	1998	17
copywriter	1	assistentti	1
freelance-toimittaja	1	kohdepäällikkö	1
järjestösihteeri	1	myyntipäällikkö	1
konseptisuunnittelija	1	opiskelijasihteeri	1
konsultti	1	tiedottaja	3
kouluttaja	1	tiedotusavustaja	2
lehdistöavustaja	1	toimittaja	5
näyttelypäällikkö	1	toimittajaharjoittelija	1
suunnittelupäällikkö	1	tutkimusassistentti	1
tiedottaja	3	viestintäsihteeri	1
tiedotuspäällikkö	2		
uutispäällikkö	1		
viestintäjohtaja	1		
yliopistonlehtori	1		
2001	29	2001	28
opettaja	1	avustaja	3
projektipäällikkö	1	harjoittelija	3
tiedottaja	7	järjestelmäsuunnittelija	1
tiedotuspäällikkö	1	kesätoimittaja	2
toimittaja	7	tiedottaja	5
toimituspäällikkö	2	tiedotusharjoittelija	3
toimitussihteeri	1	toimittaja	4
tutkija	1	tutkija	3
uutistoimittaja	1	uutistoimittaja	3
viestinnän suunnittelija	1	viestintäassistentti	1
viestintäkonsultti	3		
viestintäkoordinaattori	1		
viestintäpäällikkö	1		
yrittäjä	1		
Sosiaaliantropologia		Sosiaaliantropologia	1
2001	1	2001	
tutkijakoulutettava	1	toimittaja	1